

ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА

**„Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна
инсталация за претрошаване на скален варовик и временно
съхранение на скални материали и фракции в поземлен имот с
идентификатор 03722.78.5 по кадастралната карта и кадастралните
регистри на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване
на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици
в поземлени имоти с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2,
03722.78.3 и 03722.79.31 по кадастралната карта и кадастралните
регистри на с. Белотинци, общ. Монтана“**

ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

„ЗАПАДНА СТАРА ПЛАНИНА И ПРЕДБАЛКАН“ (BG0001040)

И

„ЗАПАДЕН БАЛКАН“ (BG0002002)

Възложител: „СЛАВЛЕН“ АД, гр. София

/Бивше наименование: „ВИТЕЗ ПРОСПЕКТ“ АД/

2026 г.

Съдържание

Списък на съкращенията:	5
1 АНОТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДВИЖДАНИТЕ ДЕЙНОСТИ. ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ.....	6
1.1 Анотация на ИП и характеристика на предвижданите дейности.	6
1.2 Информация за контакт с възложителя.	8
2 ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ, ПРОЕКТИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНИТЕ ИП МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.....	9
2.1 Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040).	9
2.1.1 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е РИОСВ – Монтана.	9
2.1.2 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е РИОСВ – София.	15
2.1.3 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е МОСВ.	17
2.1.4 Заключение.	18
2.2 Защитена зона за опазване на дивите птици „Западен Балкан“ (BG0002002).	19
2.2.1 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е РИОСВ – Монтана.	19
2.2.2 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е РИОСВ – София.	24
2.2.3 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е МОСВ.	24
2.2.4 Заключение.	26
3 ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ, ПРОЕКТИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗЗ „ЗАПАДНА СТАРА ПЛАНИНА И ПРЕДБАЛКАН“ (BG0001040) И ЗЗ „ЗАПАДЕН БАЛКАН“ (BG0002002).	27
3.1 Работа на мобилна трошачно-пресевна инсталация (МТПИ) за претрошаване на скален варовик.	27
3.2 Складиране и временно съхранение на скални материали и фракции.	28
3.3 Движение на товарни транспортни средства.	29
4 ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ И ТЯХНОТО ОТРАЗЯВАНЕ (ОТЧИТАНЕ) ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИП.	30
4.1 ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040).	30
4.2 ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002).	32
5 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИП ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.	34
5.1 Описание и анализ на степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040).	34
5.1.1 Описание и анализ на въздействието на ИП върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване.	34
5.1.2 Описание и анализ на въздействието на ИП върху целостта на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), с оглед на нейните структура, функции и природозащитни цели (загуба на	

местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на изпълнението, така и при експлоатацията на обекта.

51

5.2	Описание и анализ на степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002).	54
5.2.1	Описание и анализ на въздействието на ИП върху видовете и техните местообитания - предмет на опазване.	55
5.2.2	Описание и анализ на въздействието на ИП върху целостта на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), с оглед на нейните структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на изпълнението, така и при експлоатацията на обекта.	86
6	ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИП ВЪРХУ ЗЗ „ЗАПАДНА СТАРА ПЛАНИНА И ПРЕДБАЛКАН“ (BG0001040) И ЗЗ „ЗАПАДЕН БАЛКАН“ (BG0002002) И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ В РЕЗУЛТАТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.	92
6.1	Мярка 1.	92
6.2	Мярка 2.	92
6.3	Мярка 3.	92
6.4	Мярка 4.	92
6.5	Мярка 5.	93
6.6	Мярка 6.	93
7	РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗЗ „ЗАПАДНА СТАРА ПЛАНИНА И ПРЕДБАЛКАН“ (BG0001040) И ЗЗ „ЗАПАДЕН БАЛКАН“ (BG0002002), ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.	94
7.1	Нулева алтернатива.	94
7.2	Алтернативи по местоположение на елементите на ИП.	94
7.3	Алтернативи по избор на технология.	94
8	ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ, СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22 ОТ НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКА ЗА СЪВМЕСТИМОСТТА НА ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ, ПРОЕКТИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ С ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.	95
8.1	Пълна характеристика на ИП: териториален обхват, обем, мащаб и други спецификации на ИП, връзки на ИП със защитените зони (ключови разстояния) и т.н.	95
8.2	Характеристика на други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения (ППП/ИП), съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваните ИП могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.	95
8.3	Характеристики на защитените зони – предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени, природозащитно състояние (благоприятно или не).	96
8.4	Област на въздействие.	96
8.5	Степен на въздействие върху типове природни местообитания – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.	97

8.6	Степен на въздействие върху местообитания и популации на видовете – предмет на опазване на защитените зони, в областта на въздействие на ИП.	97
8.7	Въздействия върху природозащитните цели и целостта на защитените зони.	101
8.8	Възможни смекчаващи и/или възстановителни мерки.	103
8.9	Наличие на алтернативни решения и свързаните с тях възможности за промени на ИП.	103
8.10	Наличие на причини от първостепенен обществен интерес за реализиране на ИП или съображения, във връзка с човешкото здраве, обществената сигурност или благоприятни въздействия върху околната среда.....	104
8.11	Предложени компенсаторни мерки.	104
9	НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ОТ ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ОТ ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИП И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ.	105
10	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВРЕМЕТРАЕНЕ И ПЕРИОД НА ПОЛЕВИ ПРОУЧВАНИЯ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ.	106
11	ПРИЛОЖЕНИЯ	109

Снимка на заглавната страница: Кариера „Зъбера 2“.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА:

АГКК	– Агенция по геодезия, картография и кадастър
ВиК	– Водоснабдяване и канализация
ГСП	– Горскостопански план
ДВ	– Държавен вестник
ДОСВ	– Доклад за оценка на степента на въздействие
ЗБР	– Закон за биологичното разнообразие
ЗДОИ	– Закон за достъп до обществена информация
ЗЗ	– Защитена/и зона/и
ЗООС	– Закон за опазване на околната среда
ИАГ	– Изпълнителна агенция по горите
ИАОС	– Изпълнителна агенция по околна среда
ИП	– Инвестиционно предложение/Инвестиционни предложения
КАИС	– Кадастрална административна информационна система
КККР	– Кадастрална карта и кадастрални регистри
КС	– Координатна система
МВЕЦ	– Малка водноелектрическа централа
МОСВ	– Министерство на околната среда и водите
НСМБР	– Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие
НТП	– Начин на трайно ползване
ОВОС	– Оценка на въздействието върху околната среда
ОУПО	– Общ устройствен план на община
ПИ	– Поземлен имот/Поземлени имоти
ПМС	– Постановление на Министерския съвет
ППП	– Планове, програми и проекти
ПУП – ПП	– Подробен устройствен план – Парцеларен план
ПУП – ПРЗ	– Подробен устройствен план – План за регулация и застрояване
РП	– Републикански път
РПМ	– Републиканска пътна мрежа
ТП ДГС	– Териториално поделение Държавно горско стопанство

1 АНОТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДВИЖДАНИТЕ ДЕЙНОСТИ. ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ.

1.1 Анотация на ИП и характеристика на предвижданите дейности.

Инвестиционното предложение за разработване на находище „Зъбера 2“ за добив на подземни богатства (варовици) е одобрено, по реда на ЗООС и ЗБР, с Решение № МО 99 – ПР/2009 г. на РИОСВ – Монтана. Находището е с обща площ на утвърдените запаси 81,181 дка, разположено южно от с. Белотинци. През 2012 г. е иницирано ИП за разширение на площта, необходима за осъществяване на съпътстващи дейности, с допълнителни 62,326 дка. По този начин, концесионният контур на находище „Зъбера 2“ се формира с обща площ от 143,507 дка. Разширението е одобрено, по реда на ЗООС и ЗБР, с Решение № МО 37 – ПР/2012 г. на РИОСВ – Монтана. През 2016 г. е процедирано ИП за изграждане на външно електрозахранване и трафопост към кариерата, което е одобрено, по реда на ЗООС и ЗБР, с Решение № МО 41 – ПР/2016 г. на РИОСВ – Монтана. Към момента, концесионният контур на находище „Зъбера 2“ попада изцяло в ПИ с идентификатор 03722.25.483 по КKKP на с. Белотинци. В същият имот се намира и изграденият допълнително трафопост. Извършеното външно електрозахранване е осигурено, чрез въздушна кабелна линия, която започва от съществуващ електропровод в ПИ с идентификатор 03722.25.670, преминава през ПИ с идентификатори 03722.25.482, 03722.25.670 и 03722.25.669, и стига до трафопоста в ПИ с идентификатор 03722.25.483 по КKKP на с. Белотинци (фигура 1).

Фигура 1. Концесионен контур на находище „Зъбера 2“ /Източник: Google Earth/.

Едното ново ИП, което е предмет на настоящата оценка, включва разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация (МТПИ) за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КKKP на с. Белотинци, общ. Монтана. Получената суровина е необходима за производство на асфалт и бетон за строителството на Лот 4 и Лот 5 от скоростен път Видин – Ботевград (от Монтана до Ружинци). Инвестиционното предложение е с временен характер – за срока на изграждане и въвеждане в експлоатация на пътния участък (36 до 48 месеца). По същество, дейността представлява мобилно и преместваемо производство, на място, на изходни суровини за строителни материали. Поземлен имот с идентификатор 03722.78.5 е с площ 21,902 дка и представлява земеделска територия с НТП „нива“. Пряка свързаност с дейността има добивът на варовици от находище „Зъбера 2“, откъдето се доставя скалният материал. Товаренето и

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КKKP на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КKKP на с. Белотинци, общ. Монтана“

пренасянето на суровината от кариерата до МТПИ ще се осъществява с механизация - 1 бр. фадрома и 1 бр. самосвал. Не е необходимо изграждане на нова пътна инфраструктура за функционирането на обекта. Инсталацията може да се захранва с електрическа енергия от съществуващото електрозахранване, или посредством дизелов агрегат. Инсталирането на съоръжението не е свързано с изкопни работи и с извършване на трайно фундиране в земната основа. МТПИ се монтира върху предварително подготвени бетонови блокове, които са поставени върху терена. При преработката на скалната маса няма да се използват взривни вещества и няма да се извършват взривове. По време на експлоатацията, при сухо време и в активния строителен сезон, теренът ще се оросява, като по прогнозни данни, ще са необходими, не повече от 10 тона вода на месец. Водните количества ще се доставят с водоноски. МТПИ е снабдена и със собствена обезпращаваща система, която действа, чрез пулверизация, създавайки водна мъгла.

Второто ново ИП, което е предмет на настоящата оценка, включва временно съхраняване (временна складова дейност) на скални материали и фракции от варовици в поземлени имоти с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана. Суровината е необходима за производство на асфалт и бетон за строителството на Лот 4 и Лот 5 от скоростен път Видин – Ботевград (от Монтана до Ружинци). Инвестиционното предложение е с временен характер – за срока на изграждане и въвеждане в експлоатация на пътния участък (36 до 48 месеца). Посочените поземлени имоти са съседни, с обща площ 20,975 дка и представляват земеделска територия с НТП „нива“ (табл. 1). Пряка свързаност с това ИП има добивът на варовици от находище „Зъбера 2“ и работата на МТПИ в ПИ с идентификатор 03722.78.5, като територията на четирите имота е необходима за временно съхранение на добитите и претрошени скални материали. За складирането и извозването ще се използва механизация - 1 бр. фадрома и 1 бр. самосвал. Не е необходимо изграждане на нова пътна инфраструктура за осъществяване на дейността. Не е необходимо и не се предвижда електрозахранване. Съхранението на материалите е директно върху терена на имотите. Не са необходими и не се предвиждат изкопни дейности. Няма да се използват взривове и взривни материали. По време на експлоатацията, при сухо време и в активния строителен сезон, теренът ще се оросява, като необходимите водни количества ще се доставят с водоноски.

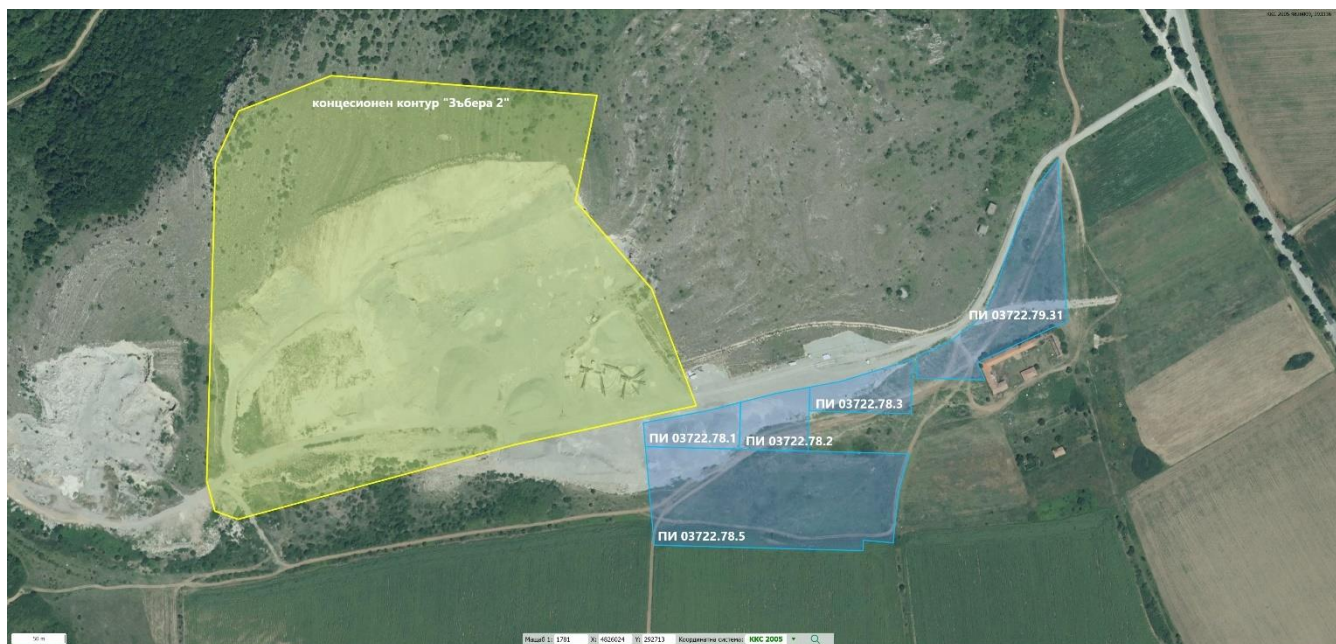
Таблица 1. Данни за ПИ, включени в обхвата на ИП за временно съхранение на скални материали

Номер на имот	Вид територия	НТП	Площ в дка
03722.78.1	Земеделска	Нива	3,001
03722.78.2	Земеделска	Нива	3,500
03722.78.3	Земеделска	Нива	3,499
03722.79.31	Земеделска	Нива	10,975
Общо			20,975

На фигура 2 е представена визуализация на поземлените имоти, включени в обхвата на двете нови инвестиционни предложения, предмет на настоящия доклад за оценка.

Общо, двете ИП включват 5 броя имоти (03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3, 03722.78.5 и 03722.79.31) и заемат обща площ от 42,877 дка.

Фигура 2. Поземлени имоти, включени в обхвата на двете нови инвестиционни предложения
/Източник: КАИС на АГКК/.

1.2 Информация за контакт с възложителя.

Възложител на инвестиционните предложения е „СЛАВЛЕН“ АД

/Бивше наименование „ВИТЕЗ ПРОСПЕКТ“ АД/

ЕИК: 831643461

Седалище и адрес на управление:

гр. София, п.к. 1172, р-н „Изгрев“, ул. „Тинтява“ № 126, офис № 4.1

Представител на дружеството:

Даяна Грозданова

2 ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ, ПРОЕКТИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНИТЕ ИП МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

2.1 Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Западна Стара планина и Предбалкан” (BG0001040).

2.1.1 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е РИОСВ – Монтана.

Според наличните данни, плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения, които са одобрени в границите на защитената зона, в териториалния обхват на РИОСВ – Монтана, и могат да окажат антропогенно въздействие върху нея, заемат обща територия от 70 510,919 дка в рамките на зоната.

В направената калкулация не са включени ППП/ИП, които не променят статута на земята, в т.ч.: лесоустройствени планове и програми, горскостопански планове, план-извлеченията за промяна на вида и/или интензивността на сечта; облагородяване на пещери; изграждане на системи за капково напояване в съществуващи земеделски насаждения; възстановяване и реконструкции на съществуващи рибни стопанства; изграждане на сондажи за подземни води в съществуващи стопански обекти; общински програми за управление на отпадъците; стратегии за водено от общностите местно развитие; интегрирани планове за градско възстановяване и развитие; планове за интегрирано развитие на общини; общински програми за опазване на околната среда.

Също така, в калкулирането на кумулативния ефект не са включени ППП/ИП, които се реализират в урбанизирани територии, в т.ч.: изграждане на канализационни мрежи и ремонт на съществуваща инфраструктура в урбанизираните територии; укрепване на речните брегове в населените места; инвестиционни предложения за преустройство или модернизация на съществуващи стопански и туристически обекти; закриване и рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци; изграждане на туристически, спортни и рекреационни обекти в населените места. Не са включени и ППП/ИП, за които в регистрите не са налични площни данни, както и линейните обекти, за които е посочена единствено дължината в линейни метри.

По-значимите (попадащи в приложения 1 и 2 на ЗООС), одобрени, инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които биха могли да имат кумулативно въздействие в територията на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) са представени в таблица 2, подредени по азбучен ред на съответните общини. В последната колона на таблицата са представени наличните данни за засягане на защитената зона.

Таблица 2. ППП/ИП с компетентен орган РИОСВ - Монтана.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Изграждане на комплекс "Белоградчишка крепост", включващ обект: "Реконструкция и основен ремонт на улици"Княз Борис I", "Цоло Тодоров" и "Петко Маринов" - подход към "Белоградчишка крепост"; обект: "Спектакъл "Звук и светлина" - архитектурно, художествено и парково осветление на "Белоградчишка крепост"; обект: "Проект за консервация и реставрация на комплекс "Белоградчишка крепост"; обект: "Посетителски и информационен център към комплекс "Белоградчишка крепост"; обект: "Мултимедия център"	Белоградчик	Белоградчик	Няма данни

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Изграждане на кравеферма за 100 млечни крави с обслужващи сгради и мандра	Белоградчик	Боровица	10,398 дка
Проект за изменение на ПУП-ПРЗ за ПИ с идентификатори 24431.35.9 и 24431.35.10 за обособяване на път от северната страна на имотите и урегулиране по външните имотни граници в общ УПИ II-35.35 с предназначение „за фотоволтаична електроцентрала и трафопост“	Белоградчик	Дъбравка	26,738 дка
ПУП-ПП за външно кабелно сл.захранване за присъединяване към проводниците на ВЕЛ 20 kV „Кокошевец“, п/ст „Белоградчик“ на фотоволтаична електроцентрала в поземлен имот с идентификатор 24431.16.2	Белоградчик	Дъбравка	Няма данни
Създаване на трайни насаждения от орехи	Белоградчик	Крачимир	58,275 дка
Фотоволтаична електрическа централа (ФЕЦ – само за продажба на ел. енергия) в ПИ 234, кв. 20	Белоградчик	Крачимир	2,523 дка
Изграждане на нов пътен достъп до кариера за добив на подземни богатства - строителни материали - диабаз, от находище "ТЕРИ"	Белоградчик	Ошане	4,924 дка
Изграждане на обект "Жилищни и хотелски сгради"	Белоградчик	Праужда	7,000 дка
Изменение на ПУП - ПРЗ на имот 037091 Изменение на ПУП - ПРЗ на имот 037025 за овцеферма	Белоградчик	Салаш	15,094 дка
Залесяване на общински терени по мярка 223 „Първично залесяване на неземеделски земи“ от ПРСР 2007-2013 г.	Белоградчик	Салаш, Дъбравка	234,535 дка
Изменение на ОУПО Белоградчик и ПУП-ПРЗ за ПИ № 68655.118.89	Белоградчик	Стакевци	2,108 дка
Проект за изменение на ПУП - ПП за напорен тръбопровод на МВЕЦ "Стакевци"	Белоградчик	Стакевци	Дължина на напорния тръбопровод – 1180 м
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	10,800 дка
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	6,000 дка
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	4,403 дка
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	7,597 дка
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	4,778 дка
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	7,000 дка
Ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	2,995 дка
Ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	4,700 дка
Изграждане на ресторант и паркинг	Белоградчик	Чифлик	2,228 дка
ОУПО Берковица	Берковица	Берковица, Бистрилица, Боровци, Бързия, Гаганица, Комарево, Костенци, Котеновци, Лесковец, Цветкова бара, Черешовица	4175 дка
Залесяване на неземеделски земи	Берковица	Боровци, Лесковец	282,075 дка
Реконструкция на път IV - 81029 гр. Берковица - х. "Ком", участък от км 10+700 до км 27+450	Берковица	Берковица	16 800 м
Изменение на ОУПО Берковица за обособяване на терен със самостоятелен устройствен режим „Транспорт и комуникации“ за нов имот с проектен идентификатор 03928.151.106, ПИ №№ 03928.151.3, 03928.151.62, 03928.151.70 и ПУП-ПП за транспортен достъп до ПИ № 03928.151.9 през ПИ №№ 03928.151.3, 03928.151.62, 03928.151.70	Берковица	Берковица	Няма данни

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Изграждане на тръбен кладенец за напояване на биологични ягодоплодни и овощни насаждения	Берковица	Боровци	0,299 дка
Изграждане на ваканционно селище „Дива бука“ в имот с № 111010	Берковица	Бързия	20,000 дка
Пречиствателна станция за питейни води и реконструкция на водопроводната мрежа на с. Бързия	Берковица	Бързия	80,000 дка
Създаване и отглеждане на арония	Берковица	Бързия	74,411 дка
Депо за временно съхранение на наноси от изравнител „Клисура“	Берковица	Бързия	2,300 дка
Депо за временно съхранение на наноси от изравнител „Остра чука“	Берковица	Бързия	0,500 дка
ПУП-ПРЗ	Берковица	Бързия	16,266 дка
ПУП – ПП за подземна кабелна захранваща линия НН 1 kV за нуждите на стационарна контролна точка (СКТ) № 1074, през ПИ №№ 07510.81.14 и 07510.81.90	Берковица	Бързия	49,04 м
Създаване на лозово насаждение от винени сортове и напоителна система за капково напояване	Берковица	Гаганица	946,833 дка
Създаване на лозово насаждение от винени сортове и напоителна система за капково напояване	Берковица	Гаганица	91,477 дка
Изменение на ОУПО Берковица и ПУП-ПРЗ в обхвата на ПИ № 14297.17.72 и проектен № 14297.17.525 за фотоволтаична централа	Берковица	Гаганица	11,013 дка
Проект за изменение на ОУПО Берковица в обхват на ПИ №№ 14297.17.100 и 14297.17.104 и проект на ПУП-ПРЗ на същите имоти за фотоволтаична централа	Берковица	Гаганица	7,269 дка
Създаване на ябълкови насаждения, проектиране и изпълнение на система за капково напояване на насажденията, проектиране и изграждане на фотоволтаични съоръжения и закупуване на селскостопанска техника и инвентар	Берковица	Гаганица	136,438 дка
Ваканционно селище, СПА център, медицински център, басейн, гаражи и магазин в ПИ с идентификатор 12961.40.33	Вършец	Вършец	4,561 дка
Изграждане на вилно селище в ПИ с идентификатор 12961.418.136	Вършец	Вършец	1,790 дка
Къща за гости	Вършец	Вършец	1,824 дка
ОУП на град Вършец	Вършец	Вършец	Няма данни
Проект за частично изменение (ЧИ) на ОУПО Вършец в обхвата на ПИ № 12961.37.59 и проект за ЧИ на ПУП-ПРЗ в обхвата на ПИ №№ 12961.425.115 и 12961.37.59	Вършец	Вършец	0,999 дка
ПУП - ПП за трасе на път с начало границата на регулационния план на гр. Вършец – границата между ПИ с идентификатори 12961.419.99 и 12961.40.928 и ПИ с идентификатор 12961.411.72 – хижа „Бялата вода“	Вършец	Вършец	20,355 дка
Реконструкция на довеждащ водопровод и прилежащи съоръжения от водохващане „Зелени дел“, гр. Вършец	Вършец	Вършец	7001 м
Доизграждане канализацията на кв. Заножене, гр. Вършец и реконструкция на съпътстваща водопроводна мрежа – подобекти №№ 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 18, 19	Вършец	Вършец	2 252,25 м
Изграждане на общински път MON 1092 в участъка между гр. Вършец, кв. Заножене и с. Спанчевци	Вършец	Вършец, Спанчевци	2055,10 м
Изграждане на хидромелиоративно съоръжение за капково напояване на бъдещи лозя	Вършец	Долна Бела речка	3,000 дка
Ваканционно селище в ПИ с идентификатор 68179.30.153	Вършец	Спанчевци	8,382 дка
Изграждане на пречиствателно съоръжение за отпадъчни води на с. Спанчевци, общ. Вършец	Вършец	Спанчевци	6,703 дка
Кабелно електропроводно отклонение 20 kV, трафопост тип МТП 20/0,4 kV и въздушна мрежа НН 0,4 kV за електрозахранване на площадка за помпени агрегати	Георги Дамяново	Гаврил Геново	23,24 м
ПУП-ПРЗ с обхват: ПИ № 205014 за промяна предназначението на земя от Държавен горски фонд за изграждане на транспортна инфраструктура и	Георги Дамяново	Говежда	3,976 дка

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
укрепващи съоръжения и ПУП - ИП за изграждане на въздушно ел. захранване за нуждите на поземлен имот с № 062094			
Създаване на трайни насаждения и изграждане на система за капково напояване	Георги Дамяново	Говежда	67,183 дка
Почистване на речно корито, изграждане и укрепване на дребномащабни инфраструктурни съоръжения на река Копиловска Огоста, за предотвратяване на наводнения на територията на с. Копиловци, на река Дългоделска Огоста, за предотвратяване на наводнения	Георги Дамяново	Говежда, Дълги дел	Няма данни
Изграждане на ветроенергиен парк (ВЕП) "Г. Дамяново Уинд"	Георги Дамяново	Дълги дел	7026,933 дка
Създаване на градина от трайни насаждения, изграждане на система против градушки, птици и насекоми, система за капково напояване и лека ограда	Георги Дамяново	Каменна Рикса	96,85 дка
Създаване на овощна градина и изграждане на система за капково напояване в ИП № 230063	Георги Дамяново	Каменна Рикса	138,928 дка
Къща за отдих и селски туризъм	Георги Дамяново	Копиловци	2,000 дка
Изграждане на ваканционно селище	Георги Дамяново	Копиловци	4,726 дка
Осигуряване на подземна вода от съществуващ извор и повърхностна вода от река Дългоделска Огоста за рибарник в имот № 000095	Георги Дамяново	Меляне	Няма данни
Стабилизиране коритото на река Дългоделска Огоста в местността "При воденицата"	Георги Дамяново	Меляне	260 м
ПУП-ИП за трасе на оптична свързаност землище с. Гаврил Геново – землище с. Меляне	Георги Дамяново	Гаврил Геново, Меляне	1696,91 м
ПУП – ИП за обект: „Външен довеждащ водопровод от съществуващ каптаж над с. Помеждин до напорен водоем V=500 м ³ “	Георги Дамяново	Помеждин, Георги Дамяново	3318,56 м
ОУПО Димово	Димово	Върбовец, Орещец, Янъвец	271,471 дка
База за селски туризъм в ИП 026057, ИП 026058, ИП 026059 и ИП 026060	Димово	Янъвец	8,362 дка
Разработване на находище за строителни материали – варовици – „Лома – 1“	Димово Ружинци	Янъвец Плешивец	390,138 дка
ОУПО Макреш	Макреш	Подгоре, Раковица	Не се засяга
Добив и преработка на диабаз и гранодиорити до трошен камък /фракция/ за строителни материали от находище „Лещака“	Макреш	Раковица	233,900 дка
ПУП - ИП за пътна връзка от път III-1401 до кариера „Лещака“ от км 0+000 до км 3+208.06	Макреш	Раковица	3208 м
ОУПО Монтана	Монтана	Монтана, Белотинци, Горна Вереница, Горно Церовене, Долна Вереница, Смоляновци	72,3 дка
Разработка на находище „Зъбера 2“ и добив на варовик - подземни богатства	Монтана	с. Белотинци	81,181 дка
Разширение на площта необходима за осъществяване на съпътстващи дейности, във връзка със заявена концесионна плащ за добив на варовик - строителни материали от находище „Зъбера 2“	Монтана	с. Белотинци	62,326 дка
Добив на варовик - строителни материали от находище „Долна Вереница“	Монтана	Долна Вереница	248,724 дка

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ИП с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ИП с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
ПУП-ПП за изграждане на тръбна мрежа за изтегляне на оптичен кабел до телекомуникационна кула в поземлен имот с идентификатор 22040.680.22	Монтана	Долна Вереница	1207,70 м
ПУП-ПЗ за обект "Изграждане на комуникационна кула" в ПИ с проектен № 22040.680.24, представляващ част от ПИ № 22040.680.22	Монтана	Долна Вереница	0,225 дка
ПУП-ПП за оптично кабелно захранване на базова станция VZ6036 в ПИ № 22040.335.51	Монтана	Долна Вереница	2,094 м
Реконструкция на въздушна линия 110 Kv „Мок“	Монтана Георги Дамяново Чипровци	Монтана Долна Вереница Горно Церовене Георги Дамяново Гаврил Геново Видлица Чипровци Равна Горна Ковачица Белимел Митровци Железна Мartiново	37,367 км
ОУПО Ружинци	Ружинци	Гюргич, Плешивец, Ружинци	Няма данни
Изграждане на селскостопанска сграда	Ружинци	Гюргич	1,482 дка
Изграждане на компостираща инсталация и система за разделно събиране на зелени биоразградими отпадъци, включително осигуряване на необходимото оборудване и на съоръжения и техника за разделно събиране на зелени и биоразградими отпадъци” в имот с № 000229	Чипровци	Белимел	10,902 дка
Строителство на селскостопански обекти в имот № 086013	Чипровци	Превала	14,257 дка
Проектиране и строителство на селскостопански обекти за производство и преработка на животновъдна продукция“ в поземлен имот № 086013	Чипровци	Превала	4,430 дка
Изграждане на фотоволтаична електроцентрала	Чипровци	Челюстница	5,000 дка
Изграждане на атракционен парк „Приключенци“ в ПИ № 81390.128.663	Чипровци	Чипровци	15,650 дка
Изграждане на ветроенергиен парк (ВЕП) "Чипровци Уинд"	Чипровци	Чипровци	10816,142 дка
ОУПО Чипровци	Чипровци	Чипровци, Белимел, Горна Ковачица, Горна Лука, Железна, Мартиново, Митровци, Превала, Равна, Челюстница	36987,54 дка
Частично изменение на ОУПО Чипровци за ПИ №№ 81390.8.688 и 81390.8.689 за фотоволтаична централа	Чипровци	Чипровци	236,795 дка
Изменение на предварителния проект за ОУПО Чипровци за създаване на нови рекреационни зони	Чипровци	Чипровци	1049,9 дка
ПУП-ПЗ за застрояване на ПИ № 81390.28.490 за обект на КИН	Чипровци	Чипровци	3,439 дка
ОУПО Чупрене	Чупрене	Върбово, Горни Лом, Долни Лом, Протопопинци, Репляна, Средогрив,	Няма засягане

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрощаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
		Търговище, Чупрене	
Изграждане на допълнително водохващане на река Голяма Люта, приток на река Лом и слабоснабдителен деривационен канал, който свързва водохранилището с изграденото и намиращото се в експлоатация водохранилище на река Равна (Бърза) за МВЕЦ „Флеш“	Чупрене	Горни Лом	Дължина на напорния тръбопровод – 300 м
Малка водоелектрическа централа „Бърза“	Чупрене	Горни Лом	2,5 дка; дължина на напорния тръбопровод – 1075 м
Малка водоелектрическа централа "Живина" при застроена мощност 800 kW	Чупрене	Горни Лом	2,55 дка; дължина на напорния тръбопровод – 1025 м
Изграждане на цех за механично сглобяване на патрони от заготовки, включително и изграждане на необходимата инженерна инфраструктура в рамките на завод „Миджур“, имоти с №№ 001427 и 001428	Чупрене	Горни Лом	Няма данни
Общ устройствен план (ОУП) на Туристическа и ски зона (ТСЗ) "Миджур"	Чупрене	Горни Лом	5931,536 дка
ПУП - ПРЗ за ПИ с № 106013 за цех за дървопреработване	Чупрене	Долни Лом	2,804 дка
ПУП-ПП за обект: МВЕЦ "Енигма", имот 22424.51.37, включващ подобекти: "Осигуряване преминаване и прокарване на напорен тръбопровод за МВЕЦ "Енигма" и "Осигуряване присъединяване към ел. енергия от стълб № 213 на въздушен електропровод 20 kV "Белановец"	Чупрене	Долни Лом	1,504 дка
Изграждане на вятърен електрогенератор с мощност 5 kW	Чупрене	Репляна	Фундамент–1 м ² , 4 бр. обтегачи X 0,25 м ²
Изграждане на МВЕЦ „Краставичка“	Чупрене	Репляна	7,000 дка
Създаване на биологично ябълково насаждение	Чупрене	Средогрив	88,815 дка
Изграждане на рибарник	Чупрене	Средогрив	0,850 дка
Създаване на лозово насаждение на площ в ПИ № 023029	Чупрене	Средогрив	8,440 дка
Създаване на сливова градина в ПИ № 129005	Чупрене	Търговище	302,880 дка
Цех за производство на почистващи и миенщи препарати и WC ароматизатори" в имот с идентификатор 81757.500.617	Чупрене	Чупрене	3,689 дка

В таблица 3, по-долу, са представени ППП/ИП в територията на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), които според информацията в регистрите, са в процес на разглеждане и преценяване от РИОСВ - Монтана. С оглед обстоятелството, че много от тях са със започнати процедури преди повече от 10 години, най-вероятно същите вече са прекратени от компетентния орган, но това не е отбелязано в регистрите.

Таблица 3. ППП/ИП, които са в процес на разглеждане и преценяване от РИОСВ – Монтана.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Изграждане на геотермални сондажи в поземлен имот с идентификатор 03616.66.29 /от 2025 г./	Белоградчик	Белоградчик	Няма данни
Изграждане на туристически комплекс /от 2010 г./	Белоградчик	Дъбравка	Няма данни
Кариера за добив на габродибази „Ошане“ /от 2025 г./	Белоградчик	Ошане	60,800 дка
Изменение на ОУП на община Белоградчик и ПУП – ПРЗ в обхвата на ПИ с идентификатори 58582.61.98, 58582.61.99 и 58582.61.100 /от 2026 г./	Белоградчик	Пролазница	3,093 дка

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Изземване на технологични отпадъци от въгледобивната дейност и преработка на въглища в площ „Стакевци” /от 2014 г./	Белоградчик	Стакевци	160,300 дка
Рекреационен комплекс тип "Екоселище" в имот с № 032018 /от 2017 г./	Белоградчик	Чифлик	17,000 дка
Изграждане на цех за производство на дървени въглища по ретортен способ и производство на обогатени дърва с капацитет до 80 тона месечно /от 2011 г./	Белоградчик	Чифлик	Няма данни
Изграждане на 9 бр. двуетажни къщи за отход и почивка /от 2008 г./	Белоградчик	Чифлик	Няма данни
Изменение на Общ устройствен план на община Белоградчик и Подобен устройствен план – план за регулация и застрояване за поземлен имот с идентификатор 81459.79.2 по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Чифлик /от 2025 г./	Белоградчик	Чифлик	1,952 дка
Ваканционно селище /от 2009 г./	Берковица	Берковица	8,166 дка
Изграждане на ваканционно селище /от 2008 г./	Берковица	Бистрилица	Няма данни
Концесия за добив на блокове от варовик за скално-облицовъчни материали в находище "Виктория", м. "Яранова стран" /от 2009 г./	Берковица	Гаганица	Няма данни
Изграждане на къща за гости /от 2009 г./	Вършец	Вършец	Няма данни
КОО - курортен комплекс /от 2008 г./	Вършец	Вършец	5,535 дка
Ваканционно селище /от 2008 г./	Вършец	Вършец	7,230 дка
Ваканционно селище /от 2008 г./	Вършец	Спанчевци	4,982 дка
Ваканционно селище /от 2008 г./	Вършец	Спанчевци	6,430 дка
Ваканционно селище /от 2008 г./	Вършец	Спанчевци	4,856 дка
Развъждане и отглеждане на риба в садки /от 2009 г./	Георги Дамяново	Гаврил Геново	Няма данни
Ново строителство на вилни къщи /от 2011 г./	Георги Дамяново	Дълги дел	Няма данни
Изграждане на малка ВЕЦ /от 2010 г./	Георги Дамяново	Дълги дел	Няма данни
Създаване на акациеви култури /от 2010 г./	Георги Дамяново	Меляне	Няма данни
Изграждане на ваканционно селище /от 2010 г./	Димово	Янъовец	Няма данни
Подобен устройствен план – план за регулация и застрояване в обхват поземлен имот с идентификатор 18486.260.15 „за къмпинг“ /от 2025 г./	Ружинци	Гюрджич	5,377 дка
ПУП-ПЗ за имот с № 114019, предвиждащ изграждане на фотоволтаична централа /от 2011 г./	Чупрене	Долни Лом	49,500 дка
Караванен къмпинг за 15 броя каравани и 3 постоянни бунгала „Старата ферма“ /от 2011 г./	Чупрене	с. Протопопинци	10,231 дка
Проектиране и строителство на селскостопански обект за производство и преработка на животинска продукция (мандра) в ПИ с идентификатор 58116.86.13 /от 2026 г./	Чипровци	Превала	0, 284 дка

2.1.2 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е РИОСВ – София.

Според наличните данни, плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения, които са одобрени в границите на защитената зона, в териториалния обхват на РИОСВ – София, и могат да окажат антропогенно въздействие върху нея, заемат обща територия от 979,08 дка в рамките на зоната.

В направената калкулация не са включени ППП/ИП, които не променят статута на земята, в т.ч.: лесоустройствени планове и програми, горскостопански планове, план-извлеченията за промяна на вида и/или интензивността на сечта; регионални прединвестиционни проучвания

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

(РПИП) за обособените територии, обслужвани от ВиК оператори; изграждане на сондажи за подземни води в съществуващи стопански обекти; общински програми за управление на отпадъците; стратегии за водено от общностите местно развитие; интегрирани планове за градско възстановяване и развитие; планове за интегрирано развитие на общини; общински програми за опазване на околната среда.

Също така, в калкулирането на кумулативния ефект не са включени ППП/ИП, които се реализират в урбанизирани територии, в т.ч.: подмяна на улично осветление; рекултивация на депо с прекратена експлоатация. Не са включени и ППП/ИП, за които в регистрите не са налични площни данни.

По-значимите (попадащи в приложения 1 и 2 на ЗООС), одобрени, инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които биха могли да имат кумулативно въздействие в територията на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) са представени в таблица 4, подредени по азбучен ред на съответните общини. В последната колона на таблицата са представени наличните данни за засягане на защитената зона.

Таблица 4. ППП/ИП с компетентен орган РИОСВ – София.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
ОУПО Годеч	Годеч	Годеч, Бракьовци, Букоровци, Бърля, Връдловци, Гинци, Голеш, Губеш, Каленовци, Комщица, Мургащ, Равна, Разбоище, Ропот, Смолча, Станинци, Туден, Шума	232,200 дка
Изграждане на обслужващ обект към животновъдна ферма – мобилна мандра за преработка на мляко	Годеч	Губеш	0,041 дка
Изграждане на рибовъдно стопанство за отглеждане на пъстървови риби за консумация и спортен риболов и монтаж на автономна фотоволтаична централа до 70 kWc батерии за собствени нужди в поземлен имот с идентификатор 14903.2.103	Годеч	Гинци	26,914 дка
ОУПО Драгоман	Драгоман	Драгоман, Беренде, Беренде извор, Калотина, Липинци, Прекръсте, Чепърлинци	241,300 дка
Модернизация на железопътен участък Драгоман – граница с Република Сърбия” – линеен обект на територията на общини Сливница и Драгоман, Софийска област	Драгоман	Калотина	< 220 дка
Добив на строителни материали - метаморфозирани базалтоиди и техни продукти от находище „Бов Запад“	Своге	Заногe, Заселе	248,625 дка
Изграждане на ферма за отглеждане на едър и дребен рогат добитък, сеновал, ремонтна работилница, помещение за съхранение и преработка на продукцията в ПИ 30329.19.9906 и жилищна сграда в ПИ 30329.19.9907	Своге	Заногe	Без данни
Изземване на наносни отложения до 8000 куб. м годишно от воден обект р. Искър	Своге	-	10,000 дка

Най-значително въздействие върху предмета и целите на опазване на защитената зона оказва описаното в таблицата инвестиционно предложение за добив на строителни материали - метаморфозирани базалтоиди и техни продукти от находище „Бов Запад“, землища на с. Заног и с. Заселе, община Своге, с концесионна площ от 248,625 дка. Концесионната площ засяга 137 дка от природно местообитание 91M0 „Балкано - панонски церово - горунови гори“, с което, на практика, е унищожен най-големият полигон с това местообитание в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) в територията на Софийска област.

В таблица 5, по-долу, са представени ППП/ИП в територията на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), които според информацията в регистрите, са в процес на разглеждане и преценяване от РИОСВ - София.

Таблица 5. ППП/ИП, които са в процес на разглеждане и преценяване от РИОСВ - София.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
ОУПО Костинброд /от 2020 г./	Костинброд	Бучин проход, Дреново	Не се засяга
Изграждане на ферма за отглеждане на едър и дребен рогат добитък в имот № 019093 /от 2016 г./	Своге	Заног	Няма данни
ПУП-ПРЗ за промяна на предназначението и преопреждане на земеделска земя за поземлен имот с идентификатор 30350.17.28 /от 2024 г./	Своге	Заселе	Няма данни
Добив и преработка на подземни богатства - строителни материали - доломити от находище "Искрец" с увеличение на концесионната площ на база промяна и допълнение на договора за концесия /от 2017 г./	Своге	Искрец, Добравица	8,516 дка

2.1.3 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е МОСВ.

Според наличните данни, планове, програмите, проектите и инвестиционните предложения, които са одобрени от МОСВ в границите на защитената зона, и могат да оказат антропогенно въздействие върху нея, заемат обща територия от 790,779 дка в рамките на зоната.

В направената калкулация не са включени ППП/ИП, които не променят статута на земята, в т.ч.: лесоустройствени проекти, горскостопански и ловностопански планове; регионални прединвестиционни проучвания (РПИП) за обособените територии, обслужвани от ВиК оператори; регионални генерални планове за водоснабдяване и канализация на обособената територия на ВиК оператори; стратегии за водено от общностите местно развитие; областни планове за развитие на горските територии. Също така, не са включени работните проекти за търсене и проучване на полезни изкопаеми, тъй като те са предходен етап на инвестиционни предложения за разработване на концесионни площи. Не са включени и ППП/ИП, за които в регистрите няма площни данни.

По-значимите (попадащи в приложения 1 и 2 на ЗООС), одобрени, инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които биха могли да имат кумулативно въздействие в територията на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) са представени в таблица 6. В последната колона на таблицата са представени наличните данни за засягане на защитената зона.

Таблица 6. ППП/ИП с компетентен орган МОСВ.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Модернизация на железопътна линия София – Видин	Димово, Монтана, Ружинци, Берковица,	-	Одобреният „червен“ вариант и частично

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
	Георги Дамяново, Годеч, Драгоман, Своге, Костинброд		„оранжев“ вариант не засяга ЗЗ
Модернизация на Път I-1 (Е-79) Видин – Враца	Макреш, Димово, Ружинци, Георги Дамяново	-	Одобреният Вариант 1 „син“ с подвариант „жълт“ не засяга ЗЗ
Добив на строителни материали – диабазити от находище „Тери“	Белоградчик	Ошане, Струиндол	290,691 дка
Изграждане на състезателна и туристическа ски-писта (СП) 1 и пътническа въжана линия (ПВЛ) х. "Ком" - връх Среден Ком в СТК "Берковски Балкан"	Берковица	Берковица	Не засяга ЗЗ. Косвено въздействие
Добив на подземни богатства – строителни материали – варовици от находище „Орешец“	Димово	Бела, Орешец	500,088 дка
Път I-1 в участък от км 102+060 до км 114+512,20 – Обходен път на гр. Монтана	Монтана	Монтана, Долна Вереница	Периферно засягане на ЗЗ

В таблица 7, по-долу, са представени ППП/ИП в територията на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), които според информацията в регистрите, са в процес на разглеждане и преценяване от МОСВ.

Таблица 7. ППП/ИП, които са в процес на разглеждане и преценяване от МОСВ.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Прединвестиционно проучване за трасе по направлението Монтана - София с тунел под Петрохан /от 2021 г./	Костинброд Своге Годеч Берковица	Дреново, Бучин проход Завидовци, Манастирище Шума, Гинци Бързия, Комарево, Боровци	Няма данни
Цялостен работен проект за търсене и проучване на суров нефт и природен газ в площ "Блок 1-25 Враца запад", разположен на територията на Северозападна България /от 2019 г./	Димово, Ружинци, Берковица, Вършец, Георги Дамяново, Монтана, Чипровци, Годеч, Своге	-	Няма данни
Специализиран подробен устройствен план за реализиране на инвестиционно предложение за Изграждане на ветроенергиен парк "Сребърна", състоящ се от до 87 броя ветрогенератори и максимална инсталирана мощност до 216 MW /от 2010 г./	Берковица Годеч	Берковица, Бързия Годеч, Бърля, Комщица	Няма данни

2.1.4 Заключение.

Според известните данни за планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които са одобрени и могат да окажат антропогенно въздействие върху ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), в национален мащаб върху защитената зона има кумулативно въздействие на площ от 72 280,778 дка, което представлява 3,29% от цялата площ на зоната.

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрощаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

Предполагаемо, ППП/ИП, за които не са налични точни площни данни, засягат още около 0,01-0,03% от зоната. Най-вероятното общо засягане на зоната в национален мащаб възлиза на около 3,30-3,32% от нейната площ. При обобщаването на резултатите не са взети предвид ППП/ИП, които не променят статута на земята, и такива, които се реализират в урбанизирани територии. Съответно, не са включени и ППП/ИП, за които не са налични площни данни. Общото засягане на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) показва тенденция към увеличаване, което в перспектива е предпоставка за възникване на отрицателно въздействие върху части от нейната площ.

2.2 Защитена зона за опазване на дивите птици „Западен Балкан“ (BG0002002).

2.2.1 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е РИОСВ – Монтана.

Според наличните данни, плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения, които са одобрени в границите на защитената зона, в териториалния обхват на РИОСВ – Монтана, и могат да окажат антропогенно въздействие върху нея, заемат обща територия от 68 683,468 дка в рамките на зоната.

В направената калкулация не са включени ППП/ИП, които не променят статута на земята, в т.ч.: лесоустройствени планове и програми, горскостопански планове, план-извлеченията за промяна на вида и/или интензивността на сечта; изграждане на лека туристическа инфраструктура; изграждане на системи за капково напояване в съществуващи земеделски насаждения; възстановяване и реконструкции на съществуващи рибни стопанства; изграждане на сондажи за подземни води в съществуващи стопански обекти; общински програми за управление на отпадъците; стратегии за водено от общностите местно развитие; интегрирани планове за градско възстановяване и развитие; планове за интегрирано развитие на общини; общински програми за опазване на околната среда.

Също така, в калкулирането на кумулативния ефект не са включени ППП/ИП, които се реализират в урбанизирани територии, в т.ч.: изграждане на канализационни мрежи и ремонт на съществуваща инфраструктура в урбанизираните територии; укрепване на речните брегове в населените места; инвестиционни предложения за преустройство или модернизация на съществуващи стопански и туристически обекти; изграждане на туристически, спортни и рекреационни обекти в населените места; закриване и рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци; разширение на съществуващ подземен рудник. Не са включени и ППП/ИП, за които в регистрите не са налични площни данни, както и линейните обекти, за които е посочена единствено дължината в линейни метри.

По-значимите (попадащи в приложения 1 и 2 на ЗООС), одобрени, инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които биха могли да имат кумулативно въздействие в територията на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) са представени в таблица 8, подредени по азбучен ред на съответните общини. В последната колона на таблицата са представени наличните данни за засягане на защитената зона.

Таблица 8. ППП/ИП с компетентен орган РИОСВ - Монтана.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Изграждане на комплекс "Белоградчишка крепост", включващ обект: "Реконструкция и основен ремонт на улици "Княз Борис I", "Цоло Тодоров" и "Петко Маринов" - подход към "Белоградчишка крепост"; обект: "Спектакъл "Звук и светлина" - архитектурно, художествено и парково осветление на "Белоградчишка крепост"; обект: "Проект за консервация и реставрация на комплекс "Белоградчишка крепост"; обект:	Белоградчик	Белоградчик	Няма данни

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
"Посетителски и информационен център към комплекс "Белоградчишка крепост"; обект: "Мултимедиен център"			
Изграждане на кравеферма за 100 млечни крави с обслужващи сгради и мандра	Белоградчик	Боровица	10,398 дка
Изграждане на асфалтова база в ПИ с идентификатор 17734.78.89	Белоградчик	Гранитово	1,700 дка
Създаване на трайни насаждения от орехи	Белоградчик	Крачимир	58,275 дка
Фотоволтаична електрическа централа (ФЕЦ – само за продажба на ел. енергия)" в ПИ 234, кв. 20	Белоградчик	Крачимир	2,523 дка
Изграждане на обект "Жилищни и хотелски сгради"	Белоградчик	Праужда	7,000 дка
Инсталиране на приемо-предавателна станция за глас и или данни	Белоградчик	Праужда	1,646 дка
Изменение на ПУП - ПРЗ на имот 037091 Изменение на ПУП - ПРЗ на имот 037025 за овцеферма	Белоградчик	Салаш	15,094 дка
Залесяване на общински терени по мярка 223 „Първично залесяване на неземеделски земи” от ПРСР 2007-2013 г.	Белоградчик	Салаш	93,434 дка
Изменение на ОУПО Белоградчик и ПУП-ПРЗ за ПИ № 68655.118.89	Белоградчик	Стакевци	2,108 дка
Проект за изменение на ПУП - ПП за напорен тръбопровод на МВЕЦ "Стакевци"	Белоградчик	Стакевци	Дължина на напорния тръбопровод – 1180 м
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	6,000 дка
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	4,403 дка
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	7,597 дка
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	4,778 дка
Изграждане на ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	7,000 дка
Ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	2,995 дка
Ваканционно селище	Белоградчик	Чифлик	4,700 дка
Изграждане на ресторант и паркинг	Белоградчик	Чифлик	2,228 дка
ОУПО Берковица	Берковица	Берковица, Бързия, Котеновци, Черешовица	1615 дка
Реконструкция на път IV - 81029 гр. Берковица - х. "Ком", участък от км 10+700 до км 27+450	Берковица	Берковица	16 800 м
Изменение на ОУПО Берковица за обособяване на терен със самостоятелен устройствен режим „Транспорт и комуникации“ за нов имот с проектен идентификатор 03928.151.106, ПИ №№ 03928.151.3, 03928.151.62, 03928.151.70 и ПУП-ПП за транспортен достъп до ПИ № 03928.151.9 през ПИ №№ 03928.151.3, 03928.151.62, 03928.151.70	Берковица	Берковица	Няма данни
Изменение на ОУПО Берковица за ПИ № 03928.151.31	Берковица	Берковица	0,324 дка
Промяна предназначението и преотреждане „За паркинг” на част от ПИ с идентификатор 03928.152.5, местност Горната кория в землището на град Берковица	Берковица	Берковица	8,332 дка
Изграждане на ваканционно селище „Дива бука“ в имот с № 111010	Берковица	Бързия	20,000 дка
ПУП – ПП за подземна кабелна захранваща линия НН 1 kV за нуждите на стационарна контролна точка (СКТ) № 1074, през ПИ №№ 07510.81.14 и 07510.81.90	Берковица	Бързия	49,04 м
Къща за гости	Вършец	Вършец	1,824 дка
ОУП на град Вършец	Вършец	Вършец	Няма данни
ПУП - ПП за трасе на път с начало границата на регулационния план на гр. Вършец – границата между ПИ с идентификатори 12961.419.99 и 12961.40.928 и ПИ с идентификатор 12961.411.72 – хижа „Бялата вода“	Вършец	Вършец	20,355 дка

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Реконструкция на довеждащ водопровод и прилежащи съоръжения от водохващане „Зелени дел”, гр. Вършец	Вършец	Вършец	7001 м
Създаване на трайни насаждения и изграждане на система за капково напояване	Георги Дамяново	Говежда	21,585 дка
Изграждане на ветроенергиен парк (ВЕП) "Г. Дамяново Уинд"	Георги Дамяново	Дълги дел	7026,933 дка
Създаване на градина от трайни насаждения, изграждане на система против градушки, птици и насекоми, система за капково напояване и лека ограда	Георги Дамяново	Каменна Рикса	96,850 дка
Създаване на овощна градина и изграждане на система за капково напояване в ПИ № 230063	Георги Дамяново	Каменна Рикса	138,928 дка
Къща за отдих и селски туризъм	Георги Дамяново	Копиловци	2,000 дка
Изграждане на ваканционно селище	Георги Дамяново	Копиловци	4,726 дка
ОУПО Димово	Димово	Бела, Върбовец, Орещец, Янъвец	244,896 дка
Разполагане на мобилен асфалтосмесител и инсталация за циментова стабилизация” в ПИ с идентификатор 14489.53.42	Димово	Орещец	37,292 дка
База за селски туризъм в ПИ 026057, ПИ 026058, ПИ 026059 и ПИ 026060	Димово	Янъвец	8,362 дка
Разработване на находище за строителни материали – варовици – „Лома – 1“	Димово Ружинци	Янъвец Плешивец	390,138 дка
ОУПО Макреш	Макреш	Подгоре, Раковица	Не се засяга
ОУПО Монтана	Монтана	Монтана, Белотинци, Винище, Горна Вереница, Горно Церовене, Долна Вереница, Смоляновци	312,3 дка
Реконструкция на въздушна линия 110 Кv „Мок“	Монтана Георги Дамяново Чипровци	Монтана Долна Вереница Горно Церовене Георги Дамяново Гаврил Геново Видлица Чипровци Равна Горна Ковачица Белимел Митровци Железна Мартиново	37,367 км
Разработка на находище „Зъбера 2“ и добив на варовик - подземни богатства	Монтана	с. Белотинци	81,181 дка
Разширение на площта необходима за осъществяване на съпътстващи дейности, във връзка със заявена концесионна плащ за добив на варовик - строителни материали от находище „Зъбера 2“	Монтана	с. Белотинци	62,326 дка

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Добив на варовик - строителни материали от находище „Долна Вереница“	Монтана	Долна Вереница	248,724 дка
ПУП-ПП за изграждане на тръбна мрежа за изтегляне на оптичен кабел до телекомуникационна кула в поземлен имот с идентификатор 22040.680.22	Монтана	Долна Вереница	1207,70 м
ПУП-ПП за оптично кабелно хранване на базова станция VZ6036 в ПИ № 22040.335.51	Монтана	Долна Вереница	2,094 м
ОУПО Ружинци	Ружинци	Гюргич, Плешивец	Няма данни
Изграждане на селскостопанска сграда	Ружинци	Гюргич	1,482 дка
Строителство на селскостопански обекти в имот № 086013	Чипровци	Превала	14,257 дка
Проектиране и строителство на селскостопански обекти за производство и преработка на животновъдна продукция“ в поземлен имот № 086013	Чипровци	Превала	4,430 дка
Изграждане на фотоволтаична електроцентрала	Чипровци	Челюстница	5,000 дка
Изграждане на атракционен парк „Приключенци“ в ПИ № 81390.128.663	Чипровци	Чипровци	15,650 дка
Изграждане на ветроенергиен парк (ВЕП) "Чипровци Уинд"	Чипровци	Чипровци	10816,142 дка
ОУПО Чипровци	Чипровци	Чипровци, Белимел, Горна Ковачица, Горна Лука, Железна, Мартиново, Митровци, Превала, Челюстница	38881,45 дка
Частично изменение на ОУПО Чипровци за ПИ №№ 81390.8.688 и 81390.8.689 за фотоволтаична централа	Чипровци	Чипровци	236,795 дка
Изменение на предварителния проект за ОУПО Чипровци за създаване на нови рекреационни зони	Чипровци	Чипровци	1049,9 дка
ПУП-ПЗ за застрояване на ПИ № 81390.28.490 за обект на КИН	Чипровци	Чипровци	3,439 дка
Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ „Езерото“	Чипровци	Чипровци, Мартиново	728,400 дка
ОУПО Чупрене	Чупрене	Върбово, Горни Лом, Долни Лом, Протопопинци, Репляна, Средогрив, Търговище, Чупрене	Няма засягане
Изграждане на допълнително водохващане на река Голяма Люта, приток на река Лом и слабоснабдителен деривационен канал, който свързва водохранилището с изграденото и намиращото се в експлоатация водохранилище на река Равна (Бърза) за МВЕЦ „Флеш“	Чупрене	Горни Лом	Дължина на напорния тръбопровод – 300 м
Малка водноелектрическа централа „Бърза“	Чупрене	Горни Лом	2,5 дка; дължина на напорния тръбопровод – 1075 м
Малка водноелектрическа централа "Живина" при застроена мощност 800 kW	Чупрене	Горни Лом	2,55 дка; дължина на напорния тръбопровод – 1025 м
Изграждане на цех за механично сглобяване на патрони от заготовки, включително и изграждане на необходимата инженерна инфраструктура в рамките на завод „Миджур“, имоти с №№ 001427 и 001428	Чупрене	Горни Лом	Няма данни

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КKKP на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КKKP на с. Белотинци, общ. Монтана“

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Общ устройствен план на Туристическа и ски зона (ТСЗ) „Миджур“	Чупрене	Горни Лом	5931,536 дка
ПУП - ПРЗ за ПИ с № 106013 за цех за дървопреработване	Чупрене	Долни Лом	2,804 дка
ПУП-ПП за обект: МВЕЦ "Енигма", имот 22424.51.37, включващ подобекти: "Осигуряване преминаване и прокарване на напорен тръбопровод за МВЕЦ "Енигма" и "Осигуряване присъединяване към ел. енергия от стълб № 213 на въздушен електропровод 20 kV "Белановец"	Чупрене	Долни Лом	1,504 дка
Изграждане на вятърен електрогенератор с мощност 5 kW	Чупрене	Репляна	Фундамент–1 м ² , 4 бр. обтегачи X 0,25 м ²
Изграждане на МВЕЦ „Краставичка“	Чупрене	Репляна	7,000 дка
Създаване на биологично ябълково насаждение	Чупрене	Средогрив	88,815 дка
Изграждане на рибарник	Чупрене	Средогрив	0,850 дка
Създаване на лозово насаждение на площ в ПИ № 023029	Чупрене	Средогрив	8,440 дка
Създаване на сливова градина в ПИ № 129005	Чупрене	Търговище	302,880 дка
Цех за производство на почистващи и миенщи препарати и WC ароматизатори" в имот с идентификатор 81757.500.617	Чупрене	Чупрене	3,689 дка

В таблица 9, по-долу, са представени ППП/ИП в територията на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), които според информацията в регистрите, са в процес на разглеждане и преценяване от РИОСВ - Монтана. С оглед обстоятелството, че много от тях са със започнати процедури преди повече от 10 години, най-вероятно същите вече са прекратени от компетентния орган, но това не е отбелязано в регистрите.

Таблица 9. ППП/ИП, които са в процес на разглеждане и преценяване от РИОСВ - Монтана.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Изграждане на геотермални сондажи в поземлен имот с идентификатор 03616.66.29 /от 2025 г./	Белоградчик	Белоградчик	Няма данни
Изграждане на геотермални сондажи в поземлен имот с идентификатор 03616.66.29 /от 2025 г./	Белоградчик	Белоградчик	Няма данни
Изграждане на туристически комплекс /от 2010 г./	Белоградчик	Дъбравка	Няма данни
Ваканционно селище, трафопост, обществено обслужване, спорт и озеленяване /от 2012 г./	Белоградчик	Дъбравка	9,869 дка
Изменение на ОУП на община Белоградчик и ПУП – ПРЗ в обхвата на ПИ с идентификатори 58582.61.98, 58582.61.99 и 58582.61.100 /от 2026 г./	Белоградчик	Пролазница	3,093 дка
Изземване на технологични отпадъци от възгледобивната дейност и преработка на възлища в площ „Стакевци“ /от 2014 г./	Белоградчик	Стакевци	160,300 дка
Рекреационен комплекс тип "Екоселище" в имот с № 032018 /от 2017 г./	Белоградчик	Чифлик	17,000 дка
Изграждане на цех за производство на дървени възлища по ретортен способ и производство на обогатени дърва с капацитет до 80 тона месечно /от 2011 г./	Белоградчик	Чифлик	Няма данни
Изграждане на 9 бр. двуетажни къщи за отход и почивка /от 2008 г./	Белоградчик	Чифлик	Няма данни
Изменение на Общ устройствен план на община Белоградчик и Подобен устройствен план – план за регулация и застрояване за поземлен имот с идентификатор 81459.79.2 по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Чифлик /от 2025 г./	Белоградчик	Чифлик	1,952 дка
Ваканционно селище /от 2009 г./	Берковица	Берковица	8,166 дка
Изграждане на къща за гости /от 2009 г./	Вършец	Вършец	Няма данни
Ново строителство на вилни къщи /от 2011 г./	Георги Дамяново	Дълги дел	Няма данни

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрощаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Изграждане на малка ВЕЦ /от 2010 г./	Георги Дамяново	Дълги дел	Няма данни
Изграждане на ваканционно селище /от 2010 г./	Димово	Янъовец	Няма данни
Подробен устройствен план – план за регулация и застрояване в обхват поземлен имот с идентификатор 18486.260.15 „за къмпинг“ /от 2025 г./	Ружинци	Гюргич	5,377 дка
Проектиране и строителство на селскостопански обект за производство и преработка на животинска продукция (мандра) в ПИ с идентификатор 58116.86.13 /от 2026 г./	Чипровци	Превала	0, 284 дка
ПУП-ПЗ за имот с № 114019, предвиждащ изграждане на фотоволтаична централа /от 2011 г./	Чупрене	Долни Лом	49,500 дка
Караванен къмпинг за 15 броя каравани и 3 постоянни бунгала „Старата ферма“ /от 2011 г./	Чупрене	с. Протопопинци	10,231 дка

2.2.2 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е РИОСВ – София.

Според наличните данни, в териториалния обхват на РИОСВ – София (Софийска област) няма значимо засягане на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002).

При направата на анализа не са взети предвид ППП/ИП, които не променят статута на земята, в т.ч.: лесоустройствени планове и програми, горскостопански планове, план-извлеченията за промяна на вида и/или интензивността на сечта; регионални прединвестиционни проучвания (РПИП) за обособените територии, обслужвани от ВиК оператори; общински и регионални програми за управление на отпадъците; стратегии за водено от общностите местно развитие; интегрирани планове за градско възстановяване и развитие; планове за интегрирано развитие на общини; общински програми за опазване на околната среда.

Също така, за анализа не са взети предвид ППП/ИП, които се реализират в урбанизирани територии, в т.ч.: подмяна на улично осветление; рехабилитация на транспортна инфраструктура. Не са включени и ППП/ИП, за които в регистрите не са налични площни данни.

По-значимите (попадащи в приложения 1 и 2 на ЗООС), одобрени, инвестиционни предложения и планове в територията на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) са представени в таблица 10. В последната колона на таблицата са представени наличните данни за засягане на защитената зона.

Таблица 10. ППП/ИП с компетентен орган РИОСВ - София.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
ОУПО Годеч	Годеч	Годеч, Бърля, Гинци, Комщица	Не се засяга
Изграждане на малка водоелектрическа централа на р. Височка	Годеч	Комщица	Няма данни

2.2.3 Данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за процедури по реда на ЗООС и ЗБР, по които, компетентен орган е МОСВ.

Според наличните данни, планове, програмите, проектите и инвестиционните предложения, които са одобрени от МОСВ в границите на защитената зона, и могат да окажат антропогенно въздействие върху нея, заемат обща територия от 594,914 дка в рамките на зоната.

В направената калкулация не са включени ППП/ИП, които не променят статута на земята, в т.ч.: лесоустройствени проекти, горскостопански и ловностопански планове; регионални

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

прединвестиционни проучвания (РПИП) за обособените територии, обслужвани от ВиК оператори; регионални генерални планове за водоснабдяване и канализация на обособената територия на ВиК оператори; стратегии за водено от общностите местно развитие; областни планове за развитие на горските територии. Не са включени и ППП/ИП, за които в регистрите няма площни данни.

По-значимите (попадащи в приложения 1 и 2 на ЗООС), одобрени, инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които биха могли да имат кумулативно въздействие в територията на ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002) са представени в таблица 11. В последната колона на таблицата са представени наличните данни за засягане на защитената зона.

Таблица 11. ППП/ИП с компетентен орган МОСВ.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Модернизация на железопътна линия София – Видин	Димово, Монтана, Ружинци, Берковица, Георги Дамяново, Годеч, Своге	-	Не се засяга
Модернизация на Път I-1 (E-79) Видин – Враца	Макреш, Димово, Ружинци, Георги Дамяново	-	Одобреният Вариант 1 „син“ с подвариант „жълт“ не засяга ЗЗ
Изграждане на състезателна и туристическа ски-писта (СП) 1 и пътническа въжана линия (ПВЛ) х. "Ком"- връх Среден Ком в СТК "Берковски Балкан"	Берковица	Берковица	94,826 дка
Добив на подземни богатства – строителни материали – варовици от находище „Орешец“	Димово	Бела, Орешец	500,088 дка
Път I-1 в участък от км 102+060 до км 114+512,20 – Обходен път на гр. Монтана	Монтана	Монтана, Долна Вереница	Периферно засягане на ЗЗ

В таблица 12, по-долу, са представени ППП/ИП в територията на ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002), които според информацията в регистрите, са в процес на разглеждане и преценяване от МОСВ.

Таблица 12. ППП/ИП, които са в процес на разглеждане и преценяване от МОСВ.

ППП/ИП	Община	Землище	Засегната площ
Прединвестиционно проучване за трасе по направлението Монтана - София с тунел под Петрохан /от 2021 г./	Годеч Берковица	Гинци Бързия	Няма данни
Цялостен работен проект за търсене и проучване на суров нефт и природен газ в площ "Блок 1-25 Враца запад", разположен на територията на Северозападна България /от 2019 г./	Димово, Ружинци, Берковица, Вършец, Георги Дамяново, Монтана, Чипровци, Годеч, Своге	-	Няма данни
Специализиран подробен устройствен план за реализиране на инвестиционно предложение за Изграждане на ветроенергиен парк "Сребърна", състоящ се от до 87 броя ветрогенератори и максимална инсталирана мощност до 216 MW /от 2010 г./	Берковица Годеч	Берковица, Бързия Годеч, Бърля, Комшица	Няма данни

2.2.4 Заключение.

Според известните данни за планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които са одобрени и могат да окажат антропогенно въздействие върху ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002), в национален мащаб върху защитената зона има кумулативно въздействие на площ от 69 278,382 дка, което представлява 4,72% от цялата площ на зоната. Предполагаемо, ППП/ИП, за които не са налични точни площни данни, засягат още около 0,01-0,03% от зоната. Най-вероятното общо засягане на зоната в национален мащаб възлиза на около 4,73-4,75% от нейната площ. При обобщаването на резултатите не са взети предвид ППП/ИП, които не променят статута на земята, и такива, които се реализират в урбанизирани територии. Съответно, не са включени и ППП/ИП, за които не са налични площни данни. Общото засягане на ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002) показва тенденция към увеличаване, което в перспектива е предпоставка за възникване на отрицателно въздействие върху части от нейната площ.

3 ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ, ПРОЕКТИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗЗ „ЗАПАДНА СТАРА ПЛАНИНА И ПРЕДБАЛКАН“ (BG0001040) И ЗЗ „ЗАПАДЕН БАЛКАН“ (BG0002002).

В тази точка са идентифицирани елементите на инвестиционните предложения, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти или инвестиционни предложения биха могли да окажат въздействия върху двете защитени зони, при експлоатацията на обекта. За ограничаване и смекчаване на въздействието, произтичащо от установените рискове, в т. 6 от настоящия доклад са предложени подходящи мерки.

3.1 Работа на мобилна трошачно-пресевна инсталация (МТПИ) за претрошаване на скален варовик.

МТПИ се използва за механично раздробяване и пресяване на добит скален материал – варовик, с цел получаване на фракции с различна едрина, подходящи за последващо използване в строителството и други индустриални дейности. Технологичният процес включва подаване на материала към трошачен агрегат, раздробяване, пресяване чрез вибрационни сита и отделяне на готовите фракции. Инсталацията е мобилна, което означава, че може да бъде позиционирана в рамките на експлоатационната площ и при необходимост да бъде премествана, без да се изграждат постоянни съоръжения или инфраструктура.

Основните фактори на въздействие, свързани с експлоатацията на подобен тип техника, са генериране на прахови емисии, шум и вибрации, както и локално механично въздействие върху терена в рамките на работната площадка. Тези въздействия са характерни за дейности, свързани с добив и първична преработка на скални материали, като тяхната интензивност и пространствен обхват зависят основно от мащаба на дейността, използваното оборудване и приложените организационни и технически мерки за ограничаването им.

По отношение на въздействието върху предмета и целите на опазване на защитените зони, следва да се отчете, че потенциалното влияние на подобен тип дейност е предимно косвено и се проявява чрез въздействие върху факторите на средата – въздух, акустична среда и в ограничена степен върху ландшафта.

Генерираните прахови емисии при работа на трошачно-пресевната инсталация са основно от минерален характер и представляват фини частици варовиков прах, които се отделят при механичното раздробяване и пресяване на материала, както и при вътрешния транспорт и манипулиране на готовите фракции. Тези емисии са с локално разпространение и тяхната концентрация намалява бързо с увеличаване на разстоянието от източника. Същевременно, при прилагане на стандартни технически и организационни мерки – периодично оросяване на работните участъци, поддържане на технологичните пътища, оптимизиране на скоростта на транспортната техника и ограничаване на вторичното запрашаване – разпространението на прах извън границите на производствената площадка се свежда до минимум.

От гледна точка на въздействието върху биологичното разнообразие, минералният прах не съдържа токсични компоненти и при ограниченото му разпространение не се очаква да доведе до значими промени в състоянието на природните местообитания или до негативно въздействие върху видовете, предмет на опазване. Възможното краткотрайно повишаване на концентрацията на прах в непосредствена близост до източника има временен характер и не води до трайна деградация на екосистемите.

Друг фактор на въздействие е шумът, генериран от работата на трошачната техника, вибрационните сита и спомагателните машини. Шумовото натоварване е характерно за този тип оборудване, но неговото въздействие е ограничено в пространствено отношение. С увеличаване на разстоянието от източника нивото на шума намалява значително поради естественото

затихване и влиянието на релефа и растителността. Повечето животински видове имат способността да избягват участъци с повишено шумово натоварване, като се преместват в по-тихи зони в рамките на своите местообитания. Въпреки това, този фактор е предпоставка за създаване на безпокойство върху видовете, обитаващи близките терени. Възможно е да настъпи прогонване на отделни индивиди от техните местообитания. Тези въздействия ще са временни – за периода на експлоатация на обекта

Експлоатацията на мобилната трошачно-пресевна инсталация не предполага значителни промени в хидроложкия режим на района. Не се предвижда използване на опасни химични вещества или генериране на отпадъчни води, които биха могли да доведат до замърсяване на повърхностни или подземни води. Водата, използвана за оросяване с цел ограничаване на прахообразуването, се изпарява или инфилтрира в почвата в рамките на площадката и не води до значими изменения в хидрологичните условия.

От гледна точка на ландшафта и пространствената структура на местообитанията, използването на мобилна инсталация не води до създаване на нови постоянни съоръжения или инфраструктура. Това значително ограничава риска от трайна фрагментация на местообитанията или от създаване на бариерен ефект за придвижването на животинските видове. Въздействието върху ландшафта е временно и се ограничава до периода на експлоатация на инсталацията.

3.2 Складиране и временно съхранение на скални материали и фракции.

Дейността по складиране и временно съхранение на скални материали и готови фракции представлява спомагателен етап от технологичния процес по обработка на добития варовиков материал. Тя се изразява във формиране на временни насипи от различни фракции в рамките на определени площадки, предназначени за обслужване на производствения процес. Материалът се съхранява до неговото последващо транспортиране или използване, като не се извършват химични или други процеси, водещи до промяна на неговия състав.

Складираните материали представляват инертни скални фракции, получени в резултат на механично раздробяване на варовик. Поради своя минерален произход и инертни свойства тези материали не съдържат опасни вещества и не представляват източник на химично замърсяване на компонентите на околната среда. Основните потенциални въздействия, свързани с дейността по складиране, са свързани с възможно локално прахообразуване, визуално въздействие върху ландшафта и ограничено механично въздействие върху терена в рамките на използваните площи.

Потенциалното прахообразуване може да се прояви при разтоварване, преместване или манипулиране на материалите, както и при неблагоприятни метеорологични условия, свързани със силен вятър. Генерираният прах е с минерален характер и се състои основно от фини частици варовик. Неговото разпространение е ограничено в непосредствена близост до зоните на складиране, като концентрацията на прахови частици намалява значително с увеличаване на разстоянието от източника. При прилагане на стандартни организационни и технически мерки, като периодично оросяване на площадките, оптимизиране на височината на насипите и поддържане на вътрешните транспортни пътища, вероятността от значително запрашаване извън границите на площадката е минимална.

От гледна точка на въздействието върху растителността и природните местообитания, минералният прах не съдържа токсични съединения и при ограниченото му разпространение не се очаква да предизвика значими промени в структурата и състава на растителните съобщества. Възможното краткотрайно отлагане на прах върху листната повърхност на растенията има временен характер и се неутрализира от естествени процеси като валежи и въздушна циркулация.

Складирането на скални фракции не е свързано с генериране на шум, който би могъл да има съществено влияние върху животинските видове. Шумовото натоварване е ограничено единствено до краткотрайните операции по разтоварване или товарене на материала и не се различава съществено от характерния шумов фон за подобен тип стопански дейности. Поради временния и локален характер на тези операции не се очаква значимо безпокойство на животинските видове, предмет на опазване в защитените зони.

От хидроложка гледна точка складирането на варовикови фракции не представлява риск за замърсяване на повърхностни или подземни води. Материалът е с естествен минерален състав и не съдържа разтворими или токсични компоненти, които биха могли да доведат до влошаване на качеството на водите. Атмосферните валежи, преминаващи през насипите, не водят до образуване на замърсени оттоци и не се очаква отрицателно въздействие върху водните екосистеми.

Възможното въздействие върху ландшафта е свързано основно с визуалното присъствие на временните насипи от скални материали. Това въздействие обаче е временно и обратимо, тъй като складираните фракции подлежат на последващо транспортиране и използване. Не се предвижда изграждане на трайни съоръжения, които биха могли да доведат до дълготрайна промяна в ландшафтната структура или до фрагментация на местообитанията.

3.3 Движение на товарни транспортни средства.

Транспортната дейност е неразделна част от технологичния процес, свързан с обработката и реализацията на скалните материали. Тя включва превоз на добития и преработен варовиков материал, както и на получените фракции, посредством товарни автомобили от и до производствената площадка. Основните маршрути за движение на транспортната техника преминават по съществуваща пътна инфраструктура и обслужващи технологични пътища, като не се предвижда изграждане на нови транспортни трасета или значително изменение на съществуващата пътна мрежа.

Потенциалните въздействия върху околната среда, свързани с транспортната дейност, се изразяват основно в генериране на шум, прахови емисии и емисии от изгорели газове на двигателите с вътрешно горене. Тези въздействия биха могли да бъдат предпоставка за създаване на безпокойство върху видовете и техните популации. Възможно е да настъпи прогонване на отделни индивиди от техните местообитания. Тези въздействия ще са временни – за периода на експлоатация на обекта. Тяхната интензивност зависи от броя на транспортните курсове, състоянието на пътната настилка, скоростта на движение и прилаганите мерки за управление на транспортния процес.

Основният фактор на въздействие, при транспорта, е шумът, генериран от движението на товарните автомобили. Шумовото натоварване е с краткотраен и динамичен характер, тъй като се проявява само по време на преминаването на транспортните средства. С увеличаване на разстоянието от пътната инфраструктура нивото на шума намалява значително, което ограничава неговия пространствен обхват. Повечето видове са адаптирани към съществуващото транспортно натоварване или имат възможност да избягват зоните с по-интензивен шум.

Движението на товарните автомобили може да бъде съпроводено и с образуване на прах, особено при движение по неасфалтирани или технологични пътища. Праховите емисии са основно минерални и се генерират при взаимодействието между гумите на превозните средства и пътната настилка. Разпространението на праха е ограничено в непосредствена близост до пътните участъци и намалява значително при благоприятни метеорологични условия или при наличие на растителност, която играе ролята на естествена бариера. При необходимост могат да се прилагат стандартни мерки за ограничаване на запрашаването, като периодично оросяване на технологичните пътища, поддържане на тяхното добро техническо състояние и ограничаване на скоростта на движение на транспортните средства.

Емисиите от изгорели газове на двигателите с вътрешно горене представляват друг потенциален фактор на въздействие. Тези емисии включват въглероден диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид и малки количества твърди частици. Въпреки това, предвид ограничената интензивност на транспортния поток и краткотрайния характер на преминаването на превозните средства през даден участък, не се очаква съществено влошаване на качеството на атмосферния въздух в района. Освен това, съвременните товарни автомобили са оборудвани с двигатели, отговарящи на действащите екологични стандарти за емисии, което допълнително ограничава потенциалното въздействие върху компонентите на околната среда.

4 ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ И ТЯХНОТО ОТРАЗЯВАНЕ (ОТЧИТАНЕ) ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИП.

За изготвяне на настоящия доклад за оценка са използвани данните от стандартните формуляри за набиране на данни за защитените зони, които са актуализирани с резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“.

4.1 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040).

33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) е с обща площ 2 197 567,816 дка. Приета е с Решение № 661/16.10.2007 г. на Министерски съвет, промяна в площта с Решение № 811/16.11.2010 г. на Министерски съвет. В обхвата на община Монтана, части от зоната попадат в землищата на гр. Монтана, с. Белотинци, с. Горна Вереница, с. Горно Церовене, с. Долна Вереница и с. Смоляновци. Със Заповед № РД-268/31.03.2021 г. на МОСВ е обявена официално 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), дефинирани са целите на опазване и е регламентиран режимът на забраните. Стандартният формуляр за набиране на данни за зоната е актуализиран през 2021 г.

Данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, като цяло показват, че някои природни местообитания и целеви видове са новоустановени в 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) и не са описани в стария стандартен формуляр от 2007 г. При други е обратното – тяхното съществуване не е потвърдено на терен, и съответно са отпаднали от актуализирания стандартен формуляр.

В предмета на опазване на защитената зона, съгласно заповедта за обявяване, са включени 40 типа природни местообитания, 18 вида бозайници (вкл. прилепи), 3 вида земноводни, 3 вида влечуги, 7 вида риби, 17 вида безгръбначни и 6 вида растения, както следва:

- Природни местообитания:

- 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от *Chara*;

- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*;

- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*;

- 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества;

- 4070* Храстови съобщества с *Pinus mugo*;

- 40A0* Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества;

- 5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик;

- 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssosedion albi*;

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);

- 6230* Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините;

- 6240* Субпанонски степни тревни съобщества;

- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;

- 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества;

- 6410 Ливади с *Molinia* на карбонатни, торфени или глинести почви (*Molinion caeruleae*);

- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;

- 6510 Низинни сенокосни ливади;

- 6520 Планински сенокосни ливади;

- 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища;

- 7220* Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*);

- 8110 Силикатни сипеи от планинския до снежния пояс;

- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;

- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове;

8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*;

8310 Неблагоустроени пещери;

9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*;

9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*;

9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);

9170 Дъбово-габрови гори от типа *Galio-Carpinetum*;

9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове;

91BA Мизийски гори от обикновена ела;

91CA Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори;

91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno- Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*);

91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;

91H0* Панонски гори с *Quercus pubescens*;

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

91W0 Мизийски букови гори;

91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

9260 Гори от *Castanea sativa*;

9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*);

9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор.

• Бозайници: *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Рис (*Lynx lynx*), Видра (*Lutra lutra*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*).

• Земноводни и влечуги: Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Гребенест тритон (*Triturus cristatus*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*).

• Риби: Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Малка кротушка (*Romanogobio uranoscopus*), Балканска кротушка (*Romanogobio kesslerii*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), Главоч (*Cottus gobio*).

• Безгръбначни: *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Офиогомфус (Зелено речно водно конче) (*Ophiogomphus cecilia*), Кордулегастер (Балканско воденичарче) (*Cordulegaster heros*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), Рисодес (*Rhysodes sulcatus*), Карабус (Грапав бегач) (*Carabus variolosus*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), *Осмодерма (*Osmoderma eremita*), *Четириточкова мечка пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Лицена (Голяма огневка) (*Lycaena dispar*), Полиоматус (*Polyommatus eroides*), *Бяло-v (*Nymphalis vaualbum*), Торбогнездница (*Eriogaster catax*), Бисерна мида (*Unio crassus*).

• Растения: Червено усойниче (*Echium russicum*), Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*), Карпатска тоция (*Tozzia carpathica*), *Buxbaumia viridis*, *Dicranum viride*, *Hamatocaulis vernicosus*.

Заповедта за обявяване на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) определя следните цели на опазване:

1. Опазване и под държане на типовете природни местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в съответните биогеографски региони;

2. Увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природни местообитания с кодове 6210 (*важни местообитания на орхидеи), 6230*, 6240*, 62D0, 6430 и 6520 в Алпийския и Континенталния биогеографски регион;

3. Увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природно местообитание с код 4070* в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион и на природно местообитание с код 6110* в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;

4. Подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 3260, 6230*, 6240*, 6430, 8230, 9180*, 91E0*, 91G0*, 91M0, 91Z0 и 9530* в двата биогеографски региона;

5. Подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 4070* и 9410 в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион, и на природни местообитания с кодове 40A0* и 91H0* в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;

6. Подобряване на местообитанията на видовете Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Рис (*Lynx lynx*) в двата биогеографски региона и на местообитанията на видовете Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), *Hamatocaulis vernicosus* в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;

7. При необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, видове и техни популации, предмет на опазване;

8. Поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видове *Кафява мечка (*Ursus arctos*) и *Европейски вълк (*Canis lupus*), както и на вида Рис (*Lynx lynx*).

Защитената зона е едно от 2-те места в България с доказано постоянно присъствие на рис. В зоната постоянно се намират няколко мечки, като всички те са мигранти или от планините в Сърбия или от Централните части на Стара планина, но биват бързо убити от браконieri. Тук е единственото място между тези два центъра на разпространение, където мечката може да формира мета-популация с голямо биокоридорно значение за възстановяване генетичният обмен между тези популации. Мечката и рисът са основни видове на основата на които са определени границите на зоната.

Територията на защитената зона включва планинските вериги на Стара планина от Искърския пролом към западната част на планината в България, граничеща със Сърбия. В по-високите части нефрагментираните горски територии доминират с значимите за областта на вековни букови и иглолистни гори. В ниските планински райони ландшафта е мозайка от дъбова гора, храсти и сухи тревни местообитания, използвани като обширни пасища, ливади и други земеделски земи, повечето от които изоставени. Околностите на езерото Рабиша също са включени в територията, както и околните хълмове, които са пряко свързани с останалите части от територията.

4.2 33 „Западен Балкан” (BG0002002).

33 „Западен Балкан” (BG0002002) е с обща площ 1 468 324,711 дка. Приета е с Решение № 802/04.12.2007 г. на Министерски съвет. В обхвата на община Монтана, части от зоната попадат в землищата на гр. Монтана, с. Белотинци, с. Винище, с. Горна Вереница, с. Горно Церовене, с. Долна Вереница и с. Смоляновци. Със Заповед № РД-119/09.02.2012 г. на МОСВ е обявена официално 33 „Западен Балкан” (BG0002002), дефинирани са целите на опазване и е регламентиран режимът на забраните. Със Заповед № РД-68/28.01.2013 г. е приета промяна в режима на забраните. Стандартният формуляр за набиране на данни за зоната е актуализиран през 2015 г.

В предмета на опазване на защитената зона, съгласно заповедта за обявяване, са включени 46 вида птици и техните местообитания, както следва:

Птици от Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и Съвета относно опазването на дивите птици (ОВ, L 20/7 от 26 януари 2010 г.):

Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня

(*Milvus migrans*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Планински кеклик (*Alectoris graeca*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Лешарка (*Bonasa bonasia*), Глухар (*Tetrao urogallus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Бухал (*Bubo bubo*), Уралска улулица (*Strix uralensis*), Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрица (*Anthus campestris*), Червеногрба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*).

Птици, които се струпват в значителни количества по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция:

Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Средна бекарина (*Gallinago gallinago*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

Заповедта за обявяване на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) определя следните цели на опазване:

1. Опазване и поддържане на местообитанията на посочените, по-горе, видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние.
2. Възстановяване на местообитанията на посочените, по-горе, видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Западен Балкан се отличава с богато биоразнообразие. В орнитологично отношение мястото не е напълно проучено. Установени са 160 вида птици, от които 62 вида са с европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). В категория SPEC1 (световно застрашени) попадат 4 вида, а в категориите „застрашени в Европа“ - съответно в SPEC2 са 22 вида и в SPEC3 са 36 вида. В Червената книга на България са включени 31 вида от срещаните се тук. Западен Балкан поддържа една от най-многочислените популации на планински кеклик (*Alectoris graeca*) и на ливаден дърдавец (*Crex crex*) в нашата страна.

5 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИП ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

5.1 Описание и анализ на степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040).

При изготвяне на настоящия ДОСВ са използвани актуалните цифрови модели на разпространение на природните местообитания и на местообитанията на целевите видове в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040). Същите са получени по реда на Закона за достъп до обществена информация.

5.1.1 Описание и анализ на въздействието на ИП върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване.

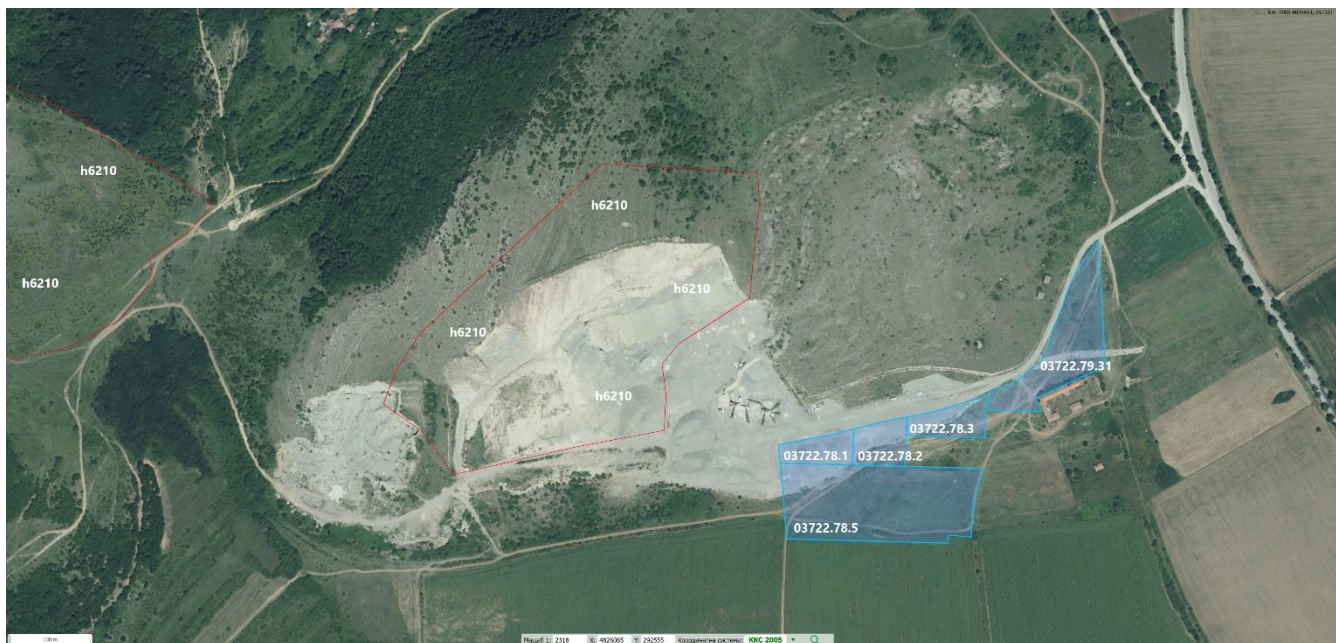
Въздействия върху природните местообитания.

С цел идентифициране на потенциалните въздействия върху природните местообитания е разработен модел, отразяващ местоположението на ИП спрямо картираните хабитати в границите на защитената зона. Моделът позволява извършване на математически изчисления за определяне на площта на засегнатия ареал, ако се установи наличието на такъв, и нейното процентно съотношение спрямо общата площ на съответното местообитание в зоната. Допълнително са проведени теренни проучвания с цел верифициране на получените данни.

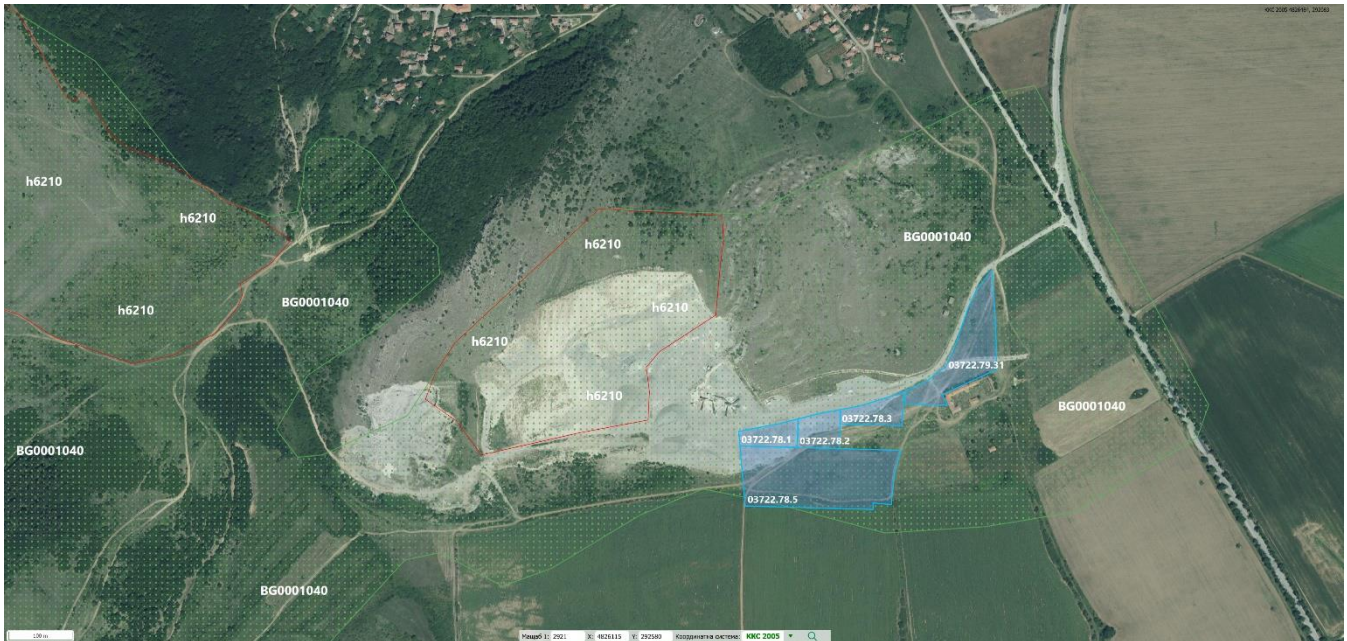
Полученият, по този начин, модел показва, че разглежданите ИП не засягат картирани природни местообитания в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040).

Според крайната карта на разпространение на природните местообитания в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), генерирана в резултат от изпълнението на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ на МОСВ, най-близко разположеният полигон с картиран хабитат се намира на около 140 метра в северозападна посока от терена на ИП. Касае се за картирано природно местообитание 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia)* (*важни местообитания на орхидеи) (фигури 3 и 4). Голяма част от полигона с местообитанието се припокрива с котлована на действащата кариера „Зъбера 2“. Идентификаторът на полигона в националната база данни за мрежата „Натура 2000“ е h6210_060103BG000104020120901.

Фигура 3. Най-близко разположеният полигон с h6210 до терена на ИП /Източник: КАИС на АГКК/.

Фигура 4. Най-близко разположеният полигон с h6210 до терена на ИП и граници на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) /Източник: КАИС на АГКК/.

Съгласно специфичната информация, получена в резултат от изпълнението на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, природно местообитание 6210 е широко разпространено в защитената зона. Регистрирано е на различни изложения. Почвите са умерено влажни, средно мощни. Налице е характерната комбинация от видове. Поради относително голямата площ, която местообитанието заема в зоната, то е подложено на различно по степен пасищно натоварване. В близост до населените места пашата е по-интензивна. Край някои селища, като например край с. Ропот, се практикува едновременно пасищно и сенокосно ползване на това местообитание. Застрашаващ фактор е обрастването на местообитанието с орлова папрат, което се наблюдава на много места. Практически, при този процес се загубва местообитанието. Природни местообитания 6210 и 6240* Субпанонски степни тревни съобщества са много близки по видов състав и структура и е възможно във времето да протичат сукцесионни процеси, водещи до преминаване от едно в друго. На различни места, като например над с. Долна Вереница, югозападно от с. Белотинци или югоизточно от с. Каменна Рикса, хабитат 6210 преминава в 6240* и даже образува мозайки, в които 6240* преобладава (65% от мозайката). По принцип, 6240* се развива в участъци с по-плитка и суха почва. В някои от полигоните, по време на картирането е установено, че 6210 се развива върху дълготрайно изоставени бивши обработваеми земи. В близост до населените места, полигоните от местообитанието са застрашени от замърсяване с битови отпадъци и рудерализация. Предвид обстоятелството, че някои участъци са равнинни, може да се предположи, че за тях реално съществува опасност от разораване.

Съгласно крайната карта на разпространение на природно местообитание 6210, същото заема ареал от 115 791,4 дка в рамките на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040). Общата оценка за състоянието на хабитата в зоната е „неблагоприятно-лошо състояние“, поради установено намаляване на площта му, спрямо референтната 2007 г., и прекомерната паша на домашни животни в полигоните, които заема.

За целите на настоящия ДОСВ и верифициране на модела на разпространение на природно местообитание 6210, през месеците април и май 2026 г. са извършени теренни проучвания. Като цяло, в по-широк обхват, районът е с хълмисто – равнинен ландшафт. Растителните съобщества са смесени, като варират от агроценози (обработваеми ниви), до горски широколистни съобщества. Преобладават земеделските земи. Действащата кариера „Зъбера 2“ е разположена в южното подножие на карстов хълм. Най-високата точка на хълма представлява скален карстов

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

венец, обърнат към север-северозапад, разположен отвесно над с. Белотинци. Билната част на хълма (между скалния венец и котлована на кариерата) е изцяло заета от съобщества на природно местообитание 6210, което тук е проявено с типичните си характеристики (фигура 5). Тази територия частично се припокрива с картирания полигон h6210_060103BG000104020120901. Източната част на хълма (фигура 6) е извън концесионната площ и се намира най-близо до терена на оценяваните ИП. Тази част е заета от карстово-пасищна ценоза, с присъствието на: лютиватлъстига (*Sedum acre*), пролетен спореш (*Senecio vernalis*), дебелодръжчеста незабравка (*Myosotis incrassata*), гарванов лук (*Ornithogalum* sp.), обикновена млечка (*Euphorbia cyparissias*), каменоломка (*Saxifraga* sp.), лопен (*Verbascum* sp.), шипка (*Rosa* sp.) и др. Описаната растителност не притежава чистите характеристики на природно местообитание 6210 или на друго тревно местообитание от Директива 92/43/ЕЕС. Територията не се припокрива с картирания полигон h6210_060103BG000104020120901. Може да се определи, че растителното съобщество в тази част представлява ксеротермна пасищна формация, която в резултат на антропогенно въздействие и сукцесионни процеси е претърпяла деградационни изменения.

Фигура 5. Изглед от билната част на хълма, с разпространено местообитание 6210. Направлението е в южна-югоизточна посока (към котлована на кариерата и към терена на ИП).

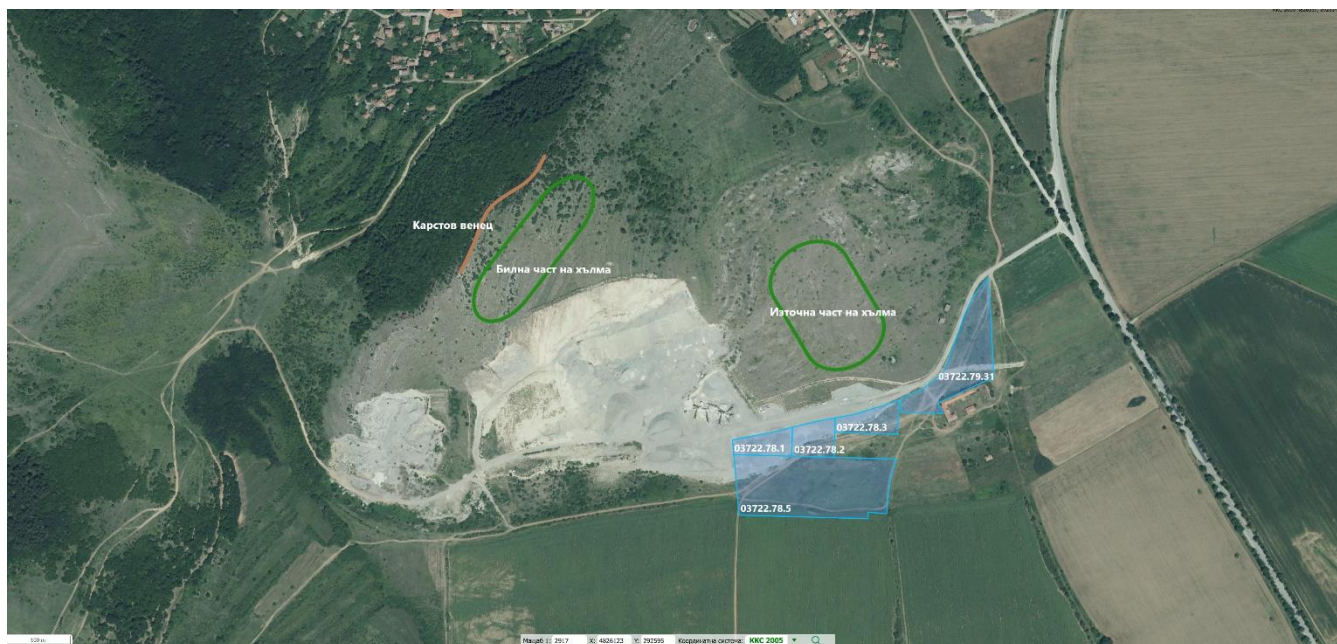

Конкретно, петте имота, включени в обхвата на оценяваните ИП, представляват изоставени ниви. Най-отдалечен от действащата кариера, и съответно най-слабо подложен на въздействие до момента, е имот № 03722.79.31. Земята в имота е изоставена и не се обработва. Теренът се е трансформирал в деградирало пасище с напредващ процес на рудерализация. Липсва храстова и дървесна растителност (фигури 7 и 8). В южната си част, имотът граничи със съществуващи стопански сгради (действаща овцеферма), в които се отглеждат селскостопански животни (фигура 9). Районът около овчарника се обитава от свободно пуснати кучета. Тези обстоятелства допълнително са допринесли за рудерализацията на растителността.

Въз основа на изложеното до момента, може да се направи заключение, че двете оценявани ИП няма да имат пряко или косвено негативно въздействие върху природно местообитание 6210.

Освен разгледаното природно местообитание (6210), предмет на оценка в настоящия анализ, оценяваните ИП не се намират в близост до други природни местообитания, представляващи предмет на опазване в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), съгласно заповедта за обявяването ѝ.

Фигура 6. Схематично разпределение на карстовия венец, билната и източната част на хълма, спрямо терена на двете ИП /Източник: КАИС на АГКК/.

Фигура 7. Изглед от терена на ПИ № 03722.79.31 в направление запад - изток.

Фигура 8. Изглед от терена на ПИ № 03722.79.31 в направление север – юг.

Фигура 9. Съществуващите стопански сгради, южно от ПИ № 03722.79.31.

Въздействия върху целевите видове.

За идентифициране на възможните въздействия върху местообитанията на целевите видове е изготвен модел на местоположението на ИП, спрямо картираните, по индуктивен модел, местообитания на видове в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040). През месеците април и май 2026 г. (по време на размножителния период на видовете) са извършени посещения на терен за събиране на полева информация и верифициране на данните от модела.

ГРЪБНАЧНИ ЖИВОТНИ

Клас Бозайници (Mammalia)

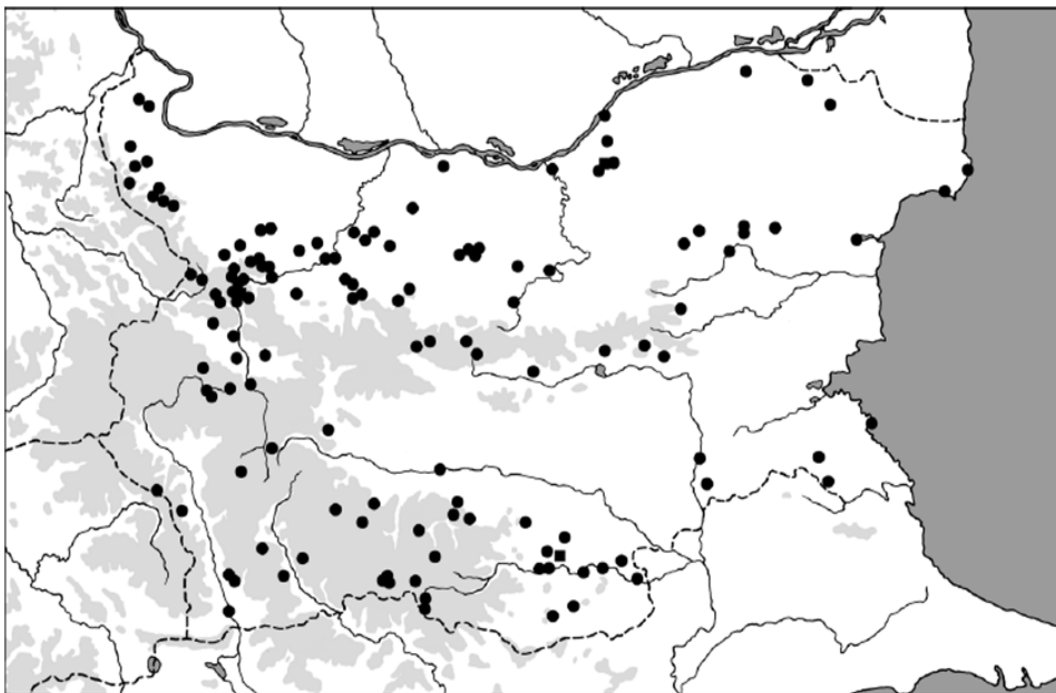
Разред Прилепи (Chiroptera)

• Целеви вид с код 1324 - Голям нощник (*Myotis myotis*).

В България се счита като обикновен и често срещан вид. Известен е от над 200 находища на територията на цялата страна, без най-високите части на планините (BENDA et al., 2003; PETROV & HELVERSEN, 2011; ЦИЗП непубл. данни). Повечето находища са между 100 и 800 м н.в. Среща се във всички карстови райони у нас. В повечето обитава едни и същи убежища с вида-двойник *Myotis blythii*. Целогодишно обитава подземни убежища – карстови, вулкански и морски пещери и минни галерии. Формира големи размножителни колонии с численост от няколкостотин до около 7 000 индивида (Петров, 2010). Често те са смесени с *M. blythii* и на практика е невъзможно да се даде точна оценка за числеността на отделните видове. В страната са известни около 25 размножителни колонии (PANDURSKA 1998, BENDA et al. 2003). Максимумът на ражданията е през периода 20 май - 10 юни. Данни за хранителната биология на вида у нас засега не са публикувани. В Швейцария е установено, че над 46% от храната му се състои от едри бръмбари-бегачи (сем. Carabidae) (ARLETTAZ, 1996). По данни от Западна Европа големият нощник най-често ловува в овощни градини и широколистни гори, а по-рядко в смесени гори, лозя, обработваеми полета с малка площ, смърчови гори (RUDOLPH 2009; ZAHN 2005). Хранителните местообитания най-често се намират в радиус 2-6 км, максимум до 15 км от убежището (DRESCHER, 2004). Женските показват изключително висока филопатрия, като над 90% се връщат и се размножават в убежището, в което са се родили (ZAHN, 1998). Вероятно у нас извършват редовни сезонни миграции между зимните и летните убежища от 20 до ок. 100 км (BERON, 1963; HUTTERER et al., 2005; PETROV & HELVERSEN, 2011). У нас зимуването започва в края на ноември и продължава до към средата на март. През този период е установен в много пещери, но никъде с численост повече от 4 000 екземпляра. Продължителността на живота му достига до 25 г. (STEFFENS et al., 2005) (фигура 10).

Според специфичната информация от актуализирания през 2021 г. стандартен формуляр на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), в защитената зона е налице постоянна популация на голям нощник, наброяваща 101 – 250 индивида. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, площта на потенциално най-благоприятните местообитания за вида е оценена на 3 200,9 ха (1,5% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 186 509 ха (84,9% от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на 2 794 ха (1,3% от площта на защитената зона). Общата оценка на състоянието на вида в зоната е „благоприятно състояние“.

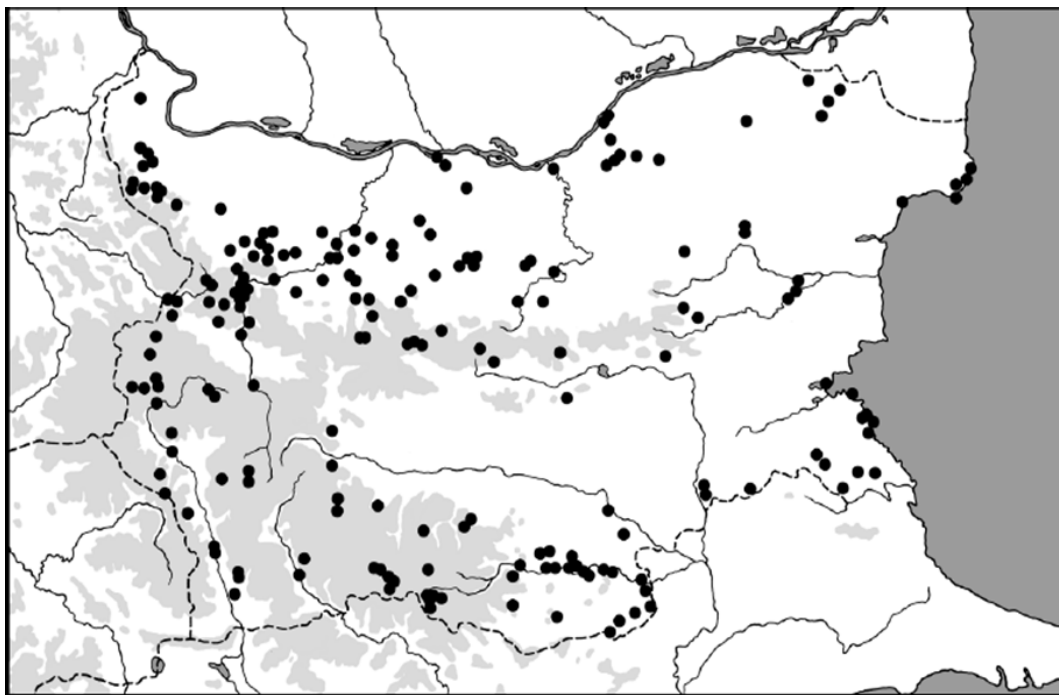
Моделът на разпространение на местообитанията на голям нощник в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) показва, че в обхвата на ПИ с № 03722.79.31 попада малка част от полигон, който е картиран като потенциално (пригодно) местообитание на вида. Изчислено по модела, засягането на местообитанието възлиза на 0,400 дка.

Фигура 10. Находища на *Myotis myotis* в България по Benda et al. (2003).

• **Целеви вид с код 1304 - Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*).**

В България е обикновен и често срещан вид, известен от около 320 находища (BENDA et al., 2003; PETROV & HELVERSEN, 2011; ЦИЗП непубл. данни). Среща се в цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 500 м н.м.в. Обитава предимно карстови райони обрасли с дървесна и храстова растителност. Използва различни подземни убежища (пещери, изкуствени галерии, бункери, катакомби), мазета и тавани на жилищни постройки (PANDURSKA, 1997). Често големите подковоноси обитават едно и също убежище заедно с други пещеролюбиви видове. Големият подковонос се храни в радиус от 2 до 10 км от убежището, като използва открити пространства, крайнини на горички, храсталаци, ливади, често в близост до водни площи (DIETZ et al., 2009a, 2009b). В хранителния спектър преобладават едри твърдокрили (Coleoptera) и пеперуди (Lepidoptera, особено сем. Noctuidae) и в по-малка степен ципокрили (Hymenoptera) и двукрили (Diptera) (DIETZ et al., 2009b). През лятото големите подковоноси използват алтернативни убежища и хранителни местообитания в радиус от около 15 км от лятното убежище (DIETZ et al., 2009a, 2009b). От средата на април до края на май женските формират размножителни колонии. Тяхната численост достига от няколко десетки до 700 екземпляра. В България са известни около 15 размножителни колонии с численост над 100 екз. (Петров, 2010; IVANOVA, 2005). Раждането на малките става в периода 1-25 юни, рядко по-късно (DIETZ et al., 2007). Зимува поединично или в колонии, които могат да достигнат от 50 до 600-800 екземпляра. Почти във всяка българска пещера през зимата могат да бъдат наблюдавани един до няколко зимуващи големи подковоноси. В България, големият подковонос не извършва далечни миграции. Сезонните предвижвания между летните и зимни убежища са на разстояние от 20 до 95 км (DIETZ et al., 2009a). Продължителността на живота достига до около 30 години (CAUBERE et al., 1984) (фигура 11).

Фигура 11. Находища на *Rhinolophus ferrumequinum* в България по Benda et al. (2003).

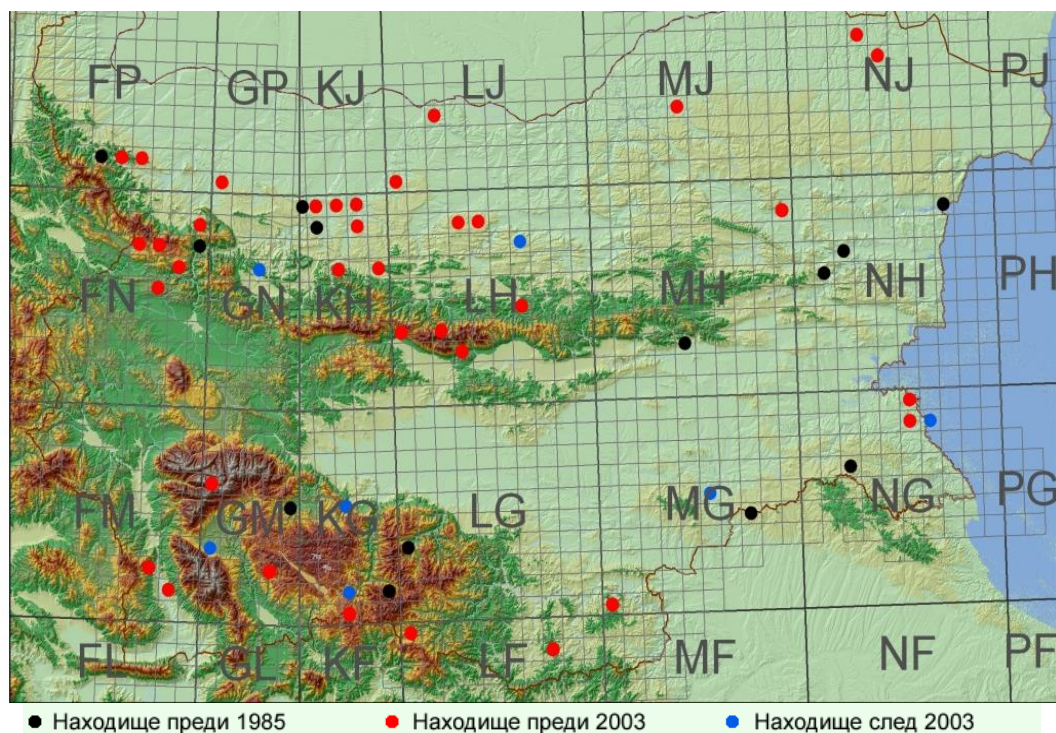
Според специфичната информация от актуализирания през 2021 г. стандартен формуляр на 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), в защитената зона е налице постоянна популация на голям подковонос, наброяваща 400 – 1000 индивида. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, площта на потенциално най-благоприятните местообитания за вида е оценена на 5 615,8 ха (2,6% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 34 943 ха (15,9% от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на 29 164 ха (13,3% от площта на защитената зона). Общата оценка на състоянието на вида в зоната е „благоприятно състояние“.

Моделът на разпространение на местообитанията на голям подковонос в 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) показва, че в обхвата на ПИ с №№ 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 попадат части от полигони, които са картирани като потенциално (пригодно) и оптимално (потенциално най-благоприятно) местообитание на вида. Изчислено по модела, засягането на потенциалното местообитание възлиза на 14,655 дка, а засягането на оптималното местообитание възлиза на 6,320 дка.

• Целеви вид с код 1321 - Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*).

Видът характерен обитател на нископланинските карстови райони у нас. Видът е известен от ок. 78 находища разположени в цялата страна (BENDA et al. 2003; ЦИЗП непубл. данни). Първично пещерен обитател, в райони без пещери видът се среща и в мазета на изоставени постройки, тавани на църкви и къщи, стари военни бункери и други убежища (PANDURSKA, 2000; 2002). Най-много са убежищата в ниско-планинския пояс (400-500 м). Единични екземпляри са установявани до ок. 1500 м в Централна Стара планина (IVANOVA, 1998) и на 1610 м в Западните Родопи (HORACEK et al. 1974). Обитанието на трицветния нощник в България може да се счита за сезонно (от април до септември), защото досега у нас не са открити големи зимуващи колонии. В известните у нас около 30 размножителни колонии броят на индивидите наброява средно от 300 до 1000. През размножителния период, трицветният нощник най-често формира смесени колонии с подковоноси прилепи (*Rhinolophus* spp.). В България е установена най-дългата миграция на вида – 105 км (от с. Муселиево, Никополско до пещерата Водните дупки при х. Плевен в Централен Балкан) (SCHUNGER et al. 2004) (фигура 12).

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

Фигура 12. Разпространение на Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./

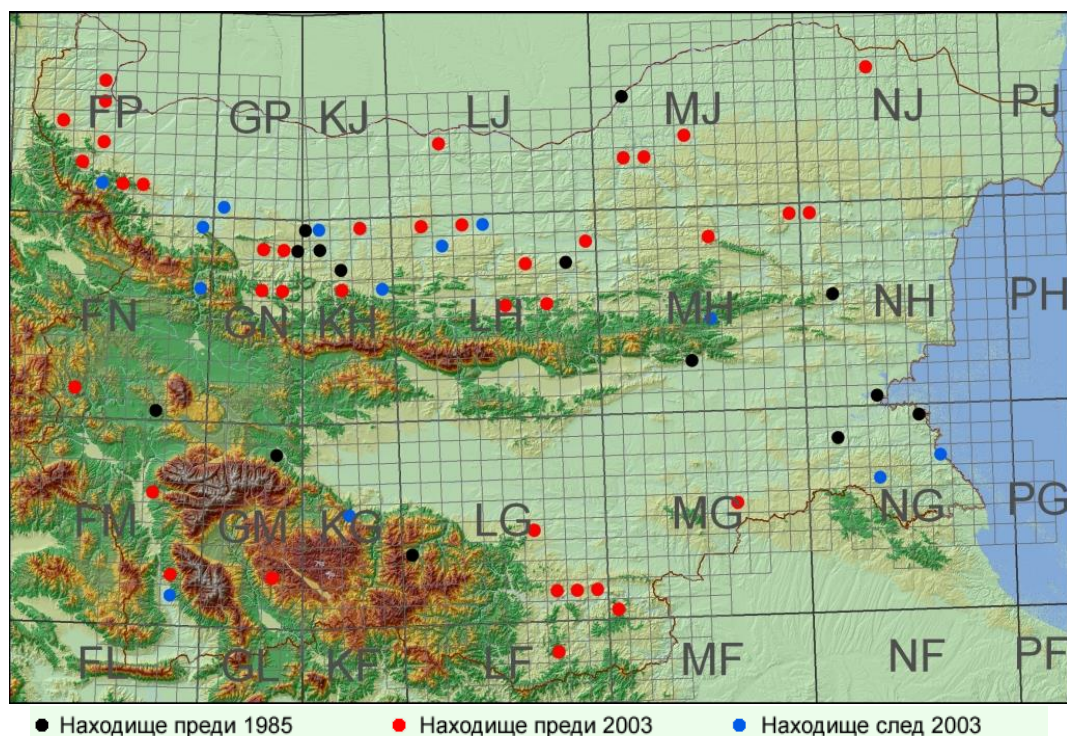
Според специфичната информация от актуализирания през 2021 г. стандартен формуляр на 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), в защитената зона е налице размножаваща се популация на трицветен нощник, наброяваща 101 – 250 индивида. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, площта на потенциално най-благоприятните местообитания за вида е оценена на 4 176,1 ха (1,9% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 114 868 ха (52,3% от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на 17 945 ха (8,2% от площта на защитената зона). Общата оценка на състоянието на вида в зоната е „благоприятно състояние“.

Моделът на разпространение на местообитанията на трицветен нощник в 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) показва, че в обхвата на ПИ с № 03722.79.31 попада полигон, който е картиран като потенциално (пригодно) местообитание на вида. Изчислено по модела, засягането на местообитанието възлиза на 5,488 дка.

• Целеви вид с код 1305 - Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*).

В България е сравнително често срещан вид, известен от около 120 находища (BENDA et al., 2003; ЦИЗП непубл. данни). Среща се на много места, като е по-чест в Северна България. Повечето находища са между 100 и 500 м надм. вис. (PANDURSKA, 1997). Обитава хълмисти карстови райони в близост до вода. Видът е силно зависим от наличието на естествени или изкуствени подземни местообитания. Често съжителства с други пещеролюбиви видове. Формира размножителни колонии след средата на май. Женските обикновено раждат след средата на юни до около средата на юли. Числеността в размножителните колонии у нас най-често е от 100 до 600 екз. (ПЕТРОВ, 2010), но достига до рекордните 7 000-10 000 екз. (Борисов, 2010; DIETZ et al., 2009b). Зимува в пещери като числеността в колониите му достига от 50 до 8 000 екземпляра (BENDA, 2003; ЦИЗП непубл. данни). Ловни местообитания се явяват смесени широколистни гори, храсталаци, синори, крайречни гори, но със сигурност избягва откритите пространства и боровите насаждения. Храната му се състои главно от дребни нощни пеперуди, но при наличие

лови типулиди и торни бръмбари. У нас извършва сезонни миграции между летните и зимните убежища от 10 до 60 км (DIETZ et al., 2009a) (фигура 13).

Фигура 13. Разпространение на Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./

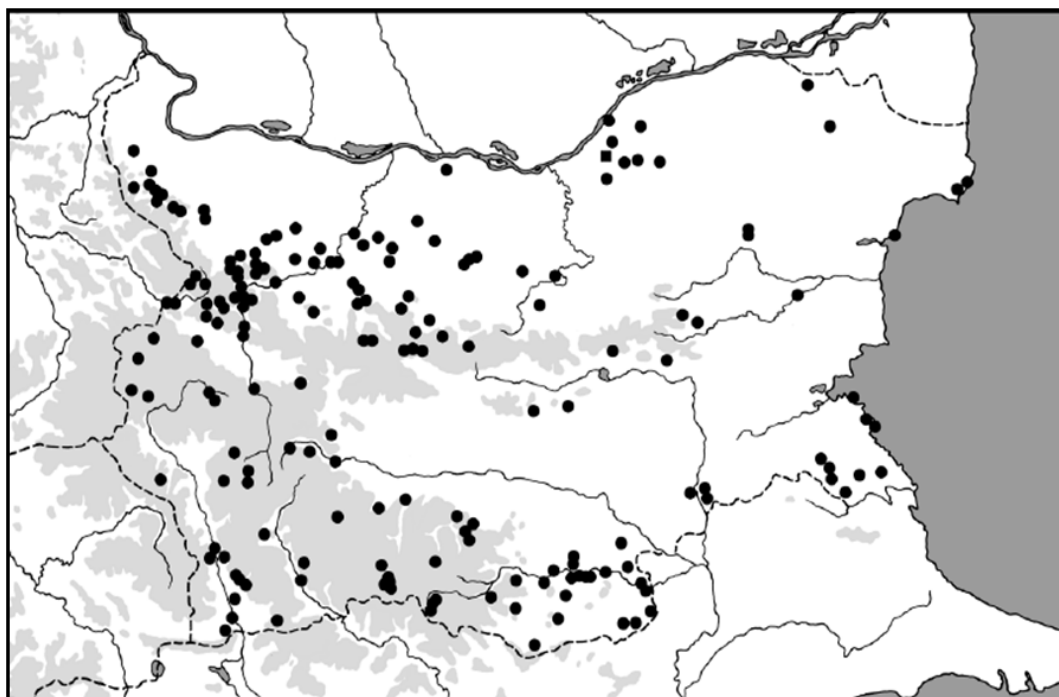
Според специфичната информация от актуализирания през 2021 г. стандартен формуляр на 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), популацията на южен подковонос в защитената зона е зимуваща и репродуктивна, като наброява 1000 – 1500 индивида. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, площта на потенциално най-благоприятните местообитания за вида е оценена на 3 335,2 ха (1,5% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 28 468 ха (13% от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на 27 983 ха (12,7% от площта на защитената зона). Общата оценка на състоянието на вида в зоната е „благоприятно състояние“.

Моделът на разпространение на местообитанията на южен подковонос в 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) показва, че в обхвата на ПИ с №№ 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 попадат полигони, които са картирани като потенциално (пригодно) местообитание на вида. Изчислено по модела, засягането на местообитанието възлиза на 6,999 дка.

• Целеви вид с код 1303 - Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*).

Видът е най-малкият от подковоносите прилепи. Най-често срещаният у нас пещеролюбив прилеп, установен в над 340 находища (BENDA et al., 2003; PETROV & HELVERSEN, 2011; ЦИЗП непубл. данни). Среща се на територията на цялата страна, като най-често е намиран в карстови райони. Рядко е установяван в равнинните райони с развито интензивно земеделие. Не е установяван в най-високите части на планините. Повечето находища са разположени между 100-600 м, но се среща относително често до около 1300 м (PANDURSKA, 1997). Първично пещерен вид, свързан преди всичко с богати на растителност карстови райони. Използва много разнообразни естествени убежища, като предпочита такива с широк отвор. Размножаването у нас е слабо проучено. Размножителните колонии най-често обитават топли тавани, мазета на жилищни постройки, малки пещери, по-рядко в скални цепки. В България, броят на индивидите в

летните колонии обикновено е 5-30 екз., рядко повече (ИВАНОВА, 2003; DIETZ et al., 2009b). Зимните убежища са изключително подземни - пещери, минни галерии и тунели. Броят на екземплярите в зимните убежища е между 10 и 50, рядко над 100. Малкият подковонос е стационарен вид (BERON 1963; DIETZ et al. 2009a, 2009b). Разстоянието между летните и зимни убежища обикновено не надвишава 15 км. Хранителната биология на вида у нас е слабо проучена, но малкото известни данни показват, че малките подковоноси използват алтернативни убежища и хранителни местообитания в радиус от около 5-10 км от лятното убежище, а индивидуалният участък е територия в радиус 5-10 км от убежището (Ch. Dietz, Т. Иванова непубл. данни). Ловува в широколистни и смесени гори, храсталаци, крайнини на гори, край обрасли с растителност реки, около скали в карстовите райони. Продължителността на живота достига до около 21 години (HARMATA, 1982) (фигура 14).

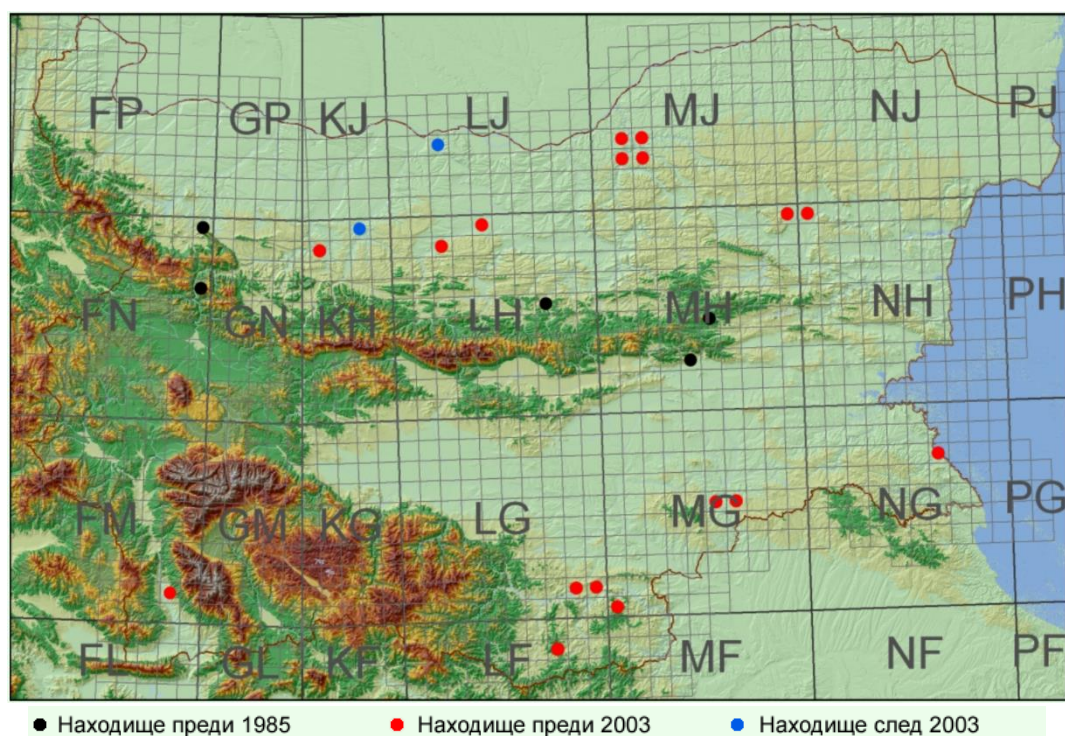
Фигура 14. Находища на *Rhinolophus hipposideros* в България по Benda et al. (2003).

Според специфичната информация от актуализирания през 2021 г. стандартен формуляр на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), в защитената зона е налице постоянна популация на малък подковонос, наброяваща 600 – 1000 индивида. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, площта на потенциално най-благоприятните местообитания за вида е оценена на 6 777,4 ха (3,1% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 37 394 ха (17% от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на 29 218,4 ха (13,3% от площта на защитената зона). Общата оценка на състоянието на вида в зоната е „благоприятно състояние“.

Моделът на разпространение на местообитанията на малък подковонос в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) показва, че в обхвата на ПИ с №№ 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3, 03722.78.5 и 03722.79.31 попадат части от полигони, които са картирани като потенциално (пригодно) и оптимално (потенциално най-благоприятно) местообитание на вида. Изчислено по модела, засягането на потенциалното местообитание възлиза на 12,052 дка, а засягането на оптималното местообитание възлиза на 5,488 дка.

• **Целеви вид с код 1302 - Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*).**

Сравнително рядък вид. В Европа е свързан изцяло с карстовите райони. Среден по размери, но малко по-голям от южния подковонос. Известен вид от 29 находища в ниските части на страната, като тези в Северозападна България очертават част от северната граница на ареала. Относително малоброен – около 10 000 индивиди. Може да се допусне, че подобно на другите пещеролюбиви видове прилепи има намаляване на числеността средно с 20–40%. Обитава равнинни карстови райони. Изцяло е свързан с пещерите, като убежища. Храни се главно с нощни пеперуди, които лови над открити местообитания. Образува „смесени“ размножителни и зимни колонии с южния и средиземноморския подковонос с численост от няколкостотин до няколко хиляди индивиди. Известните до момента 6 размножителни колонии са в естествени пещери. Максимумът на ражданията е през периода 20 юни–10 юли. Зимува главно в пещери. Не извършва далечни миграции, но са установени редовни сезонни движения между летните и зимните убежища (фигура 15).

Фигура 15. Разпространение на Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./

Според специфичната информация от актуализирания през 2021 г. стандартен формуляр на 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), в защитената зона е налице постоянна популация на подковонос на Мехели, наброяваща 11 – 50 индивиди. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, площта на потенциално най-благоприятните местообитания за вида е оценена на 2 597,4 ха (1,2% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 32 967 ха (15% от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на 19 444 ха (8,8% от площта на защитената зона). Общата оценка на състоянието на вида в зоната е „неблагоприятно – незадоволително състояние“, поради липсата на достатъчно данни.

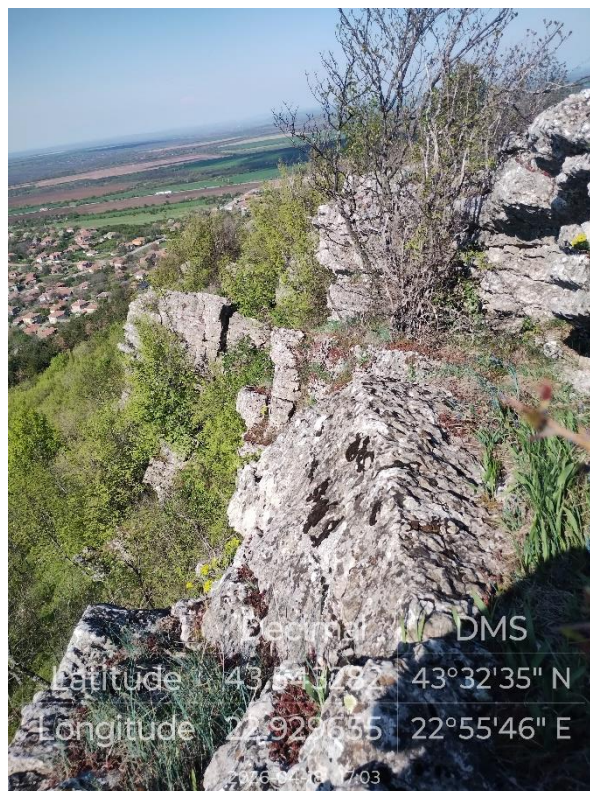
Моделът на разпространение на местообитанията на подковонос на Мехели в 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) показва, че в обхвата на ПИ с № 03722.79.31 попада малък полигон, който е картиран като потенциално (пригодно) местообитание на вида. Изчислено по модела, засягането на местообитанието възлиза на 1,030 дка.

Освен разгледаните, по-горе, местообитания на 6 вида прилепи, оценяваните ИП не засягат и не се намират в близост до други картирани местообитания на бозайници, представляващи предмет на опазване в 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), съгласно заповедта за обявяването ѝ, а именно - Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Рис (*Lynx lynx*), *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Лалугер (*Spermophilus citellus*) и Пъстър пор (*Vormela peregusna*). В района не са налични подходящи местообитания за тези видове.

За целите на ДОСВ и анализ на наличната в района прилепна фауна, през месеците април и май 2026 г. (в размножителния период на видовете) са извършени полеви проучвания, обхващащи светлата и тъмната част на денонощието.

Обследван е карстовият венец в най-високата точка на хълма (фигура 6). Теренът на оценяваните ИП е разположен югоизточно от скалната структура, като най-късото разстояние между тях е около 530 м. Между масива и ИП попада котлована на действащата кариера. Установено е, че в скалите са налични цепнатини и малки каверни, които биха могли да бъдат потенциални местообитания за пещеролюбиви прилепи (фигура 16). С оглед отдалечеността на тази карстова структура от терена на ИП и съществуването на вече действаща кариера по между им, не се очаква изпълнението на дейностите по претрошаване и временно съхранение на скални фракции да доведат до отрицателни въздействия върху установените потенциални местообитания за пещеролюбиви прилепи.

Фигура 16. Карстовият венец в най-високата точка на хълма.

Друга обследвана структура за наличие на прилепи са две изоставени стопански постройки, разположени на около 26 м северозападно от ПИ № 03722.79.31 (фигура 17). Сградите представляват потенциално подходящи местообитания, въпреки че при обследването не е установено присъствие на прилепи или следи от тяхната жизнена дейност. Изпълнението на дейностите по претрошаване и временно съхранение на скални фракции има потенциала да доведе

до много слабо допълнително въздействие върху тези потенциално подходящи местообитания, предвид вече наличното индустриално натоварване в района.

Фигура 17. Изоставени стопански постройки в близост до ПИ № 03722.79.31.

За установяване на активността на прилепите в района и тяхното видово идентифициране е използван детектор за прилепи „Batlogger“ (фигура 18). Уредът извършва записи на ултразвуковите сигнали (ехолокацията) на прилепите, които след това се анализират през специализиран софтуер. При извършването на проучванията са поставени два такива детектора (Batlogger1 и Batlogger2), на подходящи открити места – в точка с координати N = 43°32'26"; S = 22°56'12" и в точка с координати N = 43°32'27"; S = 22°56'14" (фигура 19). Записите са извършвани в часовия диапазон 20.00 ч. – 24.00 ч., когато активността на прилепите е най-голяма.

Фигура 18. Детектор за прилепи „Batlogger“.

Фигура 19. Локации на поставените детектори за прилепи Batlogger1 и Batlogger2.

По-долу, в таблица 13 са представени резултатите от проучването. Анализът на данните от детектор Batlogger1 показва присъствието на поне 4 различни вида прилепи в района (в детектор Batlogger2 не са налични записи). От тези видове не са идентифицирани такива, представляващи предмет на опазване в защитената зона. Важно е да се направи уточнението, че при прилепите има някои видове, които се наричат „аудио близнаци“ или „аудио двойки“, защото не се различават по ехолокационни звуци, а само по социални такива. В записите от детектор Batlogger1 са налични единствено ехолокационни звуци, затова тези „аудио близнаци“ са посочени с наклонена черта в таблицата, т.е. става въпрос за един от двата вида (или рода).

Таблица 13. Резултати от проучването с детектори за прилепи.

Дата	Час	Детектор ID	Вид /българско наименование/	Вид /латинско наименование/
18.04.2026	20:39:31	Batlogger1	Ръждив вечерник/ Малък вечерник	<i>Nyctalus noctula</i> / <i>Nyctalus leisleri</i>
18.04.2026	20:46:54	Batlogger1	Средиземноморско прилепче/ Прилепче на Натузий	<i>Pipistrellus kuhlii</i> / <i>Pipistrellus nathusii</i>
18.04.2026	20:46:58	Batlogger1	Средиземноморско прилепче/ Прилепче на Натузий	<i>Pipistrellus kuhlii</i> / <i>Pipistrellus nathusii</i>
18.04.2026	20:47:01	Batlogger1	Средиземноморско прилепче/ Прилепче на Натузий	<i>Pipistrellus kuhlii</i> / <i>Pipistrellus nathusii</i>
18.04.2026	20:50:59	Batlogger1	Средиземноморско прилепче/ Прилепче на Натузий	<i>Pipistrellus kuhlii</i> / <i>Pipistrellus nathusii</i>
18.04.2026	20:51:05	Batlogger1	Средиземноморско прилепче/ Прилепче на Натузий	<i>Pipistrellus kuhlii</i> / <i>Pipistrellus nathusii</i>
18.04.2026	20:52:34	Batlogger1	Средиземноморско прилепче/ Прилепче на Натузий	<i>Pipistrellus kuhlii</i> / <i>Pipistrellus nathusii</i>
18.04.2026	21:02:12	Batlogger1	Средиземноморско прилепче/ Прилепче на Натузий	<i>Pipistrellus kuhlii</i> / <i>Pipistrellus nathusii</i>
18.04.2026	21:08:09	Batlogger1	Кафяво прилепче	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
18.04.2026	23:10:01	Batlogger1	Полунощен прилеп	<i>Eptesicus serotinus</i>

18.04.2026	23:10:09	Batlogger1	Полунощен прилеп	<i>Eptesicus serotinus</i>
18.04.2026	23:46:30	Batlogger1	Род Вечерници/ Двувъзвештен кожовиден прилеп	<i>Nyctalus sp./</i> <i>Vespertilio murinus</i>

Клас Земноводни (Amphibia)

• Целеви вид с код 1193 - Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*).

Видът обитава застояли и бавнотечащи водоеми – планински потоци в скалисти и гористи места, напоителни и отводнителни канали, крайпътни канавки, корита на чешми, всевъзможни наводнени изкопи и ями, локви с торфен мъх в планините и др. По-рядко може да бъде наблюдавана в големи водоеми. Жълтокоремната бумка е силно привързана към водата. Ловува във водоемите и рядко в непосредствена близост до тях. Активна е през деня.

Според специфичната информация от актуализирания през 2021 г. стандартен формуляр на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), популацията на жълтокоремна бумка в защитената зона е постоянна, като наброява 42 находища. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, площта на пригодните (потенциалните) местообитания за вида е оценена на 47 146,96 ха (21,45% от площта на защитената зона). Площта на оптималните местообитания е оценена на 15 691,04 ха (7,14% от площта на защитената зона). Общата оценка на състоянието на вида в зоната е „благоприятно състояние“.

Моделът на разпространение на местообитанията на жълтокоремна бумка в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) показва, че в обхвата на ПИ с № 03722.79.31 попадат няколко малки полигона с картирано оптимално местообитание, а в обхвата на ПИ с №№ 03722.78.1, 03722.78.2 и 03722.78.3 попадат части от полигонали с картирано потенциално (пригодно) местообитание на вида. Изчислено по модела, засягането на оптималното местообитание възлиза на 2,140 дка, а засягането на потенциалното местообитание възлиза на 3,012 дка.

Оценяваните ИП не засягат и не се намират в близост до картирани местообитания на останалите земноводни и влечуги, представляващи предмет на опазване в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), съгласно заповедта за обявяването ѝ, а именно - Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Гребенест тритон (*Triturus cristatus*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*).

За целите на ДОСВ и анализ на наличната в района херпетофауна, през месеците април и май 2026 г. са извършени полеви проучвания, обхващащи светлата и тъмната част на денонощието. Може да се направи заключение, че районът на действащата кариера и двете ИП не предлага подходящи условия за земноводни. Теренът е сух, карстов, без наличие на стоящи или течащи води. Не се установява присъствие на жълтокоремна бумка или други земноводни. Най-близкият воден обект е малък язовир със садково стопанство (яз. „Гостилица“, съгласно КАИС на АГКК), който се намира на около 600 м в югоизточна посока. От друга страна, районът на кариерата и двете ИП предлага много добри местообитания за влечуги (змии и гущери). Установено е присъствие на зелен гущер (*Lacerta viridis*) в точка с координати N = 43°32'32"; S = 22°56'18", на около 48 м северозападно от ПИ № 03722.79.31. Районът не предлага подходящи местообитания за сухоземни и водни костенурки.

Клас Риби (Pisces)

Според модела на разпространение на местообитанията на целевите видове, разглежданите ИП не засягат местообитания на видове риби, представляващи предмет на опазване в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), в т.ч.: Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*),

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрощаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

Малка кротушка (*Romanogobio uranoscopus*), Балканска кротушка (*Romanogobio kesslerii*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), Главоч (*Cottus gobio*). В района на кариерата и двете ИП няма водни обекти и не са налични подходящи местообитания за тези видове. Като беше споменато по-горе, най-близкият воден обект се намира на около 600 м в югоизточна посока.

БЕЗГРЪБНАЧНИ ЖИВОТНИ

Клас Насекоми (Insecta)

Разред Пеперуди (Lepidoptera)

• Целеви вид с код 1074 – Торбогнездница (*Eriogaster catax*).

Видът се среща из цялата страна, от 0 до 1000 м надм. вис. Представлява сравнително едра нощна пеперуда (32 – 46 мм с разперени криле), с масивно мъхесто тяло. Лети нощем през септември - октомври и се привлича от светлинни източници. Ларвите се хранят с дива круша (*Pyrus*), трънка (*Prunus spinosa*), глог (*Crataegus*), дъб (*Quercus*), топола (*Populus*). Гъсениците са мъхесто-космати, тъмни, с тънка начупена бяла странична ивица и голямо светло гръбно петно на всеки сегмент. Яйцата са покрити с фини косъмчета, които женската отделя при яйцепологането. Ларвите живеят групово в паяжинно гнездо от началото на април до края на май. Какавидират в почвата в яйцевиден симетричен пашкул. Зимуват яйцата.

Според специфичната информация от актуализирания през 2021 г. стандартен формуляр на 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), популацията на торбогнездницата (*Eriogaster catax*) в защитената зона е постоянна, като няма данни за числеността ѝ. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, площта на подходящите (потенциалните) местообитания за вида е оценена на 43 650,49 ха. Не е направена оценка на площта на оптималните (ефективно заетите) местообитания, поради липсата на достатъчно данни. Поради същата причина, общата оценка на състоянието на вида в зоната е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

Моделът на разпространение на местообитанията на торбогнездница (*Eriogaster catax*) в 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) показва, че в обхвата на ПИ с №№ 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 попадат полигони и части от полигони, които са картирани като оптимално местообитание за вида. Засягането на местообитанието, изчислено по модела, възлиза на 11,900 дка.

Оценяваните ИП не засягат и не се намират в близост до картирани местообитания на останалите безгръбначни животни, представляващи предмет на опазване в 33 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), съгласно заповедта за обявяването ѝ, а именно - *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Офиогомфус (Зелено речно водно конче) (*Ophiogomphus cecilia*), Кордулегастер (Балканско воденичарче) (*Cordulegaster heros*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), Рисодес (*Rhysodes sulcatus*), Карабус (Грапав бегач) (*Carabus variolosus*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), *Осмодерма (*Osmoderma eremita*), *Четириточкова меч пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Лицена (Голяма огневка) (*Lycaena dispar*), Полиоматус (*Polyommatus eroides*), *Бяло-в (*Nymphalis vaualbum*), Бисерна мида (*Unio crassus*).

За целите на ДОСВ и анализ на наличната в района безгръбначна фауна, през месеците април и май 2026 г. са извършени полеви проучвания, обхващащи светлата и тъмната част на денонощието. Не са установени екземпляри от видове, представляващи предмет на опазване в защитената зона. Направено е обследване за наличие на хранителни растения за ларвите на торбогнездницата. Установено е, че в района са разпространени глог (*Crataegus* sp.) и дива круша (*Pyrus* sp.). Най-близките локации до ИП, на които са констатирани такива растения, са следните:

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

- Храст от глог в точка с координати $N = 43^{\circ}32'32''$; $S = 22^{\circ}56'24''$, на около 57 м източно от ПИ № 03722.79.31, попада в защитената зона;
- Храст от глог в точка с координати $N = 43^{\circ}32'29''$; $S = 22^{\circ}56'29''$, на около 160 м източно от ПИ № 03722.79.31, попада в защитената зона;
- Младо дърво дива круша и храст от глог в точка с координати $N = 43^{\circ}32'23''$; $S = 22^{\circ}56'18''$, на около 65 м източно от ПИ № 03722.78.5, попада в защитената зона;
- Младо дърво дива круша в точка с координати $N = 43^{\circ}32'23''$; $S = 22^{\circ}56'19''$, на около 89 м източно от ПИ № 03722.78.5, попада в защитената зона.

Може да се направи заключение, че в района са налични добри условия за торбогнездниците, като двете ИП не засягат директно хранителни растения за ларвите на вида (фигура 20).

Фигура 20. Най-близки до ИП локации на хранителни растения за ларвите на торбогнездницата.

РАСТЕНИЯ

Оценяваните ИП не засягат и не се намират в близост до картирани местообитания на растения, представляващи предмет на опазване в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), съгласно заповедта за обявяването ѝ, а именно - Червено усойниче (*Echium russicum*), Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*), Карпатска тоция (*Tozzia carpathica*), *Buxbaumia viridis*, *Dicranum viride*, *Hamatocaulis vernicosus*.

За целите на ДОСВ и анализ на наличната в района флора, през месеците април и май 2026 г. са извършени полеви проучвания. Не са установени екземпляри от видове, представляващи предмет на опазване в защитената зона.

5.1.2 Описание и анализ на въздействието на ИП върху целостта на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), с оглед на нейните структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на изпълнението, така и при експлоатацията на обекта.

Оценяваните ИП се отнасят до изпълнението на временни дейности - разполагане и експлоатация на МТПИ и временно съхраняване на скални материали и фракции от варовици. Срокът на изпълнение на тези дейности ще бъде от 36 до 48 месеца. Според възприетото тълкуване за фрагментация на местообитанията (Зингстра и др., 2009 г.), местообитанието е фрагментирано, ако в рамките на единна свързана територия покрита с местообитанието има линейни инфраструктури (с изключение на пътищата без настилка и с изключение на вече съществуващи

пътища) или огради, или застрояване прекъсващо връзките между различните части на местообитанието. Това важи и за случаите, когато бариерите се намират на границата на два физически кадастрални парцела, които обаче опазват едно и също местообитание, с изключение на съществуващи към датата на научно предлагане на зоната (заварено положение) пътища от републиканската пътна мрежа или друга трайна обществена инфраструктура. С оглед изложеното, и предвид временния характер на дейностите, разглежданите ИП не са фактор, който може да предизвика фрагментация на защитената зона или нейните елементи.

Общата засегната площ от ИП е 42,877 дка, което представлява 0,002% от общата площ на защитената зона.

По-долу, в проценти е представено и засягането на местообитанията на видовете (описано подробно в т. 5.1.1):

• **Целеви вид с код 1324 - Голям нощник (*Myotis myotis*).**

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в декари = 0,400 дка.

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в проценти = 0,0012%.

Забележка: С цел преосигуряване на резултата от анализа, площта на потенциалните (пригодни) местообитания е приета за еквивалентна с площта на потенциално най-благоприятните (оптимални) местообитания в защитената зона.

• **Целеви вид с код 1304 - Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*).**

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в декари = 14,655 дка.

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в проценти = 0,02%.

Засягане на оптималното местообитание в декари = 6,320 дка.

Засягане на оптималното местообитание в проценти = 0,011%.

Забележка: С цел преосигуряване на резултата от анализа, площта на потенциалните (пригодни) местообитания е приета за еквивалентна с площта на потенциално най-благоприятните (оптимални) местообитания в защитената зона.

• **Целеви вид с код 1321 - Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*).**

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в декари = 5,488 дка.

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в проценти = 0,013%.

Забележка: С цел преосигуряване на резултата от анализа, площта на потенциалните (пригодни) местообитания е приета за еквивалентна с площта на потенциално най-благоприятните (оптимални) местообитания в защитената зона.

• **Целеви вид с код 1305 - Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*).**

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в декари = 6,999 дка.

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в проценти = 0,02%.

Забележка: С цел преосигуряване на резултата от анализа, площта на потенциалните (пригодни) местообитания е приета за еквивалентна с площта на потенциално най-благоприятните (оптимални) местообитания в защитената зона.

• **Целеви вид с код 1303 - Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*).**

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в декари = 12,052 дка.

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в проценти = 0,018%.

Засягане на оптималното местообитание в декари = 5,488 дка.

Засягане на оптималното местообитание в проценти = 0,008%.

Забележка: С цел преосигуряване на резултата от анализа, площта на потенциалните (пригодни) местообитания е приета за еквивалентна с площта на потенциално най-благоприятните (оптимални) местообитания в защитената зона.

• **Целеви вид с код 1302 - Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*).**

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в декари = 1,030 дка.

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в проценти = 0,004%.

Забележка: С цел преосигуряване на резултата от анализа, площта на потенциалните (пригодни) местообитания е приета за еквивалентна с площта на потенциално най-благоприятните (оптимални) местообитания в защитената зона.

По отношение на прилепната фауна могат да бъдат направени следните общи анализи: Изпълнението на дейностите по претрощаване и временно съхранение на скални маси, които са обект на двете ИП, няма да промени качеството на местообитанията по отношение на прилепите, представляваща предмет на опазване. Изготвеният модел на разпространение, като продукт от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, включва в площта си цели населени места, вече съществуващи елементи на инфраструктурата и изградени индустриални обекти. В този смисъл, разполагането и работата на МТПИ, както и съхранението на скални маси под формата на насипища, не могат да бъдат считани за фактори, предизвикващи функционална фрагментация на местообитанията на прилепната фауна. Тези заключения са релевантни и по отношение на въздействието върху биокоридорите. Прекъсване на биокоридори, за прилепите е възможно, само когато са налице непреодолими препятствия при денонощни или сезонни миграции. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, и обстоятелството, че ИП не включват формиране на структури с голяма височина, изпълнението на свързаните дейности няма да създава непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни или други биокоридори.

• **Целеви вид с код 1193 - Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*).**

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в декари = 3,012 дка.

Засягане на потенциалното (пригодно) местообитание в проценти = 0,0006%.

Засягане на оптималното местообитание в декари = 2,140 дка.

Засягане на оптималното местообитание в проценти = 0,0014%.

• **Целеви вид с код 1074 – Торбогнездница (*Eriogaster catax*).**

Засягане на оптималното местообитание в декари = 11,900 дка.

Засягане на оптималното местообитание в проценти = 0,0027%.

Забележка: С цел преосигуряване на резултата от анализа, площта на оптималните местообитания е приета за еквивалентна с площта на потенциалните (подходящи) местообитания в защитената зона.

Освен целевите видове - предмет на опазване, съгласно заповедта за обявяване, в Стандартния формуляр на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) (актуализиран през 2021 г.) са описани допълнителни видове от фауната и флората, както следва:

• **Видове, посочени в член 4 от Директива 2009/147/ЕО и изброени в приложение II към Директива 92/43/ЕО:**

- Добруджански хомяк (*Mesocricetus newtoni*), постоянна популация с неуточнена численост;
- *Gortyna borelli*, липсват данни за популацията.

• **Други важни видове от флората и фауната (избирателни):**

- Бозайници – Дива котка (*Felis silvestris*); Златка (*Martes martes*);
- Земноводни и влечуги – Горска жаба (*Rana dalmatina*);
- Риби – Блескавец (*Alburnoides bipunctatus*); Гулеш (*Barbatula barbatula*); Обикновена кротушка (*Gobio gobio*); Балканска пъстърва (*Salmo trutta fario*); Речен кефал (*Leuciscus cephalus*);
- Безгръбначни - *Apatura ilia*; Голяма ирисова пеперуда (*Apatura iris*); *Apatura metis*; *Bacillidesmus bulgaricus*; *Beronia micevi*; *Brenthis hecate*; *Bulgaroniscus gueorguievi*; Златист

гъсеничар (*Calosoma sycophanta*); *Carabus intricatus*; *Chrysopa walkeri*; *Coenonympha rhodopensis*; *Duvalius papasoffi*; *Erebia alberganus*; *Erebia medusa*; *Erebia oeme*; *Erebia orientalis*; Червена горска мравка (*Formica rufa*); *Glaucopsyche alexis*; *Hemerobius atrifrons*; *Molops robustus*; *Neptis rivularis*; Зебровата пеперуда (*Neptis sappho*); *Niphargus bureschi*; *Paranemastoma bureschi*; *Parnassius mnemosyne*; *Pheggomisetes globiceps*; *Pieris ergane*; *Plebeius sephirus*; *Protoleptoneta beroni*; *Pseudophilotes vicrama*; *Scolitantides orion*; *Serboiulus spelaeopilus*; *Trechus merkli*; *Trichoniscus anophthalmus*; *Typhloiulus bureschi*; *Zerynthia polyxena*;

- Растения - Планински явор (*Acer heldreichii*); Българско шапиче (*Alchemilla bulgarica*); Червенодръжково шапиче (*Alchemilla erythropoda*); *Alchemilla straminea*; *Androsace hedraeantha*; Тъполистен оклоп (*Androsace obtusifolia*); Нарцисоцветна съсънка (*Anemone narcissiflora*); Горска съсънка (*Anemone sylvestris*); Панчичиева пищялка (*Angelica pancicii*); Обикновена кандилка (*Aquilegia nigricans*); Мечо грозде (*Arctostaphylos uva-ursi*); Люспесто изтравниче (*Asplenium lepidum*); Кестен (*Castanea sativa*); Ковачев зановец (*Chamaecytisus kovacevii*); Алпийски повет (*Clematis alpina*); Ниско бясно дърво (*Daphne cneorum*); Блестящ напръстник (*Digitalis laevigata*); Едрolistна росянка (*Drosera rotundifolia*); Шибойна боянка (*Erysimum cheiranthoides*); *Ferula heuffelii*; Влакнеста жълтуга (*Genista pilosa*); Безстъблена тинтява (*Gentiana acaulis*); Петниста тинтява (*Gentiana punctata*); *Gentianella praecox*; Хуеция (*Huetia cynapioides*); Хойфелиев нежит (*Jovibarba heuffelii*); Миризлива хвойна (*Juniperus sabina*); *Laserpitium krapfii*; Планински крем (*Lilium jankae*); *Melampyrum bihariense*; Горчивче (*Menyanthes trifoliata*); Разделнолистен воден морач (*Oenanthe lachenalii*); Пчелоносно бръмбарче (*Ophrys apifera*); *Polygala hospita*; *Polygala supina*; Сръбска рамонда (*Ramonda serbica*); *Rubus oblongoobovatus*; Панчичев спореж (*Senecio pancicii*); Обикновеният силаум (*Silaum silaus*); *Soldanella carpatica*; Есенен спиралник (*Spiranthes spiralis*); Листообхващащ стрептопус (*Streptopus amplexifolius*); Ванерово скалниче (*Symphyandra wanneri*); Обикновен тис (*Taxus baccata*); Балканска козя брада (*Tragopogon balcanicus*); Планински божур (*Trollius europaeus*); Лопен (*Verbascum eriophorum*); Храсталачна глушина (*Vicia dumetorum*); Грахова глушина (*Vicia pisiformis*); *Vicia truncatula*; Старопланинска теменуга (*Viola balcanica*).

В обхвата на петте имота, обект на ИП, не са установени потенциални или ефективно заети местообитания на някои от гореизброените допълнителни видове. Твърде възможно е, като цяло в района, да са налични такива. Предвид локалния обхват на претрошаващо-насипните дейности, които ще бъдат ограничени в рамките на имотите, както и техния временен характер, двете ИП няма да окажат значително отрицателно въздействие върху тези местообитания.

При извършването на дейностите, обект на ИП, неминуемо ще възникне обезпокояване на видове от фауната, като цяло. Отчитайки обстоятелството, че се касае за временни дейности, със срок на изпълнение 36 - 48 месеца, не се очаква, генерираното безпокойство да бъде със значителна степен. То може да бъде определено, като временно и локално, засягащо само работната площадка и ограничен периметър от съседните терени.

Не се очакват химически, хидроложки и геоложки промени, в резултат от реализацията и експлоатацията на ИП. Антропогенизирането на терена и трансформирането му в техногенен ландшафт е свързано с риск от промяна на видовия състав на растителността в посока към рудерализация и разпространение на неместни и инвазивни видове.

5.2 Описание и анализ на степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване на ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002).

За целите на настоящия ДОСВ са използвани литературни данни и са извършени теренни проучвания през м. април и май 2026 г. (в периода на пролетна миграция и размножаване).

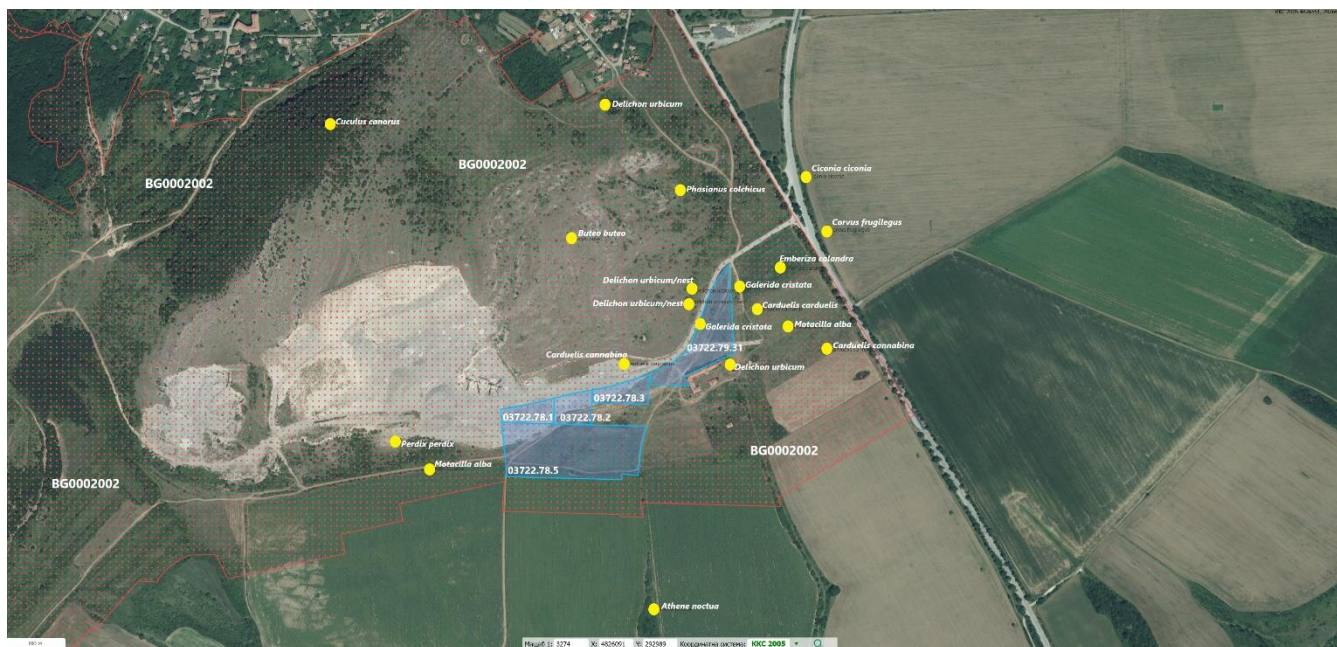
При теренните проучвания е установен интензивна пролетна миграция на малки ята (5-9 екземпляра) от обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*), като прелетът е в направление юг – север.

Като цяло, в по-широк обхват, районът на двете ИП е много подходящ за местообитания на птици на откритите пространства, най-вече за представителите на разред Вrabчоподобни (Passeriformes). Ландшафтът е хълмисто – равнинен, с преобладаване на земеделските земи. Налични са единични и групи дървета, в това число и овощни. Разпространени са плодните храсти (глог, шипка, трънка), които на места образуват широки и плътни формации.

При теренните проучвания в района е потвърдено присъствието на следните видове: обикновена кукувица (*Cuculus canorus*), градска лястовица (*Delichon urbicum*), обикновен фазан (*Phasianus colchicus*), яребица (*Perdix perdix*), бял щъркел (*Ciconia ciconia*), посевна врана (*Corvus frugilegus*), обикновен мишелов (*Buteo buteo*), домашна кукумявка (*Athene noctua*), сива овесарка (*Emberiza calandra*), качулата чучулига (*Galerida cristata*), щиглец (*Carduelis carduelis*), обикновено конопарче (*Carduelis cannabina*) и бяла стърчиопашка (*Motacilla alba*). Схема с местоположение на констатираните екземпляри в района на ИП е представена на фигура 21, както и в приложенията към доклада. Нанесен е и контурът на защитената зона.

Пространствените модели на разпространение и обилие на гнездящите видове птици са налични в отворената база данни за „Натура 2000“ /<https://natura2000.egov.bg/>. В изготвения, по-долу, анализ е посочена информация за тези видове, за които са идентифицирани места с добра, висока и най-висока гнездова стойност на разстояние до 20 км от терена на ИП.

Фигура 21. Местоположение на установените птици в района на двете ИП /Източник: КАИС на АГКК/.

5.2.1 Описание и анализ на въздействието на ИП върху видовете и техните местообитания - предмет на опазване.

Клас Птици (Aves)

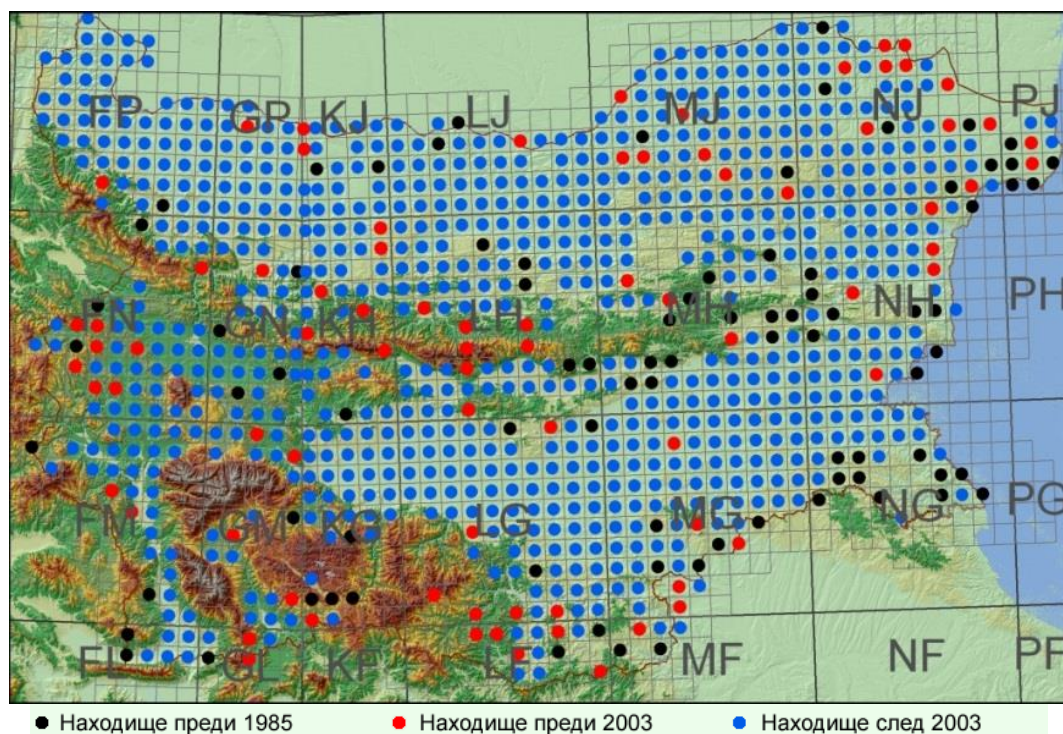
Разред Щъркелоподобни (Ciconiiformes)

• Целеви вид с код A031 - Бял щъркел (*Ciconia ciconia*).

Гнезди в населените места, в близост до влажни зони и обработваеми площи, където се храни. Разполага гнездата си предимно на електрически стълбове, което създава опасност за малките от токови удари и пожари. Предвид това, че е синантропен вид, белият щъркел се повлиява в по-малка степен от дейността на човека в населените места (фиг. 22). У нас популацията наброява около 5000 двойки. Храни се в по-обширните обработваеми площи и влажните зони и ливади. Съгласно Стандартния формуляр на 33 „Западен Балкан“ (BG0002002), актуализиран през 2015 г., местната популация в зоната е размножаваща се, като наброява 27

двойки. Също така, малък брой индивиди от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад е установено присъствие на Бял щъркел (*Ciconia ciconia*) – един прелитащ екземпляр, на около 200 м североизточно от ПИ № 03722.79.31. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но представляват хранително местообитание.

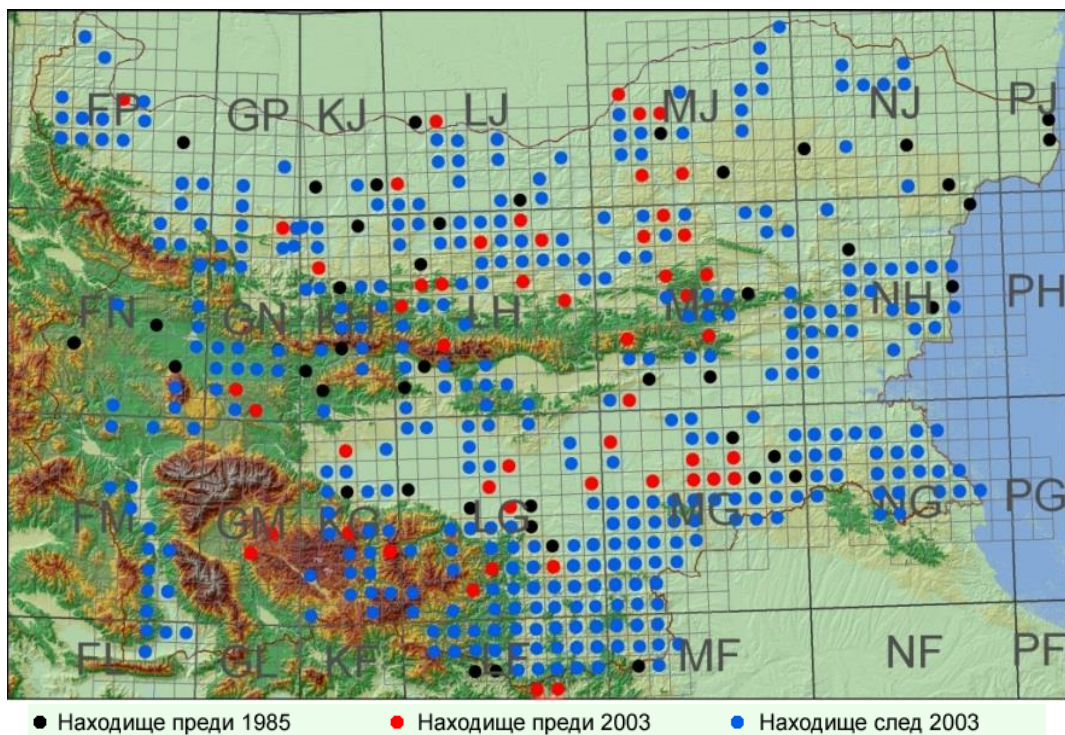

Фигура 22. Разпространение на Бял щъркел (*Ciconia ciconia*) в България /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A030 - Черен щъркел (*Ciconia nigra*).

Гнезди основно по скали и скални стени. Обитава равнинни и планински широколистни гори, скални комплекси, проломи на реки, язовири, микроязовири, рибарници, оризища и др. (фиг. 23). Чувствителен към унищожаване на хранителните местообитания, фрагментацията и безпокойството. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България. Избягва човешко присъствие. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 14 двойки. Също така, малък брой индивиди от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Черен щъркел (*Ciconia nigra*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не подходящ за потенциално хранително местообитание.

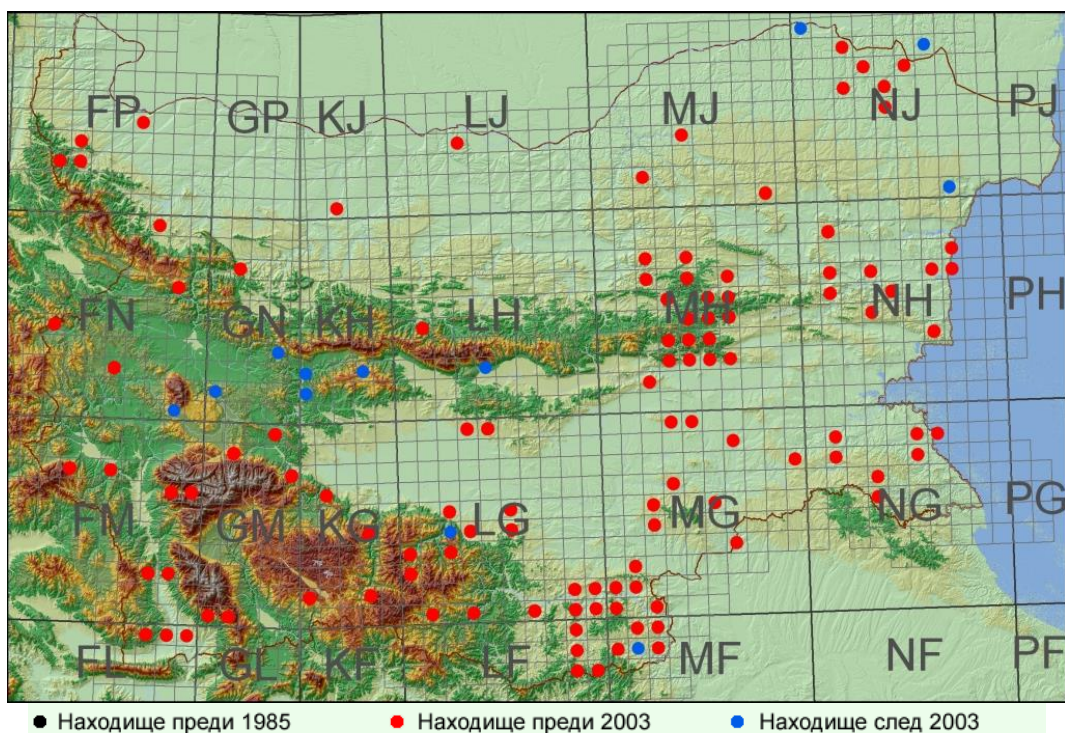
Фигура 23. Разпространение на Черен щъркел (*Ciconia nigra*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

Разред Соколоподобни (Falconiformes).

• Целеви вид с код A072 - Осояд (*Pernis apivorus*).

Гнезещо-прелетен, широко разпространен в миналото вид. В началото на 80-те години на XX в. числеността е определена на 200 - 350 двойки. Често се среща в Източна Стара планина, Странджа, Източни Родопи; в равнините е по-рядък (фиг. 24). В установените находища обитаваната горска територия е около 20 - 25000 км². При плътност 1 двойка на 50 - 100 км² числеността най-вероятно е 300 - 400 гнезещи двойки. Други оценки сочат 150 - 300 и дори 750 - 900 двойки. Тенденцията в динамиката на популацията през последните 40 - 45 години не е изяснена. Предпочита високостъблени широколистни гори, но гнезди и в смесени и иглолистни гори до 1600 - 1700 м надм. вис., в близост до открити пространства. Многоброен по време на миграция по Черноморското крайбрежие, особено в края на август и началото на септември. Двойките заемат гнездовите територии през април. Гнезди само по дървета, на височина 10 - 22 м, или използва гнезда на други грабливи птици. Гнездовият участък е над 1000 ха, но търси храна до 7 км от гнездото. В сравнение с другите грабливи птици, прекарва сравнително малко време у нас и още през август започва да отлита на юг. Единични птици са наблюдавани и през декември. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 9 - 18 двойки. Освен това, до 12 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Осояд (*Pernis apivorus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за хранително местообитание.

Фигура 24. Разпространение на Осояд (*Pernis apivorus*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• **Целеви вид с код A096 - Черношипа ветрушка, керкenez (*Falco tinnunculus*).**

Широко разпространен в Европа, Азия и Африка вид, но с ниска плътност на популацията. Само в най-северните райони е прелетен, а в останалите части може да бъде видян целогодишно. Предпочита открити местности и избягва гъсти и затворени гори. Често може да се види да лети над поляни, ниви и ливади. Ловува на земята и на открито, като оглежда местността под себе си, задържайки се на едно място във въздуха с бързи трептения на крилето. Храни се основно с едри скакалци, мишки, гущери, жаби, млади птици, възрастни чучулиги, врабчета и други, които успее да изненада. Най-едрият животни които напада са невестулка, хомяк, кос и пъдпъдък. Гнезди най-често в изоставени гнезда на врани, свраки или други сравнително едри птици, понякога в градовете гнезди по високи сгради, като избира обикновено някои отвор в стена защитен от вятъра. Започва да снася яйца в края на април и началото на май. Мътенето е в продължение на 28 - 30 дни, като го прави само женската, а мъжкият я храни през това време. Ако не успее да осигури достатъчно храна, женската прекъсва мътенето, като това представлява ефективен механизъм за контрол на числеността на популацията в зависимост от наличните хранителни ресурси. Гнездат веднъж годишно. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 37 - 60 двойки. Освен това, до 20 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

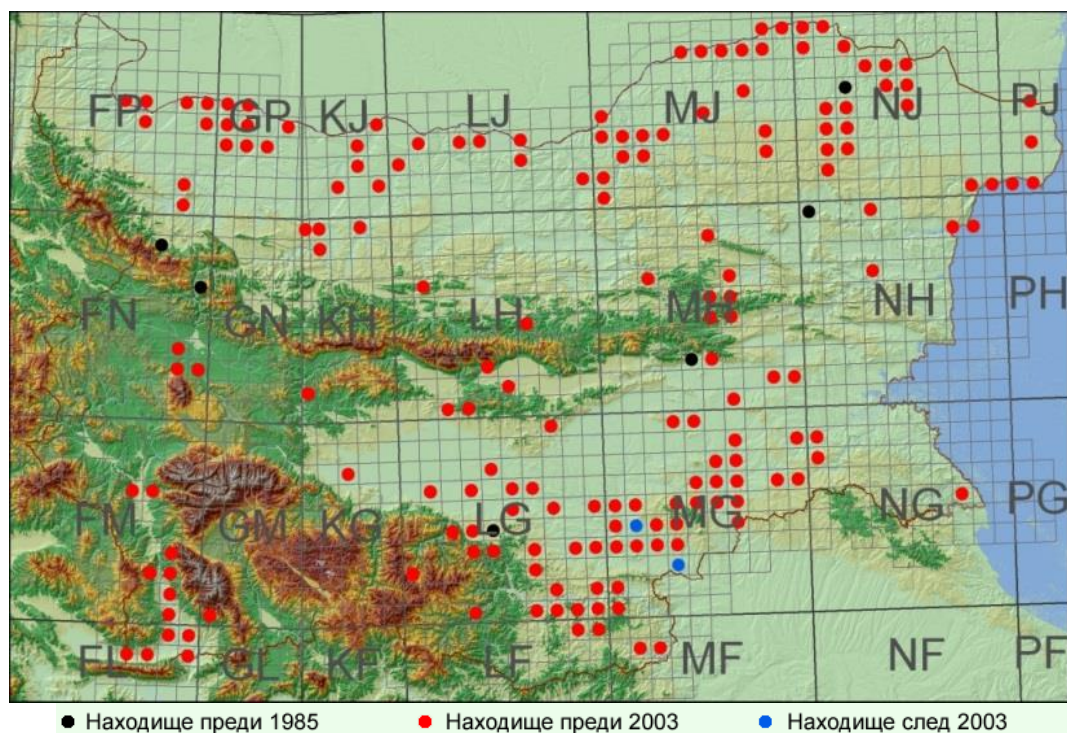
При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но са много подходящи за потенциално хранително местообитание.

• **Целеви вид с код A402 - Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*).**

Видът се храни с дребни пойни птици (основно врабчета), мишевидни гризачи, гущери и насекоми. Обитава крайречни гори и групи дървета сред пасища и обработваеми земи. Гнезди по дървета. Снася 2 – 5 яйца, има едно поколение годишно през периода май - юли. У нас се среща основно по поречието на големите реки Арда, Марица, Тунджа, Струма, Дунав, техните притоци и по Черноморието (фиг. 25). Зимува в Африка. Пролетната миграция е през април-май, а есенната

– през август-септември. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 4 - 6 двойки. Според пространствения модел на разпространение и обилие на късопръстия ястреб като гнездящ вид /МВА402/, районът на гр. Чипровци (на около 17 км южно от терена на ИП) е едно от местата в нашата страна с най-висока гнездова стойност за вида.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Фигура 25. Разпространение на Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./

• Целеви вид с код A087 - Обикновен мишелов (*Buteo buteo*).

Среща се в Европа (включително България), Азия и Африка. Обитава гори, хълмисти терени обрасли с храсти, открити пространства с еденични дървета, култивирани земи с малки или големи групи дървета и др. Широко е разпространена до горната граница на горите. Птиците от по-северните популации са прелетни. Понякога младите птици се отправят на юг, а възрастните остават цяла зима в размножителната си територия. Има сравнително къси и слаби крака и нокти, което не му позволява да ловува прекалено едра плячка. Обикновеният мишелов се храни основно с дребни гризачи - мишки, полевки, лалугери, катерици и предимно болни и ранени птици. Един екземпляр унищожава годишно до 2000 мишки. По-рядко лови малки зайчета, жаби, гущери и едри насекоми. Понякога яде и мърша. Моногамна птица. Гнезди високо по дърветата. Гнездото си прави от клони и го застила с пера, листа и мъх. Обикновено използва гнездото от предишната година, като с течение на времето то може да достигне метър в диаметър и 80 см височина. През април снася 3 - 4 яйца, които мътят и двамата родители (женската обаче прекарва повече време в гнездото) в продължение на около 30 - 35 дни. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002) наброява 49 - 85 двойки. Освен това, до 122 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението. Според пространствения модел на разпространение и обилие на обикновения мишелов като гнездящ вид /МВА087/, горските

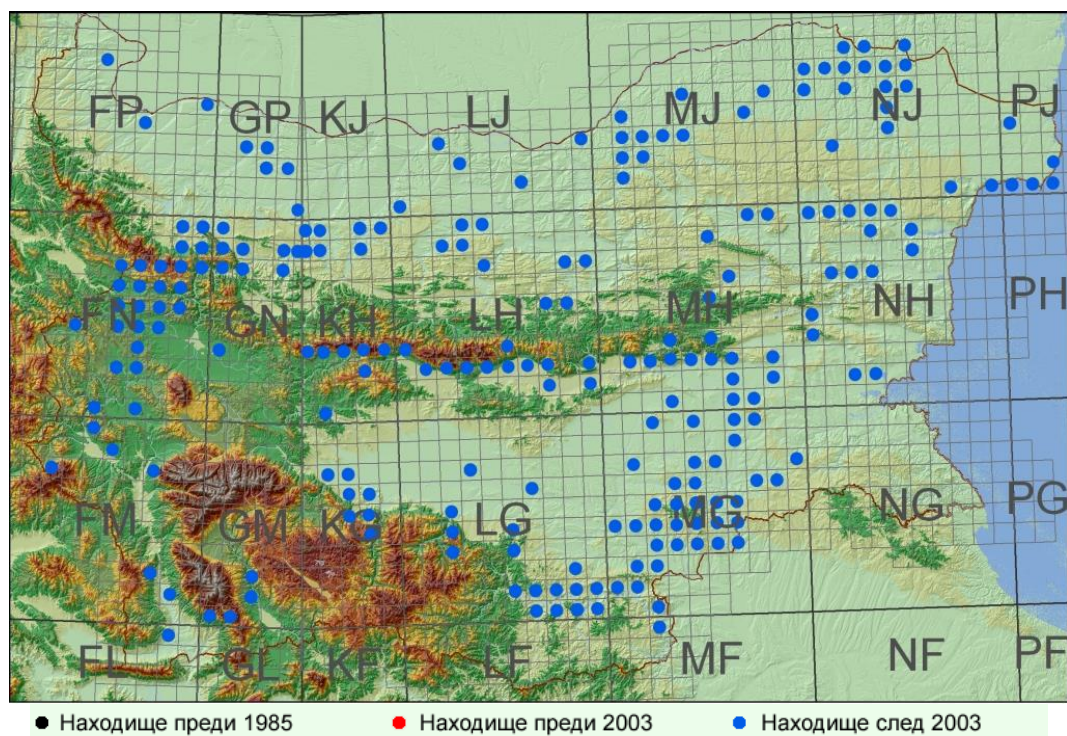
масиви, които се намират североизточно от с. Гюргич (на около 4 км северозападно от терена на ИП) са едно от местата в нашата страна с добра гнездова стойност за вида.

При теренните проучвания за настоящия доклад е установено присъствие на Обикновен мишелов (*Buteo buteo*) – един реещ се екземпляр на около 250 м северозападно от ПИ № 03722.79.31. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но са активно използвано хранително местообитание.

• **Целеви вид с код A403 - Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*).**

Видът обитава разнообразни скални местообитания, включително леснодостъпни скали и кариери. Белоопашатият мишелов е постоянен, гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид за територията на страната. „Уязвим вид”, включен в Червената книга на България. Ловува в открити тревни местообитания и агроecosистеми. Популацията му постепенно нараства на територията на страната (фиг. 26). Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002) наброява 12 - 15 двойки. Освен това, до 8 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Фигура 26. Разпространение на Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./

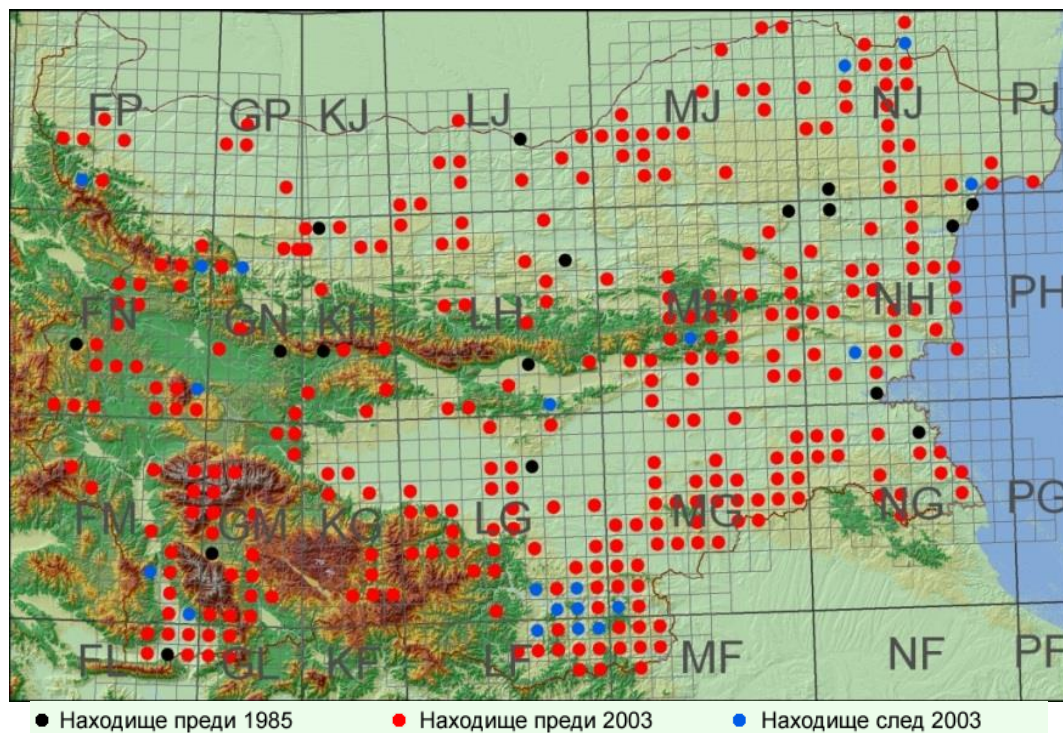
• **Целеви вид с код A080 - Орел змияр (*Circaetus gallicus*).**

Среща се в Европа (включително България), Азия и Африка. Гнездещо-прелетен и преминаващ, в миналото широко разпространен и често гнездящ в равнини и планини вид, в България гнезди (фиг. 27). Обитава разредени широколистни и рядко иглолистни гори в близост до открити терени, пасища и ливади. Гнезди по дървета, основно широколистни. Строежът на гнездото е от края на април до началото на май. Храни се предимно със змии, но ловува също и гущери, жаби, птици, гризачи, мекотели. Моногамни птици. Снася 1 яйце, дълго над 70 мм, което мътят и двамата родители в продължение на около 35 - 40 дни. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002) е

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

размножаваща се, като наброява 5 - 7 двойки. Освен това, до 18 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението. Според пространствения модел на разпространение и обилие на орела змияр като гнездящ вид /МВА080/, горските масиви, които се намират северно от с. Мартиново (на около 15 км югозападно от терена на ИП) са едно от местата в нашата страна с добра и най-висока гнездова стойност за вида.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Орел змияр (*Circaetus gallicus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и са слабо подходящи за потенциално хранително местообитание.

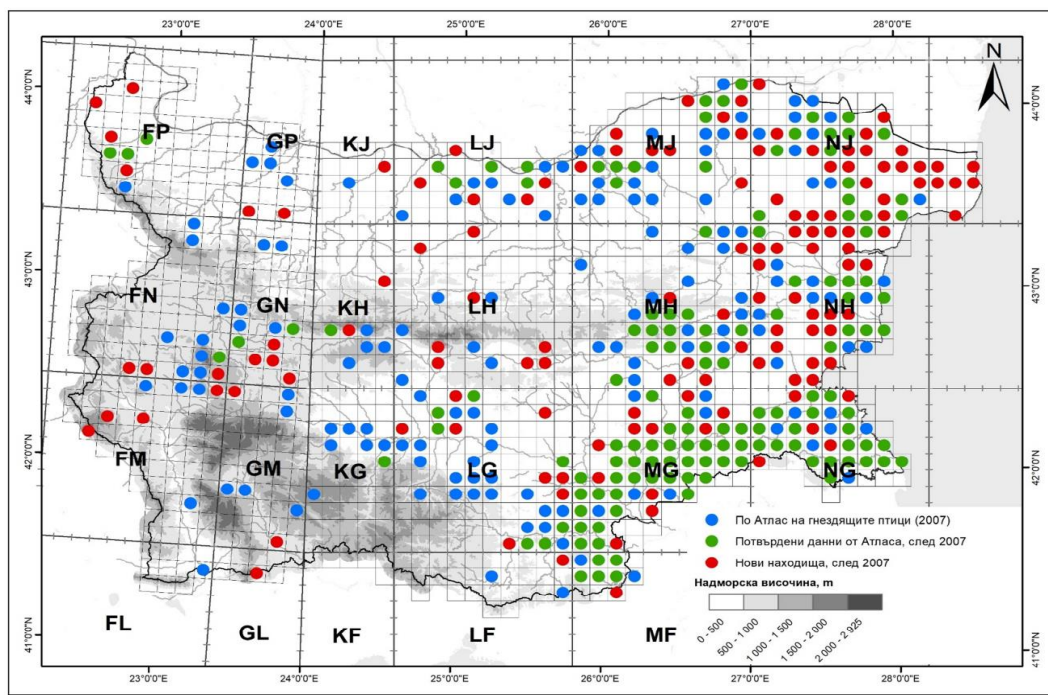
Фигура 27. Разпространение на Орел змияр (*Circaetus gallicus*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A089 - Малък креслив орел (*Clanga (Aquila) pomarina*).

Гнездящо – прелетен и преминаващ вид. В миналото често срещана мътеща птица (Патев 1950). Понастоящем има неравномерно, петнисто разпространение в цялата страна до около 1500 м надм. вис., а понякога – и до 1861 м надм. вис. (Демерджиев и др. 2007). По-голяма част от гнездовата популация е концентрирана в Югоизточна и Източна България и обхваща почти изцяло планините Сакар, Дервентските възвишения, Странджа, средното и долно течение на р. Тунджа и значителни части от Източна Стара планина, Източните Родопи и Добруджа. Останалата част от двойките са разпръснати почти в цялата страна, главно в по-ниските ѝ части (фиг. 28). Отстъпва или е слабо представен в Северозападна България, Западните погранични планини, южната част на Дунавската равнина и Предбалкана, долините на реките Струма и Места. Видът избягва високите части на планините Рила, Пирин и Западни Родопи (Демерджиев и др. 2007), където се среща в подножието им. През гнездовия период, малкият креслив орел предпочита горски масиви от бук, дъб или смесени широколистни насаждения, стари полезащитни пояси и други горски площи, в близост до просторни тревни съобщества и край селскостопански земи, които птиците използват за ловуване (Профиров и Стойчев 2015). От местообитания използвани за изхранване на орлите значимо преобладават обработваемите площи (Плачийски Д., В. Рътарова, Д. Демерджиев, С. Чешмеджиев, В. Фердинандова, В. Аркумарев, Д. Баталов, Н. Василев. 2018. План за действие за малкия креслив орел (*Clanga pomarina*) в България за периода 2019–2028 г. София,

БДЗП, ИАГ и МОСВ). Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 5 - 6 двойки. Освен това, до 35 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Малък креслив орел (*Clanga (Aquila) pomarina*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

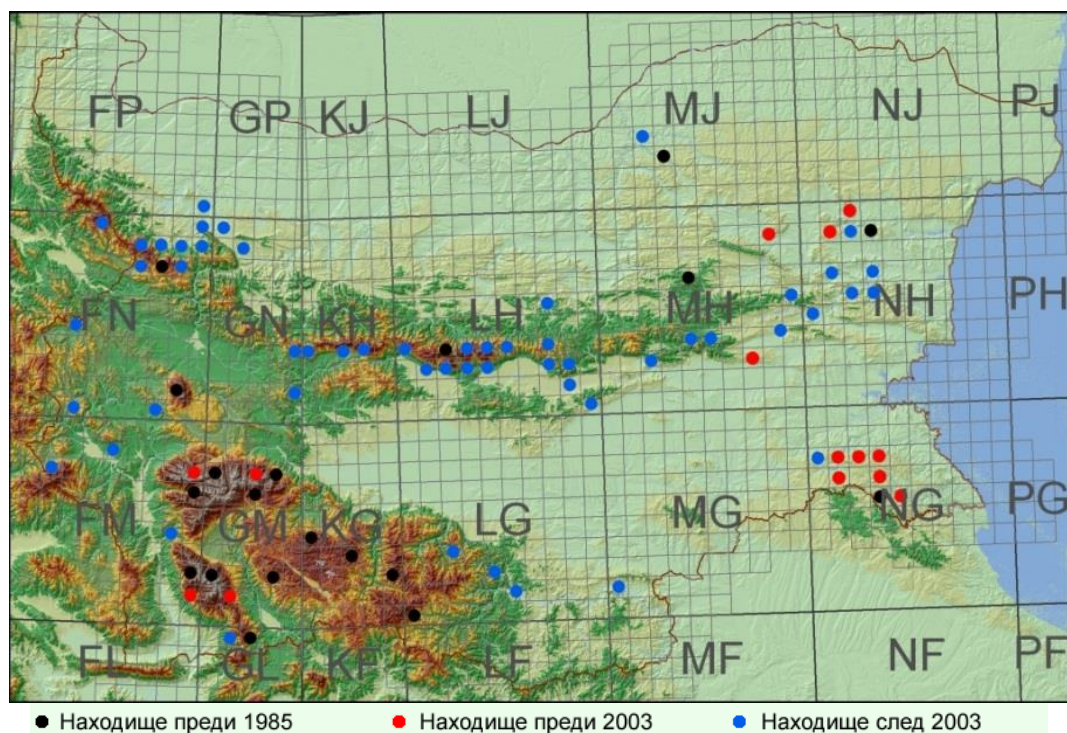

Фигура 28. Разпространение на Малък креслив орел (*Clanga (Aquila) pomarina*) в България. /Източник: План за действие за малкия креслив орел (*Clanga pomarina*) в България за периода 2019–2028 г./

• Целеви вид с код A091 - Скален орел (*Aquila chrysaetos*).

Видът обитава два типа местообитания: труднодостъпни скални комплекси (85%) и широколистни гори. Сигурните гнездови находища са от 200 до 2400 м надм. вис. Постоянен вид. В средата на миналия век е извънредно рядък и почти на изчезване. Няколко десетилетия по-късно популацията е оценена на 120 – 140 двойки. През последните 20 години числеността се стабилизира и е налице тенденция за леко покачване. Сега са картирани 70 сигурни и 54 твърде вероятни гнездови находища в цялата страна. Ако се вземат предвид и останалите 55 възможни гнездови находища от същото картиране, то видът вероятно наброява 120–150 двойки. Най-много (46,7%) са установени в Стара планина и Предбалкана, следват тези в Родопите (22,9%), Среднотунджанско поречие (6,6%), Средногорие и Краище, Рила и Пирин (по 4,9%), Дунавска равнина (4,1%), Осогово–Беласишка планинска група и Черноморско крайбрежие (по 2,5%) (фиг. 29). Размножителният период започва през първата половина на март. Предпочитана храна са сухоземните костенурки. В гнездата са намирани остатъци и от лалугери, лисици, зайци, птици, змии и гущери. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 7 - 8 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Скален орел (*Aquila chrysaetos*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Фигура 29. Разпространение на Скален орел (*Aquila chrysaetos*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

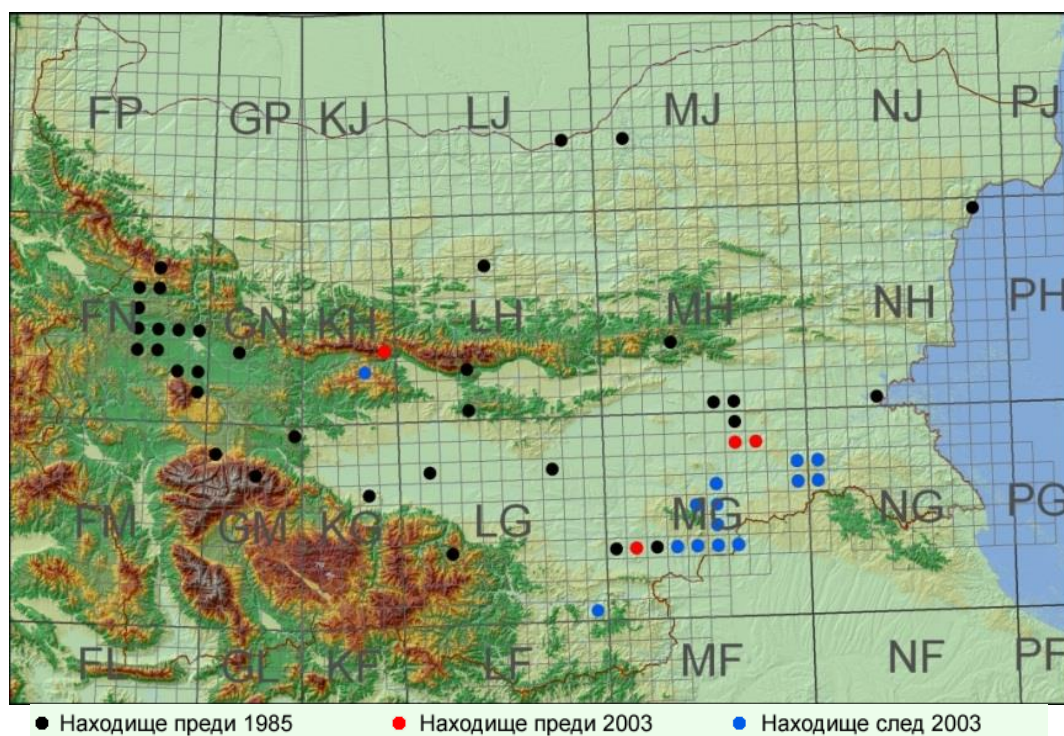
• **Целеви вид с код A404 – Царски /кръстат/ орел (*Aquila heliaca*).**

Царският орел предпочита хълмисти райони, където гористи места или места с ивици или групи дървета се редуват с открити сухи пространства – пасища, селскостопански площи, пустеещи земи. За гнездене използва единични високи дървета, растящи отделно или сред ивици растителност покрай реки, в плитки долове, както и групи от дървета в края на гората или близо до поляни, често в непосредствена близост до селища, пътища и обработваеми площи. В миналото видът е гнездил и в овощни градини. Следва да се разграничава самото гнездово местообитание от ловните територии на вида, които в отделни случаи могат да бъдат на разстояние над 10 км от гнездото. В района на Източна Стара планина, Източните Родопи възрастните кръстати орли прелитат до 15 км от местата за гнездене до ловната територия (Г. Даскалова, И. Ангелов, лично съобщ.; Демерджиов, 2004). Както беше отбелязано, ловните територии включват терени с преобладаваща тревна или тревно-храстова растителност, често ниви със зърнени култури. Понастоящем всички известни сигурни гнездови находища са в райони, разположени между 51 и 1093 м надм. вис., но надморската височина на някои от местата с наблюдения, свидетелстващи за твърде вероятно гнездене, стига и до 1800 м (фиг. 30). Видът има ясно изразено предпочитание към гнездене в дървесната растителност на заветни долове, които често са и единствените места с дървета по целия рид. Няколко тясно свързани помежду си особености в биологията на вида, поставят кръстатия орел в неблагоприятно положение в съвременните условия. Преди всичко това е високата му чувствителност към безпокойство през размножителния период. От една страна, орлите често гнездат в непосредствена близост до селища, пътища, ниви и други посещавани от хора места. В съчетание с друга важна особеност на вида – значителната степен на привързаност към гнездовата територия, подобно въздействие лишава такава двойка от възможността да отгледа потомство през годината. Ниският размножителен потенциал на кръстатия орел (най-често само едно или две малки годишно), както и късната полова зрялост (от третата до петата година) допринасят за сегашния му неблагоприятен природозащитен статус. Към всичко посочено следва да се прибави и привързаността на някои двойки кръстати орли към лалугеровите колонии (като важен източник на храната им), а както е известно, лалугерът е световно застрашен вид с ясно изразена тенденция на съкращаване на ареала си. Неблагоприятно за птицата е още едно съчетание на нейните биологични особености със свързани с човека обстоятелства. От една страна,

кръстатите орли предпочитат да устройват гнездата си до земеделски площи и пасища, привлечени от обилието на храна и спокойствието там в началото на гнездовия им сезон (началото на март). От друга страна обаче, точно в критичния период на мътене на яйцата (началото–средата на април) в тях настъпва чувствителна промяна – тези места стават много по-оживени от обработващите земята хора, паша на добитък, движение на машини, което често води до компрометиране на мътенето. (План за действие за опазването на кръстатият орел (*Aquila heliaca*) в България 2013 – 2022 г. МОСВ, с изтекъл срок).

Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 3 двойки. Освен това, 1 индивид от външна популация използва зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Царски орел (*Aquila heliaca*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

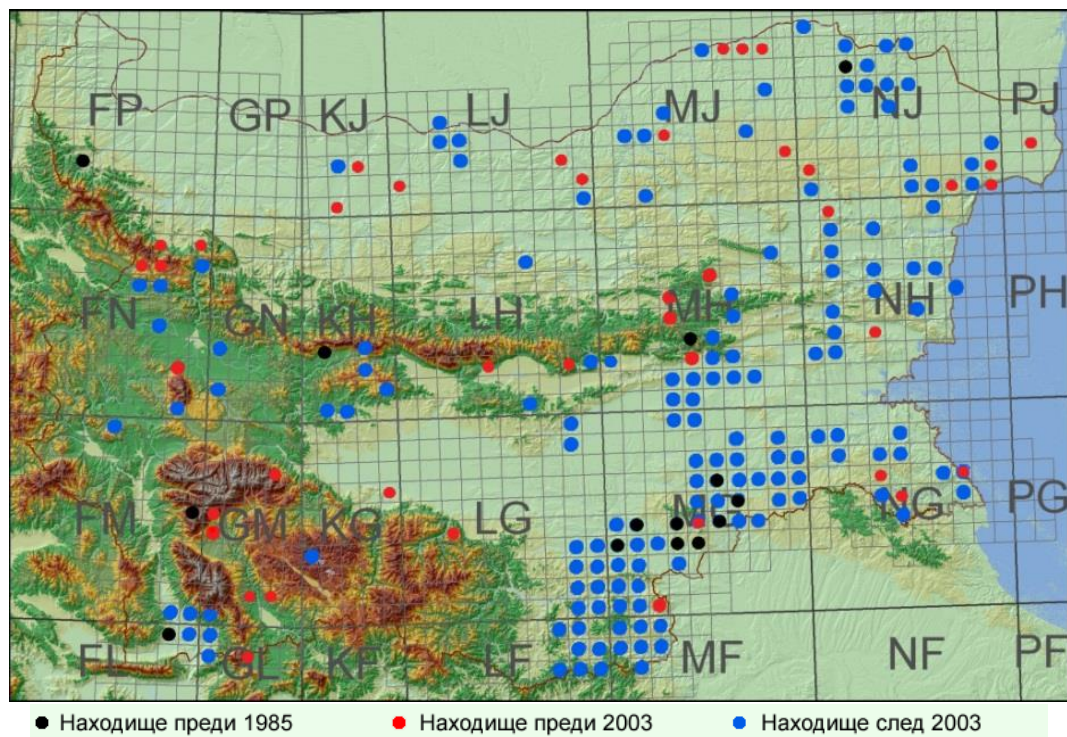
Фигура 30. Разпространение на Кръстат /царски/ орел (*Aquila heliaca*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A092 - Малък орел (*Hieraetus pennatus*).

Видът обитава стари широколистни гори в полупланинските и хълмисти райони до около 2000 м надм. вис. и ниските части на по-високите планини. Гнездещо-прелетен и преминаващ вид. В края на XIX в. е повсеместно разпространен, но не много често срещан. Постепенно числеността му намалява до около 100 гнездящи двойки. Сега е разпространен в цялата страна, но с ниска плътност – основно в Стара планина и Предбалкана, Средна гора, Източните Родопи, Странджа, Сакар, Добруджа и Лудогорието. По-многоброен е в Източна България (фиг. 31). В Дунавската равнина и Тракийската низина е по-рядък. Гнездовата популация е между 150 и 200 двойки. Числеността е стабилна, вероятно с лек спад поради масовото изсичане на старите гори у нас през последните 10 години. По време на прелет е често срещан, особено по Черноморското крайбрежие. Двойките заемат гнездовата територия в края на март, началото на април. Гнездото е разположено в стари широколистни или смесени гори, рядко гнезди на скали. Мътенето продължава 36–39 дни. Храни се с лалугери и други гризачи, птици (гълъби, дроздове, чучулиги, синигери), влечуги и др., които лови в гори и открити пространства. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през

2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 3 - 4 двойки. Освен това, 1 индивид от външна популация използва зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Малък орел (*Hieraaetus pennatus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

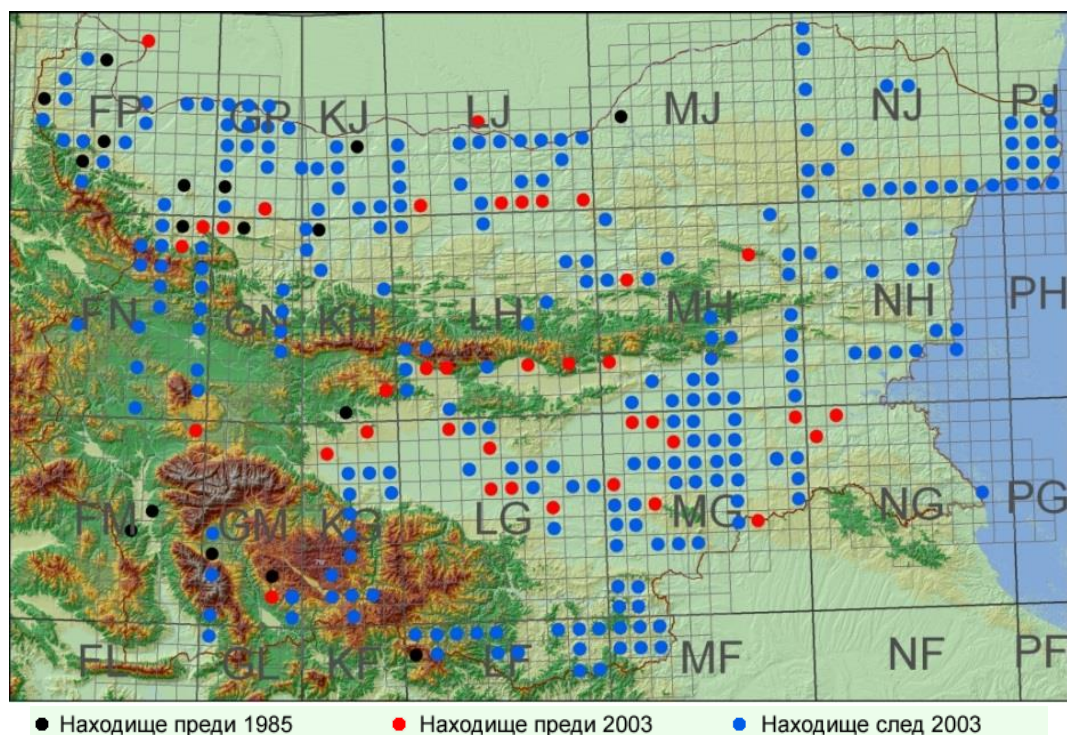

Фигура 31. Разпространение на Малък орел (*Hieraaetus pennatus*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./

• Целеви вид с код A099 - Сокол орко (*Falco subbuteo*).

Гнездещо-прелетен и преминаващ вид. Гнезди основно в Горнотракийската низина, Дунавската равнина, предпланинските райони в Стара планина, Рила, Пирин, Родопи, Влахина, Малешевска, а също и във високите полета на Западна България (Самоковско, Софийско) (фиг. 32). В много от тези райони е с отделни находища и ниска численост. Видът обитава крайречни хабитати, като често е свързан с колонии на бреговата лястовица (*Riparia riparia*). В Западна и Северна България често се придържа към населени места, където се изхранва със синантропни видове птици. Присъства в равнинните части, в редки, просветлени широколистни, смесени или иглолистни гори, в близост до открити пространства. В планините, отделни двойки са установени да гнездят до 1500–1700 м надм. вис. Използва стари гнезда на други птици – основно вранови. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 8 двойки. Освен това, до 3 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Сокол орко (*Falco subbuteo*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но са подходящи за потенциално хранително местообитание.

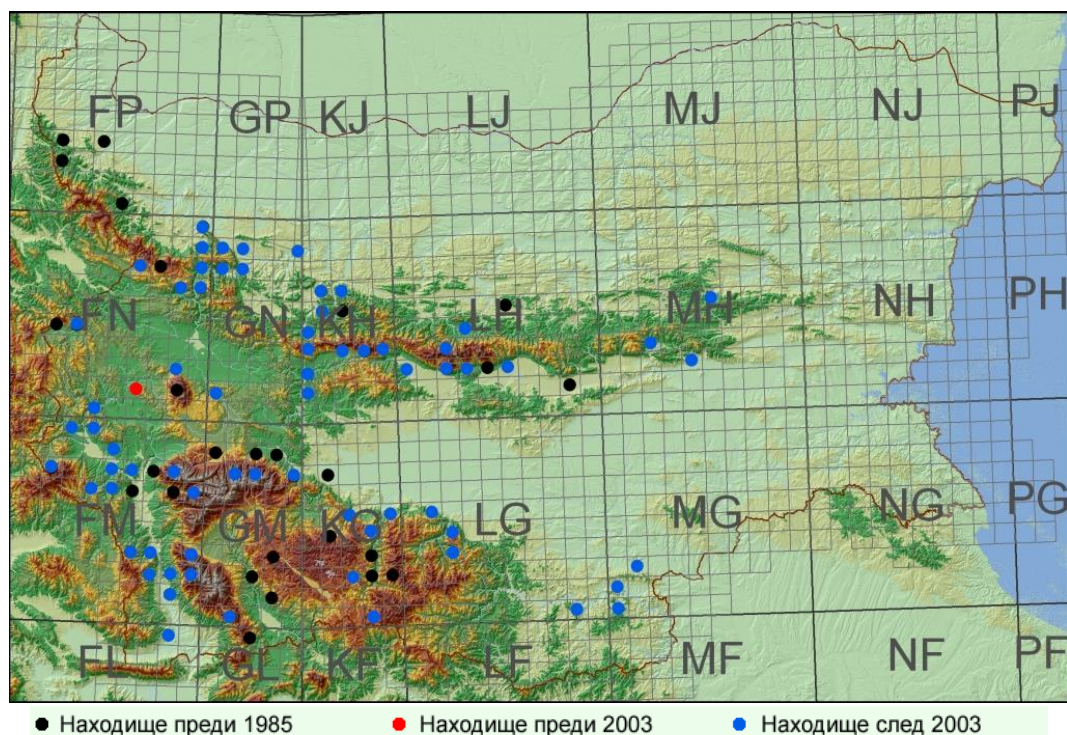

Фигура 32. Разпространение на Сокол орко (*Falco subbuteo*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A103 - Сокол скитник (*Falco peregrinus*).

Постоянен вид. Гнездящите във височинната зона птици (над 1000 м надм. вис.), извършват вертикални миграции. В средата на XX в. е извънредно рядък. По-късно е установен да гнезди в отделни изолирани скалисти райони на страната в численост не повече от 10 двойки (фиг. 33). Не е регистриран по време на размножаване в редица подходящи райони на Североизточна България. За периода 1970–1991 г. числеността му е 20–25 гнездящи двойки; други източници посочват 30–60, 160–200 и 80–130 двойки. Броят на гнездящите двойки се увеличава от 90-те години на XX в. до 2007 г. Сега числеността му възлиза на около 200 гнездящи двойки, с тенденция към увеличение. Обитава скалисти райони – проломи, единични отвесни скали; много рядко в населени места. Рядък или напълно отсъства по време на гнездене в алпийската зона. Гнезди по скални корнизи, ниши и площадки на отвесни скали. Използва и стари гнезда на гарвани, скални орли, белоопашати мишелови и др. Рядко гнезди по високи човешки постройки, в населени места или в близост до тях. През есента и зимата по-често навлиза в селища при ловуване. Брачният период започва през март - април. Мътенето продължава 29–30 дни. Орнитофаг. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 10 двойки. Освен това, до 3 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Сокол скитник (*Falco peregrinus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание, поради липсата на достатъчно високи обекти, съоръжения или инфраструктура, които соколът скитник би могъл да използва като изходни точки при ловуване.

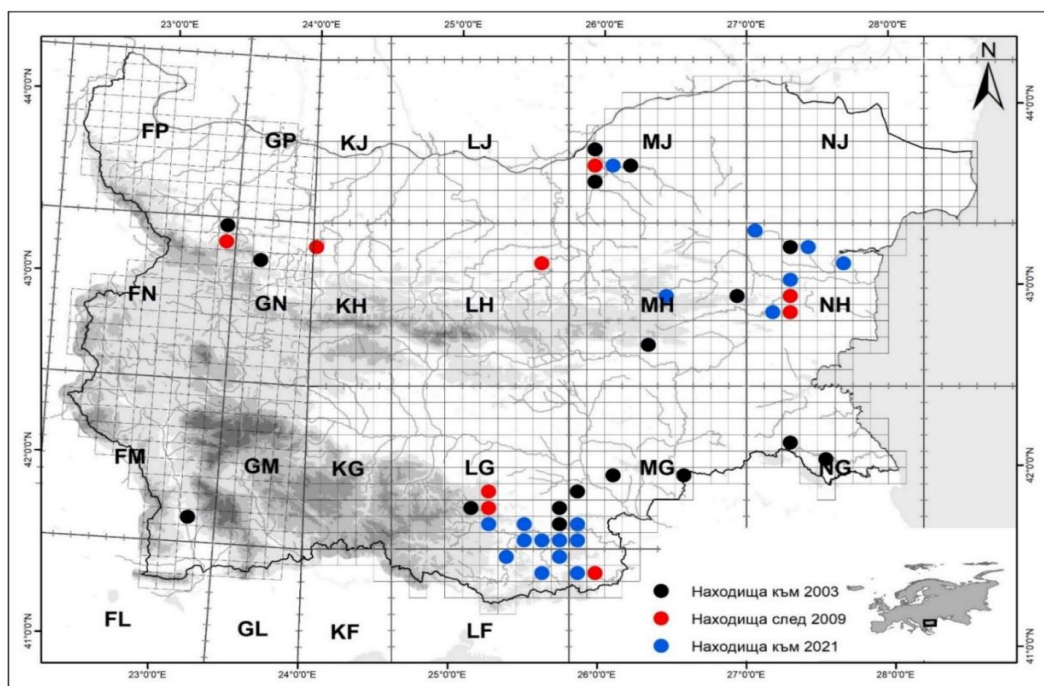
Фигура 33. Разпространение на Сокол скитник (*Falco peregrinus*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• **Целеви вид с код A077 - Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*).**

Египетският лешояд е гнездящо-прелетен вид за страната. През XIX и началото на XX в. е отбелязан като многоброен, гнездящ по скали из цялата страна и числеността вероятно е достигала 300-500 двойки. Отбелязан в Стара планина, в Предбалкана, покрай р. Дунав, в Дунавската равнина (до Монтана), в Западните Родопи, в Подбалканските котловини, около София, суходолията на Добруджа, в Тракийската низина, по скалите до нос Калиакра, в Рила, в Славянка, в Източните Родопи, в Странджа и Сакар (често срещан до 1930-1940 г.) и др. (Finsch, 1859; Farman, 1869; Elwes & Buckley, 1870; Radakoff, 1879; Христович, 1890; Kalbermatten, 1891; Reiser, 1894; Lorenz-Liburnau, 1893; Boetticher, 1919; Gengler, 1920; Müller, 1927; Harrison, 1933; Scharnke & Wolf, 1938; Jordans, 1940; Патев, 1950; Арабаджиев, 1962; Мичев, 1968). Към 1960 г. е отбелязан спад в популацията (Арабаджиев, 1962), поради намаляване на хранителната база (вследствие промени в животновъдството и подобряване на ветеринарно-санитарните практики), изстребването на хищните птици (Спиридонов 1977) и най-вече масовото залагане на стрихнинови примамки срещу хищници. Само за 5 години между 2003-2008 година популацията на египетския лешояд в България бележи намаление с 40,4% в броя на заетите гнездови територии (от 57 през 2003 г. до 35 през 2008 г.). В този период популацията на египетския лешояд намалява във всичките райони на разпространение в страната. В периода 2008-2020 г. популацията на вида в страната намалява с 22,8% (от 35 заети територии през 2008 г. до 27 заети територии през 2020 г.) (Arkumarev et al., 2018a; Dobrev et al. 2021). След 2009 г. египетският лешояд изчезва от Предбалкана (района на Велико Търново), а след 2010 г. изчезва и последната заета територия в Северозападна България. След 2010 г. видът се среща в три обособени клъстера – Източни Родопи, Североизточна България (Източна Стара планина и Провадийско-Роякско плато) и Русенски Лом (фиг. 34) (Николов, С., Добрев, В., Аркумарев, В., Добромир Д. & Иванова Е. (2022) План за действие за опазване популацията на египетския лешояд (*Neophron percnopterus*) в България за периода 2023-2032 г., МОСВ, София). Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 2 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани

от него не предлагат гнездови местообитания за вида. Предвид отсъствието на вида от територията на Северозападна България, в района не са налични и хранителни местообитания.

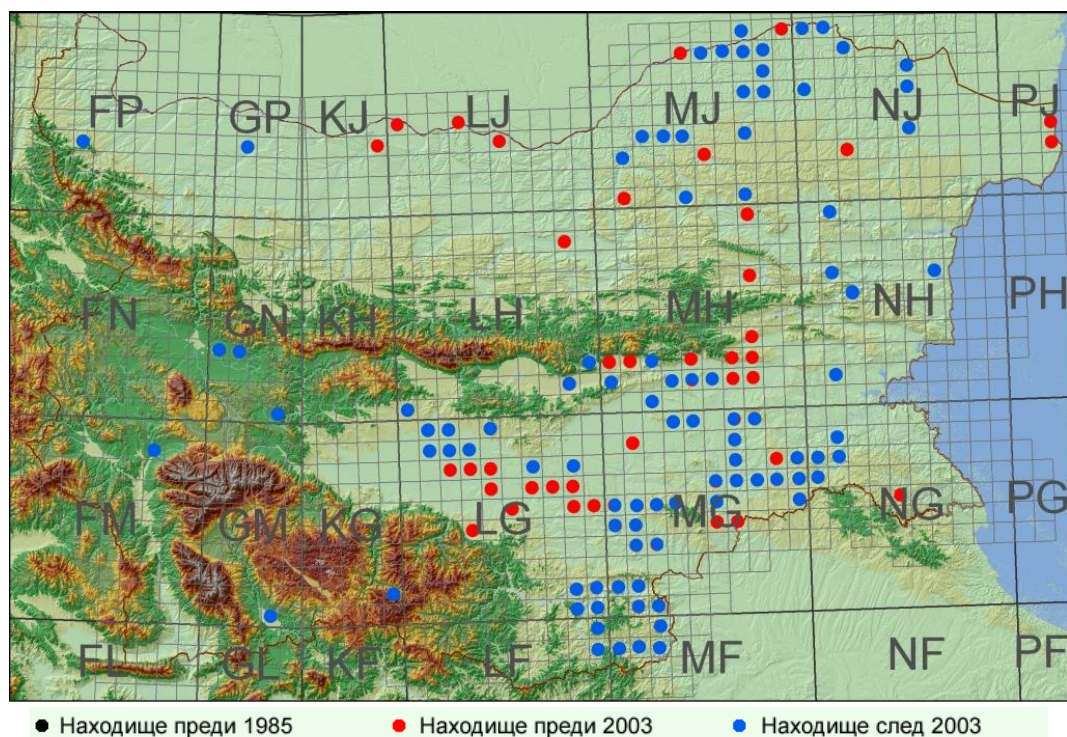

Фигура 34. Разпространение на Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*) в България. /Източник: Николов, С., Добрев, В., Аркумарев, В., Добромир Д. & Иванова Е. (2022) План за действие за опазване популацията на египетския лешояд (*Neophron percnopterus*) в България за периода 2023-2032 г., МОСВ, София/.

• Целеви вид с код A073 - Черна каня (*Milvus migrans*).

Гнездейщо-прелетен, преминаващ и отчасти зимуващ вид. В миналото е бил сравнително често срещан около реките Дунав, Марица и др., както и по Черноморието. За 1982 г. се съобщава численост от 100–500 двойки. През последните години популацията се изчислява на 130–170 двойки. През размножителния сезон е най-често по р. Дунав и притоците му, поречието на реките Марица, Тунджа и техните притоци, Сакар, Дервенски възвишения. По време на скитания и миграции е навсякъде из страната, но по-значима е миграцията по Черноморското крайбрежие (фиг. 35). Обитава равнинни и хълмисти райони на страната, без планинската зона над 1000 м надм. вис. Има предпочитание към места в близост до влажни зони, дори при засилен антропогенен натиск. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 3 двойки. Освен това, 1 индивид от външна популация използва зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Черна каня (*Milvus migrans*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание, предвид липсата на влажни зони.

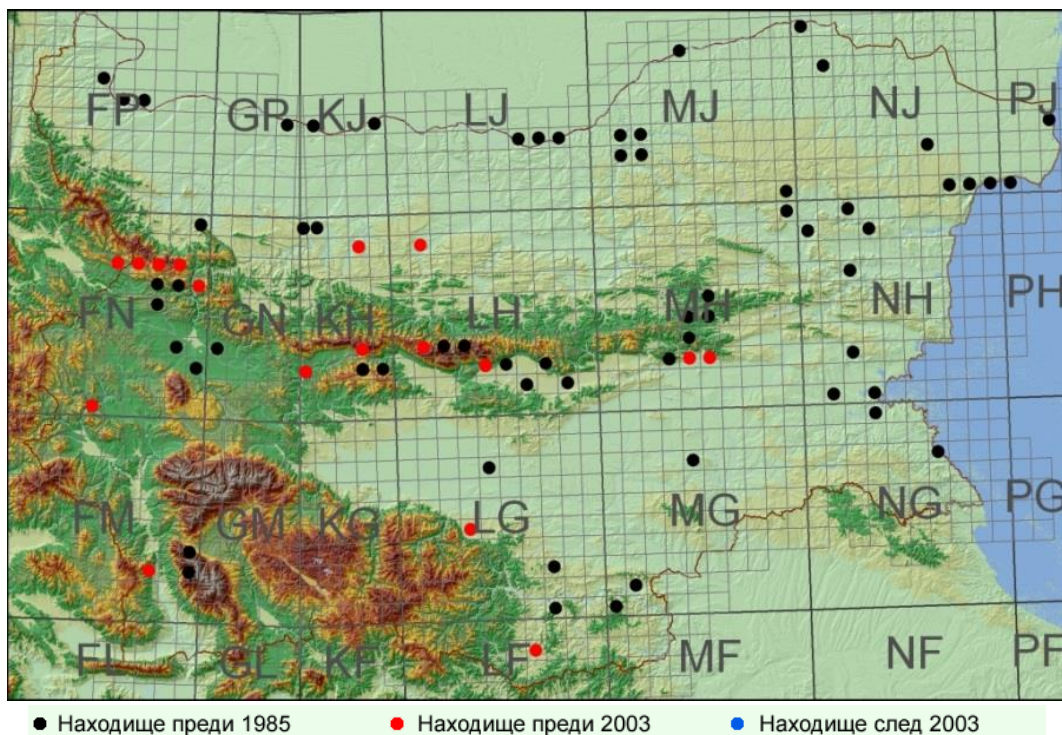

Фигура 35. Разпространение на Черна каня (*Milvus migrans*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• **Целеви вид с код A511 - Ловен сокол (*Falco cherrug*).**

В края на XIX и първите десетилетия на XX в. отбелязван като сравнително обикновен вид, особено в Северна България. Към средата на XX в. ситуацията е променена и въпреки засилените орнитологични проучвания данните за наблюдавани ловни соколи са крайно оскъдни (Патев, 1950). Причините вероятно са комплексни, но съществена роля определено има мащабната кампания за унищожаване на грабливите птици, продължила през почти цялата първа половина на XX век (Арабаджиев, 1962; Спиридонов, 1977). Към 2000 г. данните сочат, че продължава тенденцията за бързо намаляване на вида, установена през периода след 1985 г. През периода 2000-2005 г. има сведения за повече от 130 наблюдения на ловни соколи през гнездовия период в различни части на страната. Обобщените данни за периода 2000-2009 г. (на базата на общо 275 наблюдения) сочат, че през размножителния период ловният сокол в България се среща в много ниска численост в изолирани находища в различни райони на страната (фиг. 36). През размножителния период ловният сокол обитава обширни открити територии в хълмисти, нископланински и равнинни местообитания с наличие на скали, но също долини, проломи, ждрела. Ловните територии са открити пространства, влажни зони, нискостъблени гори, храсталаци по открити места с нисък тревостой и наличие на достатъчен брой дребни гризачи (особено полевки *Microtus* spp. и лалугери *Spermophilus cillellus*) или птици (обикновено с големина от скорец *Sturnus vulgaris* до яребица *Perdix perdix*) (Янков, П., Г. Стоянов, Д. Рагъов. 2013. План за действие за опазването на ловния сокол (*Falco cherrug* Gray, 1834) в България, МОСВ, София, с изтекъл срок). Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 2 двойки. Освен това, до 2 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Ловен сокол (*Falco cherrug*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

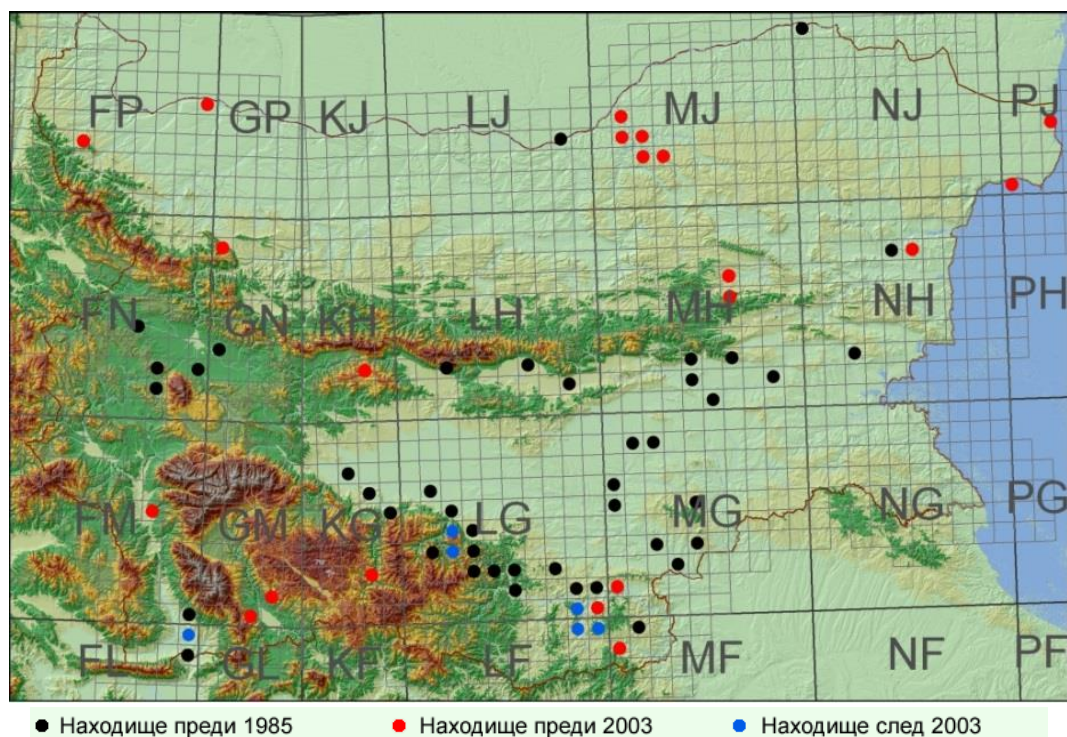

Фигура 36. Разпространение на Ловен сокол (*Falco cherrug*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A095 - Белошипата ветрушка (*Falco naumanni*).

В България, в края на XIX век белошипата бетрушка е описана като, гнездяща навсякъде (Radakoff, 1879), а в средата на XX век, като често срещана и широко разпространен вид (Патев 1950, Арабаджиев 1962). Последва значителен спад в числеността и Мичев (1982) съобщава за промяна в статуса на вида за периода от 1950-1982, като от „гнездящ“ е преминал към „рядък гнездящ“ вид. Авторът прави и първата приблизителна количествена оценка като съобщава за численост от порядъка на 10 – 100 гнездещи двойки към 1980 г. Според обновено издание на Червената Книга на България, данните за която са събирани към 2009 г. и е публикувана в Интернет за първи път през 2011 г., видът е определен като критично застрашен (CR) без да се съобщава за гнездеща популация (Бъров и кол. 2015) (фиг. 37). В доклада по чл. 12 на Директива за птиците, обхващащ периода 2008 – 2012 г. (ЕЕА, 2015) е докладвано, че размерът на размножаващата се популация в страната е 0 – 5 двойки. Белошипата ветрушка е силно привързана към агро-екологичния ландшафт, като демонстрира силни предпочитания към екстензивно управляваните житни култури и пасищата с екстензивна паша или други подобни практики (Бъров 2002; Donazar et al., 1993; Franco et al., 2004; Garcia et al., 2006; Kmetova, 2010 ; Parr et al., 1997). Видът е силно зависим от напълно антропогенно повлиявани хабитати както за хранене така и за гнездене. Размножаващите се двойки не показват почти никакво безпокойство от присъствието на хора, освен в случаите на активно преследване (Марин С., Г. Градев, Е. Кметова-Биро.2020. План за действие за опазването на белошипата ветрушка (*Falco naumanni*) в България (2021 – 2030), Зелени Балкани, МОСВ, София). Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като няма данни за числеността. Освен това, 1 индивид от външна популация използва зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Белошипата ветрушка (*Falco naumanni*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но могат да бъдат потенциално хранително местообитание. Предвид ограниченото срещане на белошипата ветрушка, присъствието на екземпляри в района е много малко вероятно.

Фигура 37. Разпространение на Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

Разред Совоподобни (Strigiformes)

• Целеви вид с код A220 - Уралска улулица (*Strix uralensis*).

Постоянен вид. Обитава широколистни листопадни гори, предимно от обикновен бук (*Fagus sylvatica*), смесени гори от обикновен бук и ела (*Abies alba*), и по рядко иглолистни гори във високите части на планината. Среща се в планинската зона между 1200 - 1550 м надм. вис. Гнезди в хралупи на дървета, но заема и гнезда на хищни птици. Снася 2 – 4 яйца, има едно поколение годишно през периода март - юни. Ловува нощем и при полумрак, при облачно и мъгливо време и през деня. Ловния район е в покрайнините на гората – сечища, поляни, ливади, пасища. Основна храна са мишевидните гризачи, но ако те намалеят ги замества със земеровки, жаби и едри насекоми. Честа жертва са и младите, недобре летящи пойни птици. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 1 - 3 двойки.

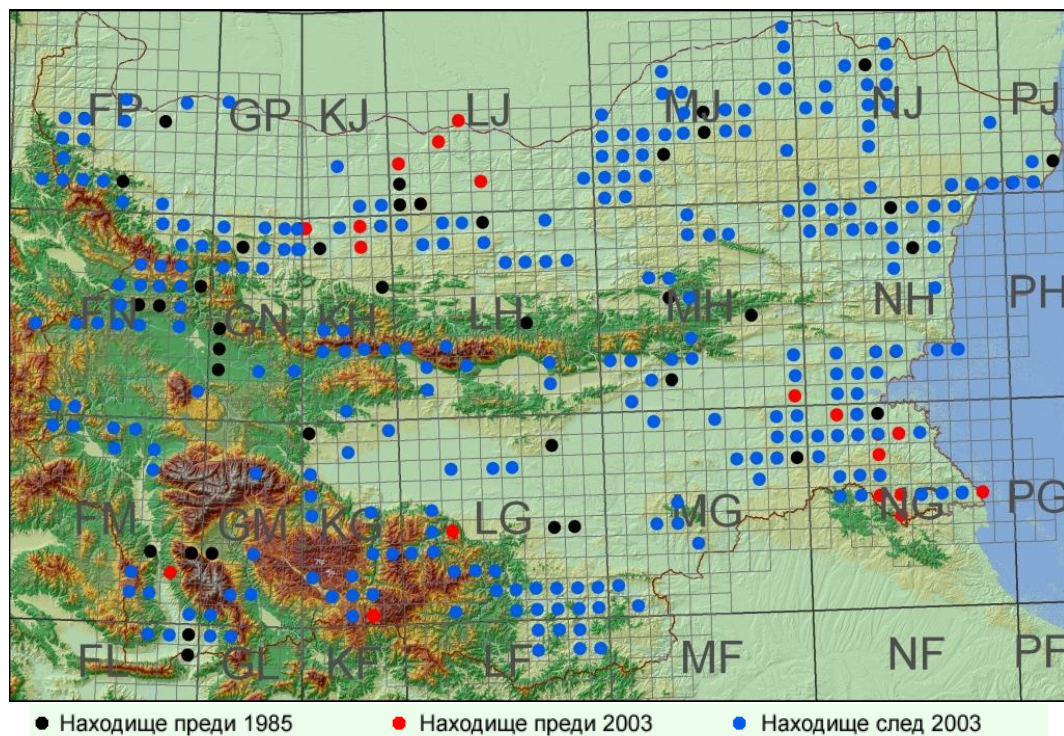
При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Уралска улулица (*Strix uralensis*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

• Целеви вид с код A215 - Бухал (*Bubo bubo*).

Постоянен вид. До средата на XX в. твърде чест в равнини и планини до 1700 м надм. вис. До 90-те години на XX в. е разпространен до 1400 м надм. вис. с обща численост 120 – 150 гнездещи двойки. Най-често в места със 100 – 300 м надм. вис., по-често в карстовия пояс на Предбалкана (фиг. 38). Числеността е определяна на 120 – 150, 100 – 150, 125, 600 – 700 и 420 – 490 гнездещи двойки. Обитава слабо посещавани от човека труднодостъпни места, главно в скални масиви и сипеи, пещери, крайнини на гори, разредени стари гори, често в речни долини, близо до река. Моногамен. Гнездовият сезон е от февруари до август. Мътенето продължава 34 – 36 дни. Храни се предимно с дребни бозайници (лалугери, таралежи, зайци, скитащи домашни котки). Честа плячка са и птиците – домашни гълъби, гургулици, дроздове, сврачки, патици, полски яребици и др. Ловният район е с радиус 1 – 2 км. Съгласно Стандартния формуляр,

актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 18 - 23 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Бухал (*Bubo bubo*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Фигура 38. Разпространение на Бухал (*Bubo bubo*) в България. Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A223 - Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*).

Видът обитава иглолистни и смесени гори. Гнезди главно в стари смърчови и бял борови гори между 1100 и 1950 м надм. вис. Гнезди по-рядко и в чисти букови гори. Постоянен вид. В началото на XX в. е бил широко разпространен в планините, особено в Родопите. Около 1985 г. вече се смята за застрашен от изчезване, известен само от няколко находища, главно в Рила и в Стара планина. Сега пернатоногата кукумявка е широко разпространена в повечето планини, главно в Рило-Родопския масив, Централна и Западна Стара планина. Общата численост може да се оцени на 825 – 1200 двойки. Токува в периода от март до май и рядко през есента – септември-октомври. Гнезди най-често в хралупи на черния кълвач. През април до началото на май женската снася и мъти 25 – 29 дни. Храни се с дребни бозайници, по-рядко птици и насекоми. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 20 - 30 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*). По експертна оценка, районът на ИП (до 50 м настрани) не предлага гнездови местообитания за вида и не е подходящ за хранително местообитание.

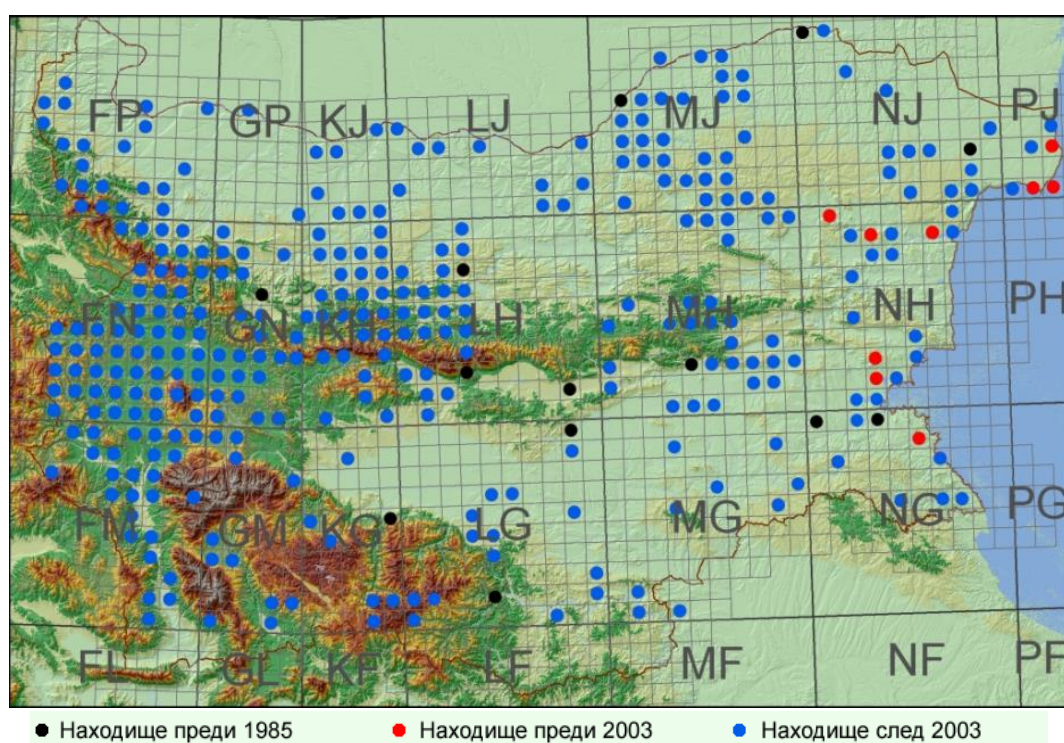
Разред Жеравоподобни (Gruiformes)

• Целеви вид с код A122 - Ливаден дърдавец (*Crex crex*).

Обитава предимно влажни и мезофитни тревни съобщества с доминиране на *Poa pratensis*, *Alopecurus pratensis*, *Gallium aparine* и др., между 500 и 1800 м надм. вис., но е установен и на 2500 м надм. вис. Гнездещо-прелетен и преминаващ вид. В исторически план има 3 флукутации на числеността във връзка с изсичането на горите, водещо до появата на подходящи местообитания. Последвалото интензифициране на земеделието предизвиква драстично спадане на числеността.

Сега има мозаечно разпространение предимно в Западна България. По значимите находища се намират в Софийско – около 850 токуващи мъжки, Западна Стара планина и Централен Балкан – 1500, Понор планина – 120, по линията Трън-Брезник до границата – 250. Сравнително малоброен е по Дунавското и Черноморското крайбрежие, Добруджа и Източни Родопи (фиг. 39). Общата численост в страната е между 4000 и 6000 двойки. Биологията му е слабо проучена. Мъжките са силно териториални. Площта на индивидуалните участъци е средно 8,9 ха. Храни се с насекоми – предимно скакалци, също с червеи и голи охлюви. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, с 46 – 147 мъжки екземпляра. Според пространствения модел на разпространение и обилие на ливадния дърдавец като гнездящ вид /МВА122/, ливадите между селата Средогрив и Долни Лом (на около 12 км западно от терена на ИП) са едно от местата в нашата страна с добра гнездова стойност за вида.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Ливаден дърдавец (*Crex crex*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Фигура 39. Разпространение на Ливаден дърдавец (*Crex crex*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A123 - Зеленоножка (*Gallinula chloropus*).

Широко разпространена в ниските части на страната, особено във водоемите около големите реки в Дунавската равнина и Тракийската низина, по Черноморието и в Софийското поле. Среща се и в съвсем малки водоеми, включително в градски паркове и градини (напр. Южен парк в София). Храни се със семена, издънки, коренчета, насекоми и охлюви, които събира от повърхността на водата и по брега. Обитава блата, езера, реки и канали с бавно течаща вода и обилна водна растителност. Гнездото е изградено от растения и най-често се намира непосредствено над водната повърхност. Снася 5 – 11 яйца, има до 3 поколения годишно през периода април-август. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 1 - 9 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Зеленоножка (*Gallinula chloropus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не

предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Разред Козодоеподобни (*Caprimulgiformes*)

• Целеви вид с код A224 - Козодой (*Caprimulgus europaeus*).

Видът обитава широколистни гори, главно от дъб (*Quercus* sp.) и келяв габър (*Carpinus orientalis*), в близост до сечища. Води изключително скрит начин на живот. Гнездящ, прелетен вид. Активен е привечер и през нощта. Храни се с насекоми, ловува над открити площи, сечища и изредени гори. По-рядък е в иглолистните и смесени гори. Гнезди на земята. Снася 2 яйца, има 1 – 2 поколения годишно през периода май-юли. Има петнисто разпространение в по-голямата част от страната. Отсъства от безлесните земеделски райони на Дунавската равнина и Тракийската низина. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 100 двойки. Според пространствения модел на разпространение и обилие на козодоя като гнездящ вид /МБА224/, горските територии, които се намират североизточно от с. Дражинци (на около 11 км северозападно от терена на ИП) са едно от местата в нашата страна с добра гнездова стойност за вида.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Козодой (*Caprimulgus europaeus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Разред Синявицоподобни (*Coraciiformes*)

• Целеви вид с код A229 - Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*).

Среща се по поречията на всички реки и други водоеми в ниските части на страната и в някои планински райони. Отсъства само във високите планини и безводните равнинни райони като Добруджа. Обитава реки, езера, блата, язовири и морски крайбрежия, в близост до отвесни земни брегове. Гнездото представлява гнездова камера с тунел, изкопани в отвесни земни брегове. Снася 5 – 7 яйца, има 2 поколения годишно през периода май-юли. Храни се с дребни рибки, земноводни и водни безгръбначни. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 20 - 25 двойки.

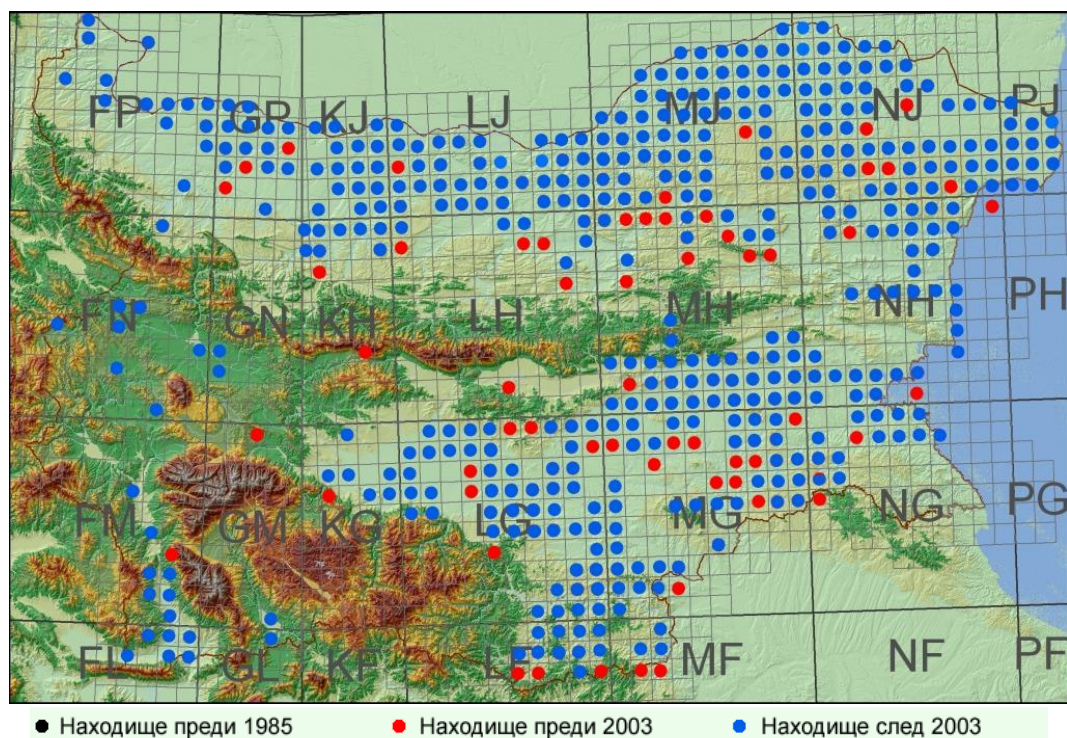
При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

• Целеви вид с код A231 - Синявица (*Coracias garrulus*).

Гнездещо-прелетен и преминаващ вид. В миналото е често срещан в равнини и по-рядко в хълмисти райони и предпланини до около 800 – 1000 м надм. вис. Сега гнезди по поречието на р. Дунав и притоците ѝ, Лудогорието, Добруджа, Югоизточна България, на много малко места в Западна България, предимно по долината на р. Струма. Най-многоброен е по поречието на р. Дунав (фиг. 40). Общата численост в страната е между 3000 и 4000 двойки, между 2500 и 5500 гнездещи двойки. Обитава равнинни и хълмисти терени с единични стари дървета, оврази, суходолия, земни и льосови стени. Гнездата са в хралупи на дървета (орех, дъб, върба) на височина 3 – 7 м или под земята в пясъчливи или льосови брегове. В тях изкопава „тунел“ с дължина до 2 м, който завършва с гнездова камера. Строежът на гнездото започва в началото на май. Снася 4 – 6 (3 – 7) бели яйца. Мътенето продължава 17 – 20 дни. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 5 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Синявица (*Coracias garrulus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не

предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание. В по-широкия географски обхват липсват поречия и речни долини.

Фигура 40. Разпространение на Синявица (*Coracias garrulus*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A230 - Обикновен пчелояд (*Merops apiaster*).

Видът се среща в ниските и хълмистите райони на цялата страна. По-многоброен е в Дунавската равнина, Добруджа и Тракийската низина. Обитава открити глинести и пясъчливи места, отвесни речни брегове в близост до пасища и обработваеми земи. Пчелоядите гнездят в дупки. Предпочитат по-мека почва (лъос), в която могат да изкопаят тунели дълги повече от метър. При липса на по-подходящи условия (отвесни стени) могат да изкопаят дупка и в някой полегат склон (диги например). Тунелът завършва с гнездова камера. Образува колонии. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 100 двойки. Освен това, до 3 170 индивиди от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Обикновен пчелояд (*Merops apiaster*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

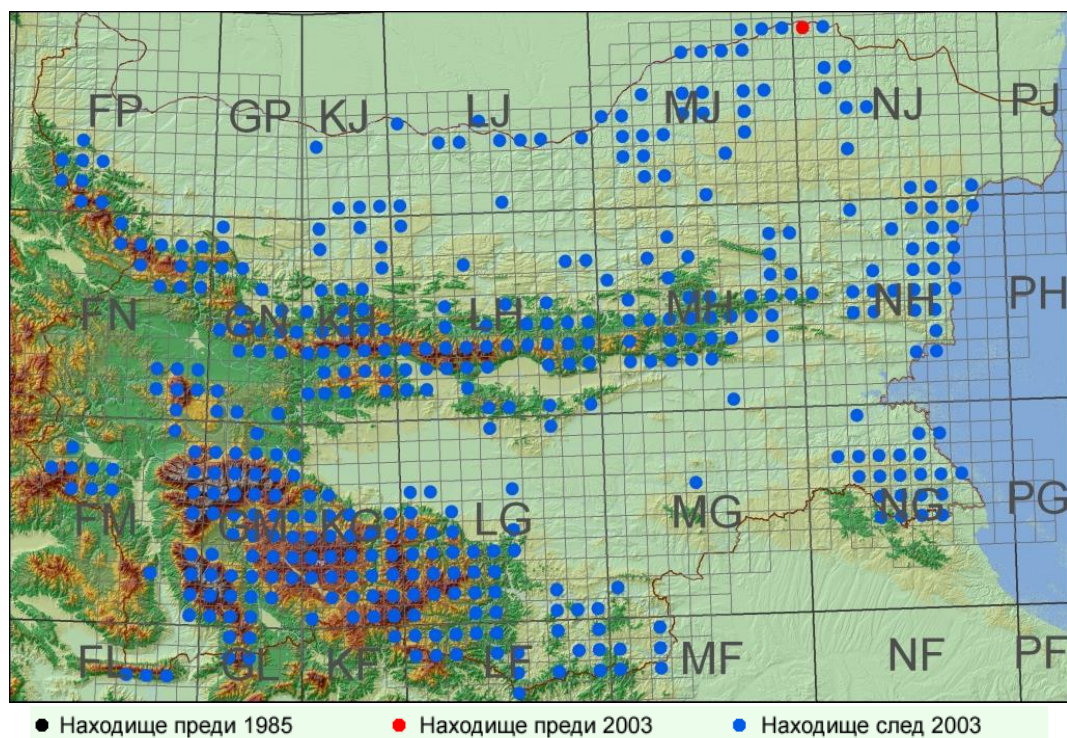
Разред Кълвачоподобни (Piciformes)

• Целеви вид с код A236 - Черен кълвач (*Dryocopus martius*).

Постоянен вид. До 50-те години на XX в. е широко разпространен в планинските и равнинните гори. Предпочита обширни стари иглолистни, букови и смесени гори (до 2100 м надм. вис.). Към 1980 г. има данни за срещането му в Стара планина, Рило-Родопския масив, Странджа, Средна гора и по-рядко в равнините; по експертна оценка около 1000 двойки. Проучванията след това сочат по-широко разпространение в планините и нови находища в равнините (фиг. 41). Обитаваната площ е около 2 000 000 ха. В зависимост от качеството на горите, при средна плътност от 500 до 2000 двойки/ха общата численост в България е 1500 – 2000 двойки. Двойките не се разпадат за зимата. Размножителният период започва от средата на февруари до средата на

март. Гнездовата камера се издълбава в ствола на дърво с диаметър над 40 см и на височина над 4 м, или се използват стари гнездови камери и хралупи за нощуване. Снася през април (3 – 6 яйца), мъти 12 – 14 дни; гнезди повторно при загуба на люпилото. Храната включва бръмбъри корояди, ларвите им и мравки. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 80 - 100 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Черен кълвач (*Dryocopus martius*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

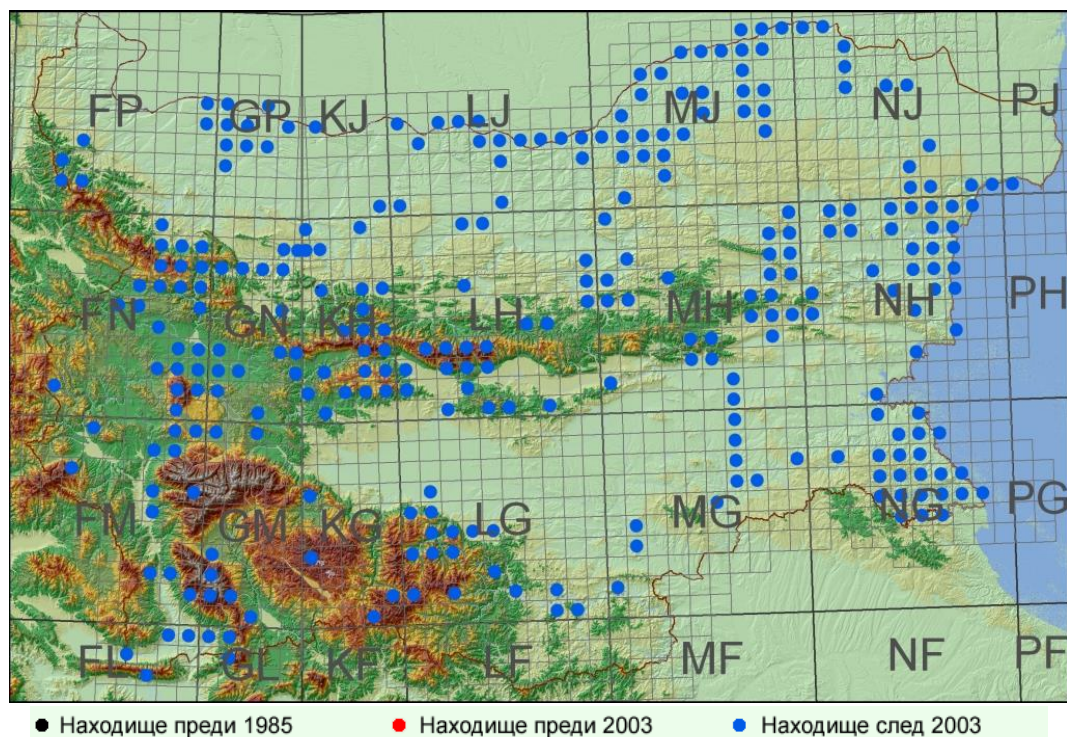

Фигура 41. Разпространение на Черен кълвач (*Dryocopus martius*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A234 - Сив кълвач (*Picus canus*).

Постоянен вид, обикновен до 50-те години на XX в. Гнезди в планински, по-рядко в равнинни гори. Гнездови територии край Дунав вероятно се простират и по румънския, по-горист, бряг. Силно намалял в Лудогорие, Централна Стара планина, Рила и другаде, където е бил обикновен (фиг. 42). При средна плътност от 500 – 1000 двойки/ха, числеността е 1000 – 1800 двойки. Обитава първични букови и дъбови гори до 1000 - 1200 м надм. вис., лонгози. Вторично – крайречни и други гори със стари дървета, градски паркове, овощни градини. Извън гнездовия период се среща до горната граница на горите. Гнездовата камера е в ствол с диаметър над 35 см и на височина 0,85 – 15 м. Формирането на двойките, размножаването и отглеждането на малките е от март до средата на юни. Има люпила от края на април до началото на юни (5–9 яйца), мъти 17–18 дни. Трофично зависи от изобилието на мравки, а през зимата от насекоми ксилофаги и ларвите им. Посещава и хранилките за птици. Привързан е към гнездовите райони. Териториите на двойките в стари и богати на мравки гори най-често е 200 – 400 ха. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 55 - 75 двойки. Според пространствения модел на разпространение и обилие на сивия кълвач като гнездящ вид /IMBA234/, горските територии в землището на с. Смоляновци (на около 6,5 км южно от терена на ИП) са едно от местата в нашата страна с добра гнездова стойност за вида.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Сив кълвач (*Picus canus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Фигура 42. Разпространение на Сив кълвач (*Picus canus*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A238 - Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*).

Видът обитава стари широколистни гори, алувиални и много влажни гори, гори сред открити пространства, паркове и градини от лесопарков тип. Този кълвач е дълъг 20 - 22 см и има оперение подобно на големия пъстър кълвач. Основните разлики от големия пъстър кълвач са червената корона, няма черна линия около клюна, но има розова долна част на опашката и тъмни линии по хълбоците. Въпреки че е съвсем малко по-малък от големия пъстър кълвач, този вид изглежда, че е сравнително по-дребен, заради по-късата и тясна човка и по-закръглената глава. Видът се храни по високите дървета, като се движи постоянно и има добра видимост. В размножителния период, прави дупка около 5 см в прогнили дървета или дебели клонове. Средният пъстър кълвач се храни предимно с насекоми и техните ларви, които намира като дълбае клоните или кората на дърветата. Храни се също и с дървесен сок. Местообитанията на вида се намират в гори, близо до свежа вода (реки и езера). Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 75 двойки. Според пространствения модел на разпространение и обилие на средния пъстър кълвач като гнездящ вид /МВА238/, горските територии при с. Горна Лука (на около 10 км югозападно от терена на ИП) са едно от местата в нашата страна с добра гнездова стойност за вида.

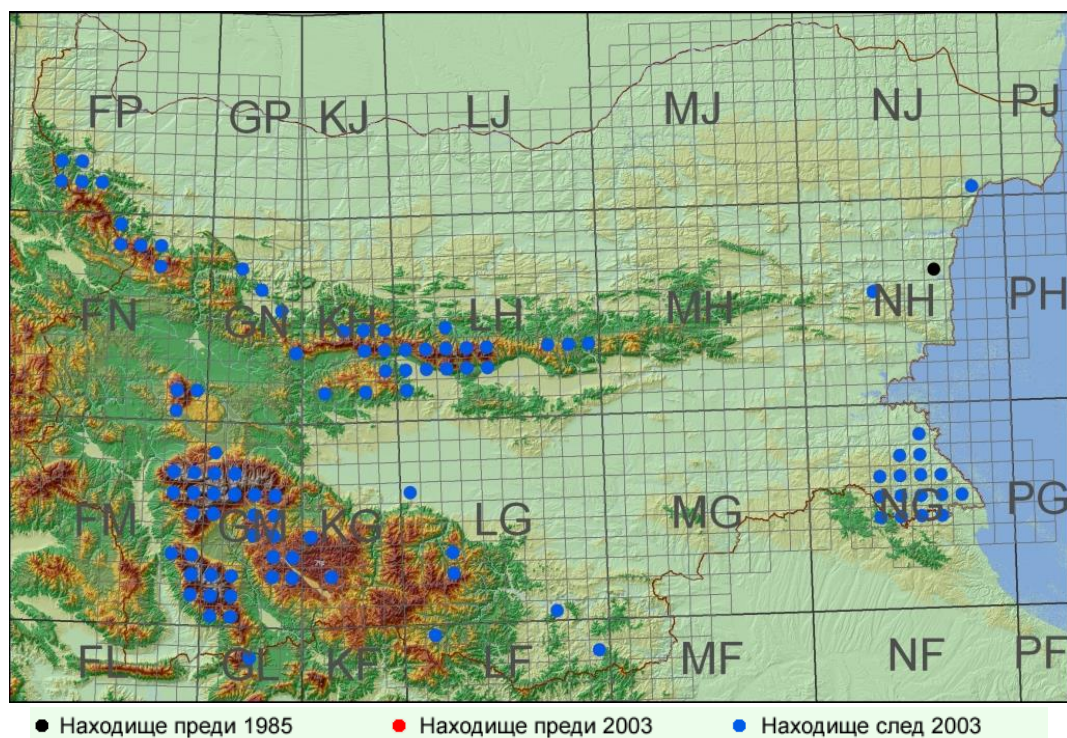
При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

• Целеви вид с код A239 - Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*).

Разпространен у нас в планините и предпланински райони, но само в райони със сравнително запазени обширни и стари горски масиви. Сравнително чест само в Странджа и в Средна Стара планина. Рядък и малочислен в Родопите, Пирин, Рила, Средна гора, Западна Стара планина, Източна Стара планина, Славянка, Беласица и Западните гранични планини (фиг. 43). Храни се

главно с ларви на бръмбари-ксилофаги, но като цяло има доста разнообразен хранителен спектър. Гнездовите територии са разположени най-често на трудно достъпни места без горско-стопански дейности или с минимални такива, с голям наклон, наличие на мъртва дървесина (не по-малко от 8 % от запаса на насаждението) и по-голямо видово разнообразие на дървестните видове, с диаметър на дърветата за гнездене – не по-малко от 60 см (Шуруликов, П., и др. 2019. План за действие за опазване на белогърбия кълвач (*Dendrocopos leucotos*) в България за периода 2020-2029 г. София, БФБ и МОСВ). Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002) наброява 50 - 70 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Белогърб кълвач (*Dendrocopos leucotos*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Фигура 43. Разпространение на Белогърб кълвач (*Dendrocopos leucotos*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./

● Целеви вид с код A429 - Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*).

В България популацията на вида е оценена на 14 - 25 000 двойки. Среща се в цялата страна с изключение на високите части на планините. Почти във всяко селище гнездят минимум 3 дв. като броят им е по-висок в по-големите населени места, особено в равнинни райони. Гнездото си прави в стъблото на дърво или негови дебели и сухи клони, така че вътрешността му да бъде с поне 20 см широчина. Една хралупа се ползва само веднъж тъй като в нея се натрупват паразити. Често обаче, птицата може да прави по няколко гнезда на едно и също дърво през следващи години. Обитава паркове и градини в населени места, овощни градини, открити райони с единични и групи дървета. Предпочита ивици дървета, храсти и мозайки от тях като не е задължително те да бъдат в близост до населени места. Най-чест е от 0 - 700 м надм. вис., но в отделни селища се среща и до 1250 м надм. вис. Тези предпочитания към местообитанието донякъде различават вида от големия пъстър кълвач, който е привързан към по-гъсти гори и по-рядко се среща в разпокъсани местообитания. Храни се с ларви и възрастни на насекоми, семена и плодове. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан” (BG0002002) наброява 400 - 700 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Разред Врабчоподобни (Passeriformes)

• Целеви вид с код A246 - Горска чучулига (*Lullula arborea*).

Видът обитава гористи, планински и открити райони, предпочита такива с борови гори. Популациите, обитаващи райони със студен климат са прелетни. Води предимно наземен начин на живот. Храни се най-често с дребни безгръбначни и насекоми. Гнездото е на земята и е добре приготвено, изплетено от сухи треви. Снася 4–6 бели напръскани с кафеникави, сиви и черни петънца яйца. Те имат размери 21x16 мм. Мъти 13–15 дни. Малките се развиват бързо и след около 14–15 дни напускат гнездото. Родителите им ги хранят предимно с насекоми. Годишно може да отгледа до 2 люпила. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 3412 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Горска чучулига (*Lullula arborea*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но са подходящи за потенциално хранително местообитание.

• Целеви вид с код A338 - Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*).

Видът обитава предимно открити, обрасли с храсти местности и покрайнини на гори, до горната граница на гората, крайречни храсти, паркове и овощни градини. Обикновено може да се види кацнала на някоя жица или храст да наблюдава за плячка. Това тя прави стоейки и изчаквайки неподвижно. Когато забележи подходяща жертва, тя се спуска рязко върху нея. Червеногърбата сврачка, подобно на другите сврачки, може да бъде определена по-скоро като хищник, защото се храни често с животни, сходни на нея самата по размер, като дребни птици, дребни видове синигери, млади врабчета, мишки, земеровки, гущери, дребни змии, дребни жаби, тритони, едри насекоми, попови прасета, скакалци и др. Гнездото си прави в гъсти храсти или дървета на неголяма височина. То е чашковидно, добре оплетено от сламки и суха трева. В строежа му вземат участие и женската и мъжкият. Вътре гнездото е застлано с меки материали, мъх, пера, косми, вълна и пухкави тревни съцветия. Снася 5–6 яйца, които женската мъти в продължение на 12–15 дни. Широко разпространен в България вид. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 3500 двойки. Според пространствения модел на разпространение и обилие на червеногърбата сврачка като гнездящ вид /МВА338/, районът на с. Горна Лука (на около 10 км югозападно от терена на ИП) е едно от местата в нашата страна с добра гнездова стойност за вида.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*). По експертна оценка теренът на ИП не предлага гнездови местообитания за вида, но представлява потенциално хранително местообитание. Районът в радиус до 50 м от него предлага, както потенциални хранителни, така и потенциални гнездови местообитания.

• Целеви вид с код A339 - Черночела сврачка (*Lanius minor*).

Видът обитава открити пространства и пасища с редки дървета или неголеми изкуствени насаждения в тях, естествени гори, тополови насаждения край реките, крайнини на гори, граничещи с открити пространства. Храни се основно с едри насекоми, но лови и дребни гущери, птици и бозайници. Гнезди по дървета. Снася 5 – 7 яйца, има едно поколение годишно през периода май - юни. Има разпръснато разпространение в ниските части на страната, по-многочислена в Дунавската равнина, Добруджа и Югоизточна България. Съгласно Стандартния

формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 50 - 100 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Черночела свръчка (*Lanius minor*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но са подходящи за потенциално хранително местообитание.

• **Целеви вид с код A379 - Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*).**

Видът обитава разнообразни биотопи, открити територии с храсти и силно разреждени групи дървета, крайнини на гори, малки обработваеми полета със синури и храсти между тях, храсталаци и тревни съобщества, ниви, лозя, поляни, овощни градини и др. до около 1200 м надм. вис. Среща се предимно в равнинните и хълмистите области на страната, като числеността ѝ е по-висока в Добруджа, Черноморието, Странджа, Дервентските възвишения, Сакар и Източни Родопи и някои части на Дунавската равнина. Гнездящ, прелетен вид. В България са установени 25 000 – 75 000 двойки (Янков, 2007). Храни се с насекоми и семена. Гнездото е на земята. Снася 4 – 6 яйца, има 2 – 3 поколения годишно през периода април-юли. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 325 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*). По експертна оценка теренът на ИП не предлага гнездови местообитания за вида, но представлява потенциално хранително местообитание. Районът в радиус до 50 м от него предлага, както потенциални хранителни, така и потенциални гнездови местообитания.

• **Целеви вид с код A307 - Ястребогушо коптиварче (*Sylvia nisoria*).**

Видът гнезди в Източна Европа и Западна Азия. Гнездяща, прелетна птица у нас. Зимува в Източна Африка, по горното течение на Нил. Обитава предимно сухи открити места с храсти от драка, къпина, хвойна и др. Предпочита равнинни райони до около 800 м надм. вис. За гнездото си използва гъсти храсти. Строи гнездото си в ниските части на храсталака. Храни се с насекоми и паяци. Снася 4-5 яйца, има едно поколение годишно през периода май-юли. Мигрираща птица, зимува в Източна Африка. Пролетната миграция е през април, а есенната – през август-септември. Среща се разпръснато в голяма част от страната, но с по-голяма плътност по Черноморието, Източните Родопи, централната част на Дунавската равнина, в части от Добруджа, Софийското поле и хълмовете около него, долините на реките Струма и Места. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 70 - 600 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Ястребогушо коптиварче (*Sylvia nisoria*). По експертна оценка теренът на ИП не предлага гнездови местообитания за вида, но представлява потенциално хранително местообитание. Районът в радиус до 50 м от него предлага, както потенциални хранителни, така и потенциални гнездови местообитания.

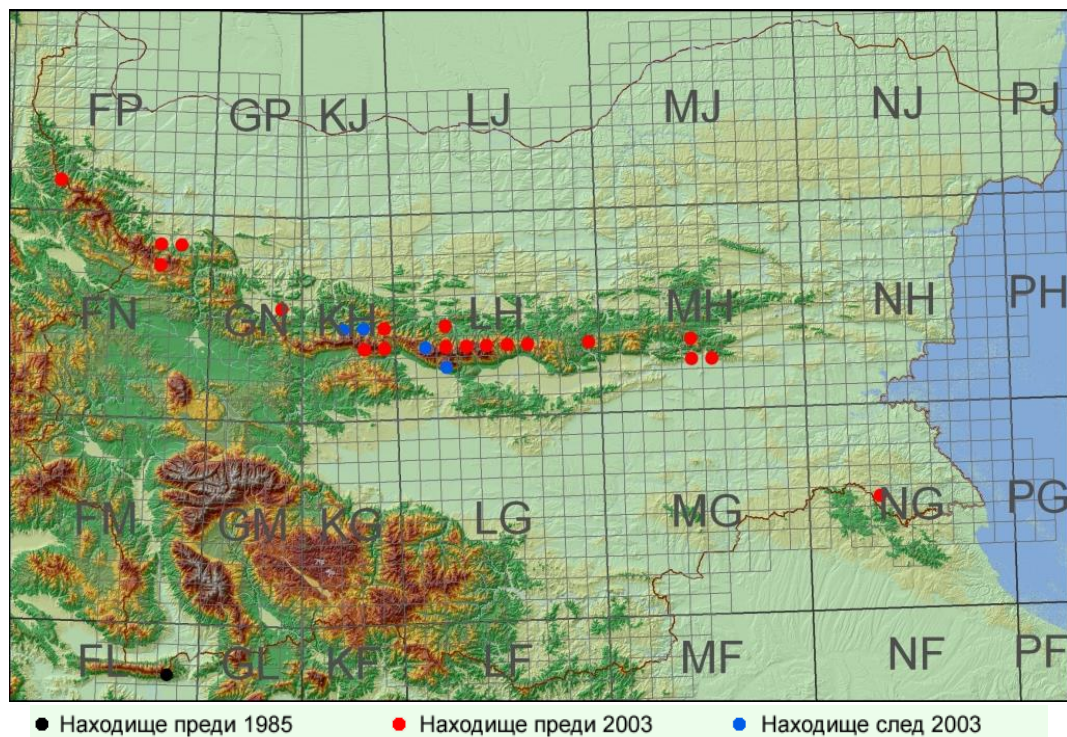
• **Целеви вид с код A320 - Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*).**

Видът обитава главно стари букови гори с естествена структура и 600 – 1550 м надм. вис. В Странджа гнезди във вековна гора от благуна. Гнездещо-прелетен и преминаващ вид. В края на 70-те години на XIX в. е установен да гнезди спорадично в Североизточна България (вероятно Лудогорие и/или Източна Стара Планина), еднократно в Камчийския лонгоз, а в 2 случая е наблюдавана в края на май. От 1975 г. гнезди постоянно в Стара планина, гнезди също в Източна и Западна Стара Планина и Странджа (фиг. 44). Общата численост в страната е 700 – 1000 двойки при средна плътност 1 двойка/50 – 100 ха; в Централна Стара планина има 400 – 500 двойки. Брачни песни са регистрирани от средата на май до началото на юли. Хранене на малки е установено през целия юли, а между 20 юли и 10 август често се наблюдават групи (семейства);

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

някои двойки имат второ люпило. Гнездото е в хралупа или дупка в стъбло или в клон. Размерът на гнездовите територии в Централна Стара планина варира в зависимост от естествения характер на горите от 7 – 8 до 25 – 30 ха. Храни се с насекоми. Улавя плячката в полет. Наблюдавана е да търси храна и по земята. Прелетите на вида са през април – май и края на август – октомври. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан” (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 60 - 80 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

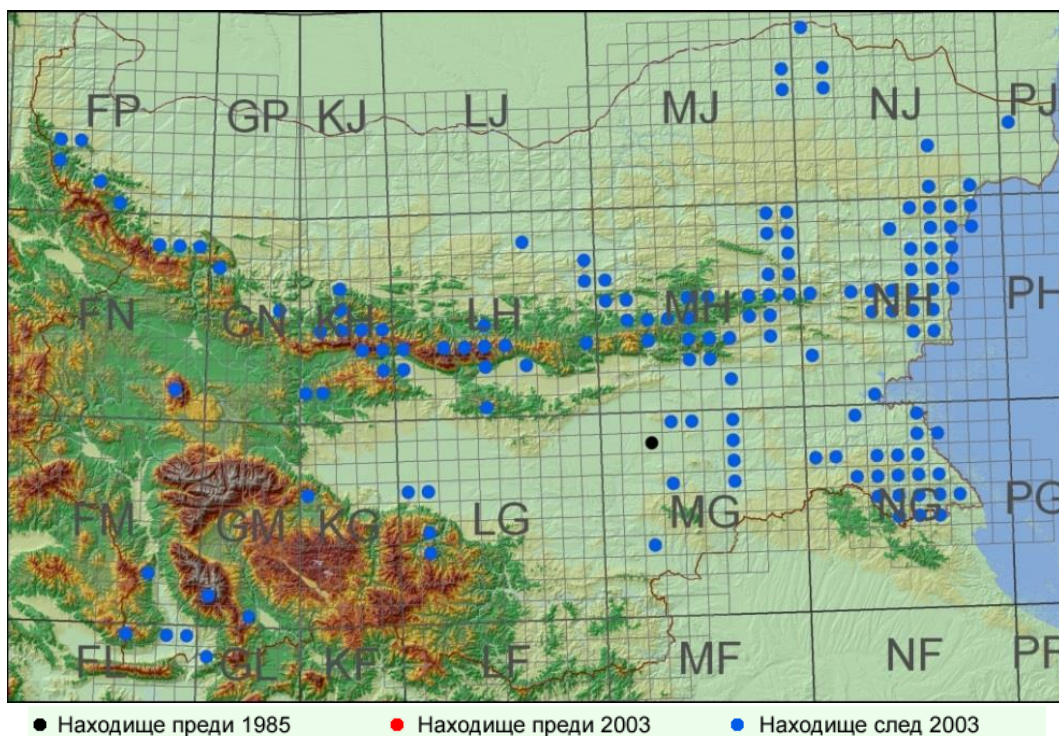

Фигура 44. Разпространение на Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./

• Целеви вид с код A442 - Полубеловратата мухоловка (*Ficedula semitorquata*).

Видът обитава главно стари, предимно естествени широколистни гори, съставени от полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), дъб (*Quercus* spp.), бук (*Fagus silvatica*, *Fagus orientalis*) и др. Сравнително по-рядко стари овощни градини, дървесни плантации, градски паркове и градини. Находищата са от морското равнище до 800 м надм. вис., по-рядко до 1500 м надм. вис. Разполага гнездото си в хралупи (включително изкуствени гнездилици), обикновено на 3 – 6 м височина. През май снася 4 – 7 яйца. Има 1 – 2 люпила. Женската мъти в продължение на 12 – 14 дни. С неравномерна численост в страната, като в повечето от находищата гнездят десетки двойки/100 км². Най-висока (повече от 100 двойки/100 км²) е числеността в някои крайречни и по-обширни равнинни и нископланински гори. Най-често плътността намалява с нарастване на надморската височина. Основната част от популацията е съсредоточена в Източна и Централна Стара планина, лонгозните гори по долните течения на реките Батова, Камчия и Ропотамо, както и в Странджа (фиг. 45). Общо в страната гнездят около 1500 – 3500 двойки. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан” (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 100 - 300 двойки. Според пространствения модел на разпространение и обилие на полубеловратата мухоловка като гнездящ вид /МБА442/, горските масиви между гр. Белоградчик и с. Орешец (на около 20 км северозападно от терена на ИП) са едно от малкото места в страната с най-висока гнездова стойност за вида.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Фигура 45. Разпространение на Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A255 - Полска бърбрия (*Anthus campestris*).

Наземногнездящ вид, които обитават открити пространства, крайнини на гори и ниви, открити терени с рядка тревиста растителност и често пясъчливи почви, горещи и сухи степи и пасища с открити каменисти участъци. Храни се с насекоми. Снася 4 – 5 яйца, има 1 – 2 поколения годишно през периода април-юни. По-често се среща в Добруджа, Сакар, Девентски възвишения, Западна Странджа, Източни Родопи, около Сливен и по Черноморието. Има разпръснати находища и в Тракийската низина, Дунавската равнина, Софийското поле и южните части на долините на Струма и Места. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 65 – 90 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Полска бърбрия (*Anthus campestris*). Въпреки това, по експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него предлагат, както потенциални гнездови местообитания за вида, така и потенциално хранително местообитание.

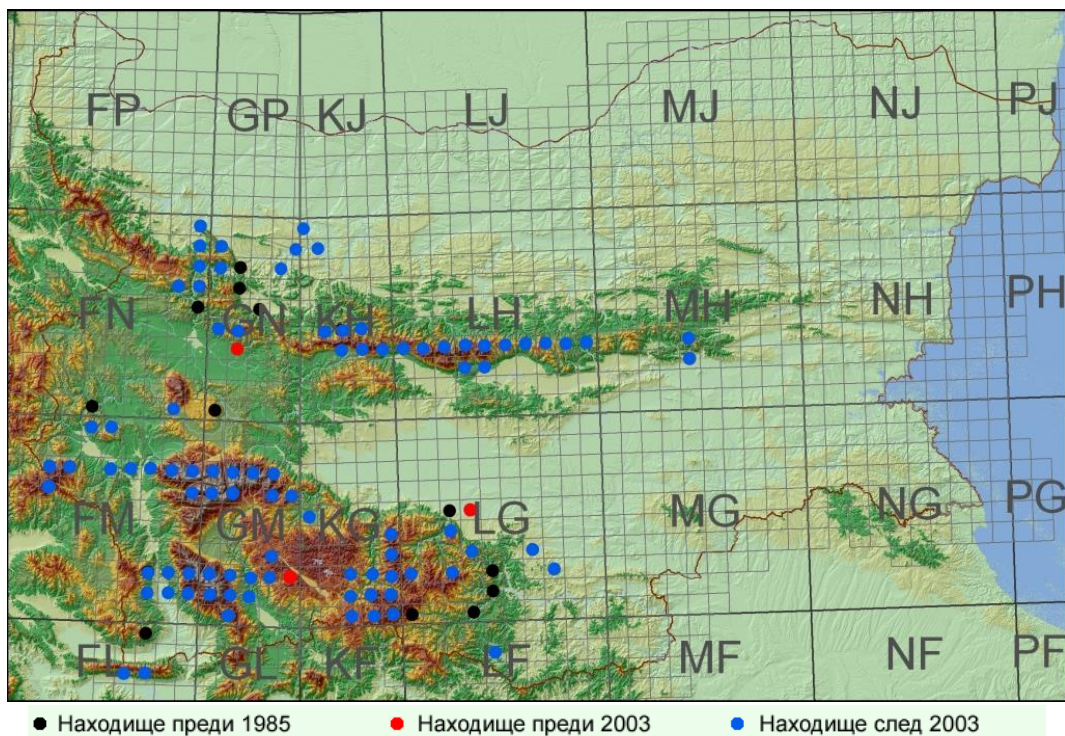
Разред Кокошоподобни (Galliformes)

• Целеви вид с код A465 - Планински кеклик (*Alectoris graeca*).

Постоянен вид, със сезонни, регионални, вертикални миграции. В целия ареал числеността намалява. Обитава храстови съобщества, скалисти терени в планините, обикновено между 900 и 2500 м надм. вис. Храни се предимно с части от растения – семена, плодове и зелени стъбла, листа и пъпки. Извършва вертикални миграции и през зимата се спуска в по-ниски участъци. Гнезди на земята. Снася 12 – 15 яйца, има едно поколение годишно през периода април-юни. У нас се среща основно във високите части на планините Рила, Пирин, Стара планина, Западни Родопи, Осогово и Беласица (фиг. 46). На места се хибридизира с тракийския кеклик, който се разселва за целите

на ловностопанската дейност (План за действие за опазване на планинския кеклик (*Alectoris graeca* (Meisner, 1804)) в България за периода 2024-2033 г., ИАГ, 2023 г.). Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) наброява 70 – 90 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Планински кеклик (*Alectoris graeca*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

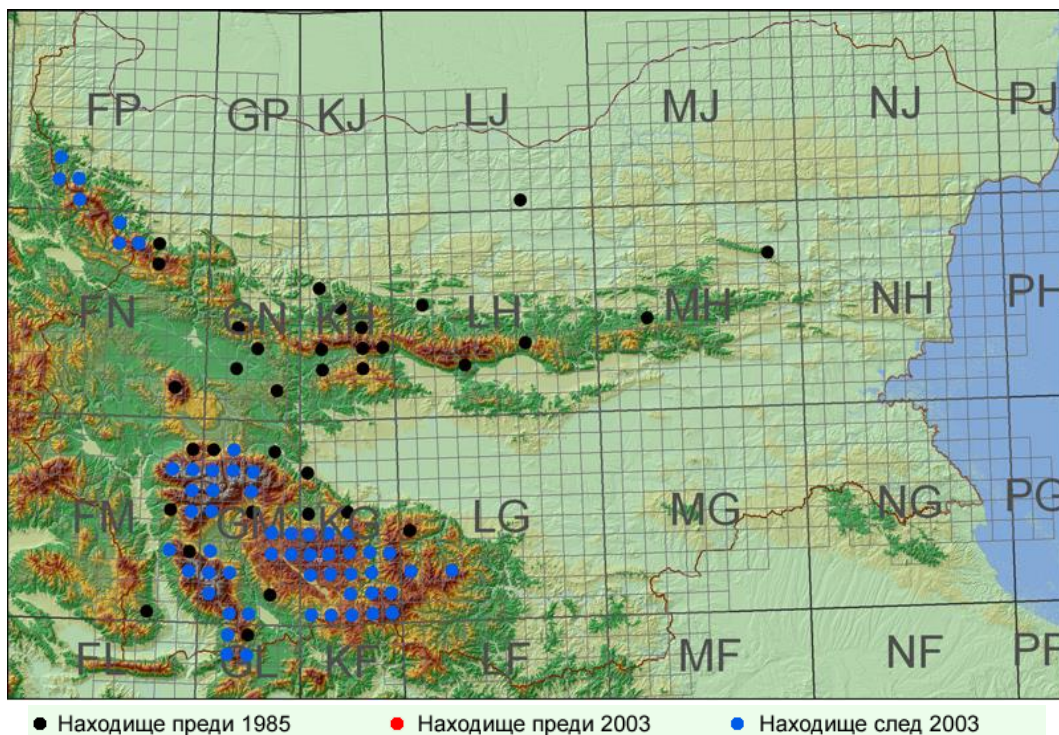

Фигура 46. Разпространение на Планински кеклик (*Alectoris graeca*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A108 - Глухар (*Tetrao urogallus*).

Постоянен вид. Срещан се е в три основни района – Рило-Пиринско-Родопски (най-голям), Западностаропланински и Витошки (най-малък). Твърде малобройната популация (20 птици през 1965 г.) на Витоша, където най-вероятно вече е изчезнал. Сега гнезди в Западна Стара планина, Рила и Западни Родопи с намаляваща численост (фиг. 47). През 1984 г. общата численост в страната е била 2037 индивида, според други оценки тя е 500 – 800 и дори 2000 гнездещи двойки. В южната периферия на ареала, в която попада и България, обитава иглолистни и смесени гори в планините. Предпочита стари горски масиви. В миналото е обитавал и гористите хълмисти ландшафти. Полигамен наземно гнездещ вид. Снася най-често 6 – 9 яйца, които женската мъти около 26 дни. Храни се с насекоми, свежи пъпки и листа, предимно листа на иглолистни, главно бял бор (*Pinus sylvestris*). Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., популацията в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е местна, с 30 мъжки индивида.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Глухар (*Tetrao urogallus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Фигура 47. Разпространение на Глухар (*Tetrao urogallus*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A104 - Лещарка (*Bonasa bonasia*).

Обитава широколистни, смесени и иглолистни гори в планините. У нас се среща в планините Рила, Пирин, Западни Родопи, Стара планина, Витоша, Осоговска планина, Беласица и Средна гора. Гнезди на земята в основата на храст или паднало дърво. Снася 6 – 12 яйца, има едно поколение годишно през периода април-юни. Храни се с реси на дървета, семена, пъпки и други зелени части на растенията, както и с плодчета и насекоми. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан” (BG0002002) наброява 60 – 80 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Лещарка (*Bonasa bonasia*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

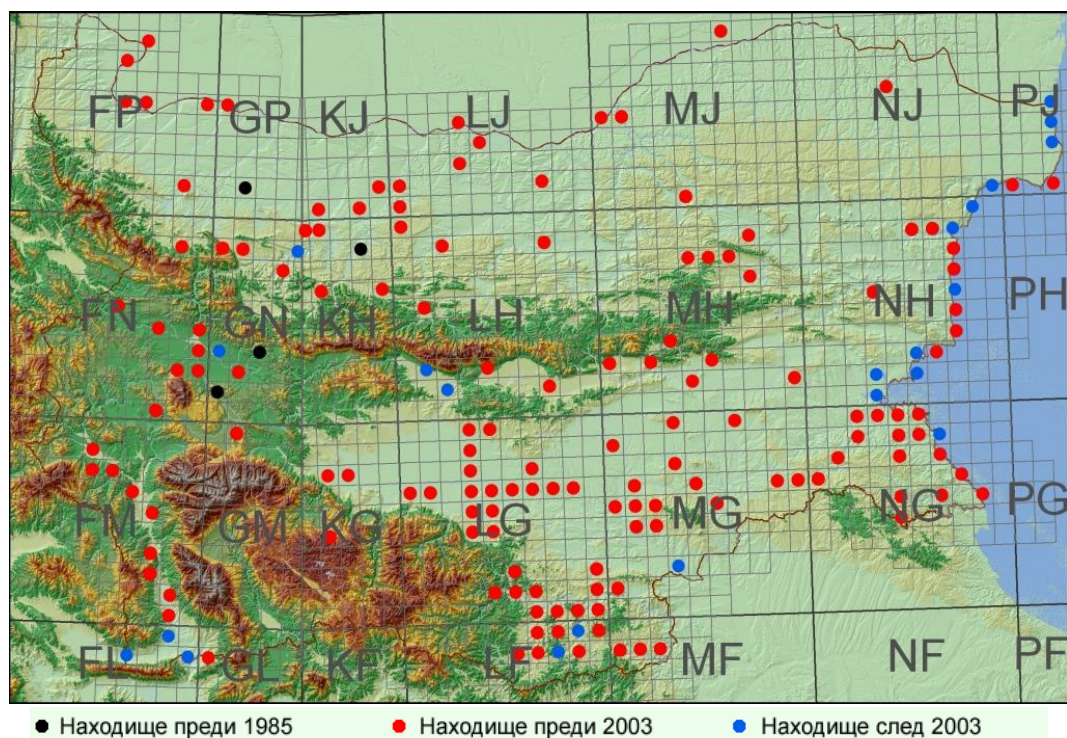
Разред Дъждосвирицоподобни (*Charadriiformes*)

• Целеви вид с код A136 - Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*).

Гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Среща се край водоеми в ниските части на страната. По Черноморието гнезди по всички плажове, в близост до сладка вода с численост 100 – 130 двойки. По р. Струма са отчетени 258 двойки. В Софийско гнезди покрай различни по големина язовири и водоеми. В Централна България се среща по реките Марица, Двойница, Стряма, Соколчица, Въча, Камчия и др. В Източните Родопи е установен по реките Крумовица, Елбасан дере, Арда, Буюк дере и по Бяла река. В Сакар се размножава по плитки рекички, като общо в района има поне 12 двойки. В Северна България се среща по реките Вит, Осъм и Искър, и покрай язовири и рибарници. По р. Бели Лом са отбелязани 2 двойки (фиг. 48). Размножава се по брега на р. Дунав и по повечето островите. Гнездовата му популация наброява между 1500 и 2000 двойки. Обитава реки, потоци, постоянни сладководни езера, блата и водоеми, чакълести брегове, пясъчни коси, острови, дюни, градски райони, райони за съхраняване на отпадъчни води, хвостохранилища, канали, дренажни канали и др. Храни се с твърдокрили насекоми и ларвите им, ларви на ручейници, червеи, дребни миди и семена и др. Съгласно Стандартния формуляр,

актуализиран през 2015 г., местната популация в 33 „Западен Балкан” (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 1 - 3 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

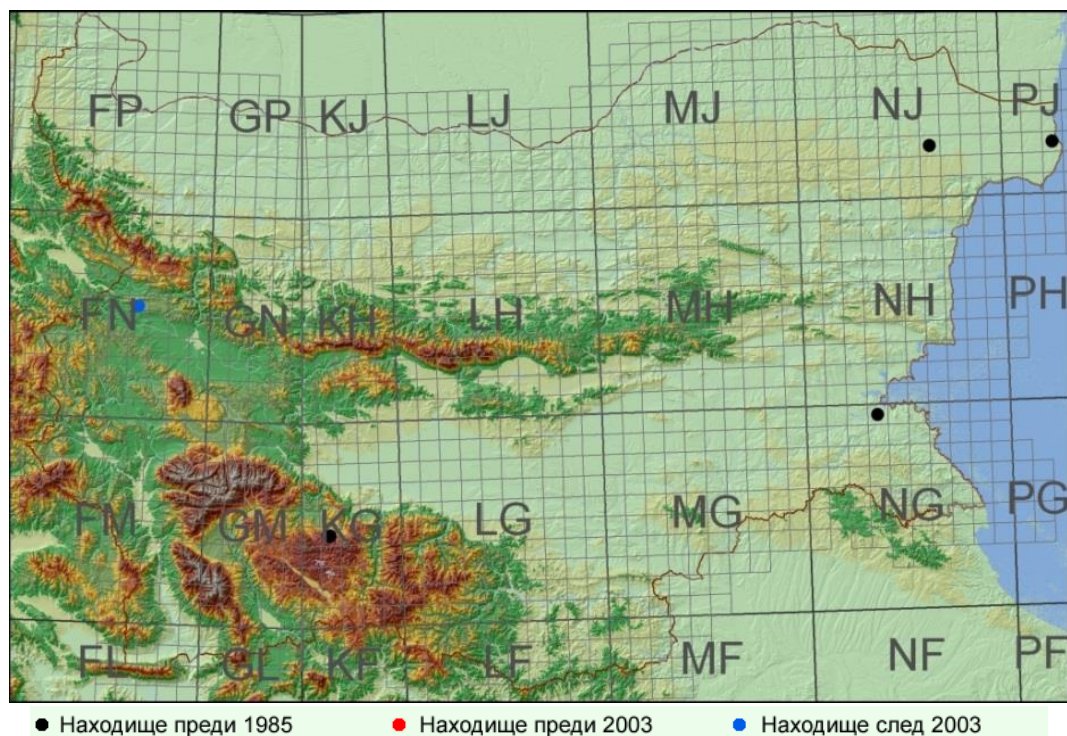

Фигура 48. Разпространение на Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./.

• Целеви вид с код A153 - Средна бекасина (*Gallinago gallinago*).

Гнезещо-прелетен, летуващ, преминаващ и зимуващ вид. В края на XIX в. е мътил в Баташкото блато, бил е многоброен в Русенско и Софийско (най-вече в Драгоманското блато). През размножителния период е забелязан при Добрич и с. Славеево, до с. Огняново, Пазарджишко, в Шабленското и Мандренското езеро. След 1985 г. е смятан за изчезнал като размножаващ се вид в България. През май-юни 1997 – 1998 г. сигурно гнездене на 2 – 3 двойки е установено в Драгоманското блато (А. Антонов, Д. Атанасова, В. Делов, лично съобщ.). Преди 1997 г. там не е бил регистриран (В. Делов, лично съобщ.). Токуващ мъжки е наблюдаван в Цибърското блато между 11 и 13 юни 2004 г. (А. Антонов, лично съобщ.). През зимата е с ниска численост, предимно в Южна България и по Черноморското крайбрежие – средно около 80 птици с максимум 134 през 2001 г. Най-много зимуващи птици са установени в Атанасовското езеро – 130 през 1987 г. (фиг. 49). Обитава блата, мочурища торфища. Предпочита равнинните, но заселва и удобни биотопи до 2000 м надм. вис. По време на миграции и зимуване – най-разнообразни влажни зони, предимно по Черноморското крайбрежие и Южна България. Гнезди в обширни блата и мочурища с обилна тревна растителност, както и в преходната зона между тях и обкръжаващите ги територии. Гнездото е разположено близо до водна повърхност сред *Agrostis capillaries*, *Juncus conglomerates* и *Carex* sp. (А. Антонов, Д. Атанасова, лично съобщ.). Снася 4 яйца през средата на май. Храна – насекоми охлюви, понякога и семена. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., няма местна популация в 33 „Западен Балкан” (BG0002002). До 2 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Средна бекарина (*Gallinago gallinago*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Фигура 49. Разпространение на Средна бекарина (*Gallinago gallinago*) в България. /Източник: Червена книга на Р. България, електронно издание, 2011 г./

• Целеви вид с код A142 - Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*).

Обитава земеделски земи и други влажни територии с ниска растителност, по рядко мезофилни тревни съобщества, често в близост до стоящи води, течащи води и блата. В зимните си местообитания калугериците формират огромни ята върху обработваеми земи и блатисти плата. Предпочита периферии на сезонно заливни терени, особено оризища или временно заливани житни ниви. Храни се с насекоми, паяци, земни червеи. Гнезди на земята. Снася 3 – 4 яйца, има едно поколение годишно през периода април-юни. Има петнисто разпространение в страната, предимно в Тракийската низина, Дунавската равнина, Софийското поле и Бургаската низина. Съгласно Стандартния формуляр, актуализиран през 2015 г., местната популация в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) е размножаваща се, като наброява 2 - 18 двойки.

При теренните проучвания за настоящия доклад не е установено присъствие на Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

5.2.2 Описание и анализ на въздействието на ИП върху целостта на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), с оглед на нейните структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на изпълнението, така и при експлоатацията на обекта.

Оценяваните ИП се отнасят до изпълнението на временни дейности - разполагане и експлоатация на МТПИ и временно съхраняване на скални материали и фракции от варовици. Срокът на изпълнение на тези дейности ще бъде от 36 до 48 месеца. Според възприетото тълкуване за фрагментация на местообитанията (Зингстра и др., 2009 г.), местообитанието е фрагментирано,

ако в рамките на единна свързана територия покрита с местообитанието има линейни инфраструктури (с изключение на пътищата без настилка и с изключение на вече съществуващи пътища) или огради, или застрояване прекъсващо връзките между различните части на местообитанието. Това важи и за случаите, когато бариерите се намират на границата на два физически кадастрални парцела, които обаче опазват едно и също местообитание, с изключение на съществуващи към датата на научно предлагане на зоната (заварено положение) пътища от републиканската пътна мрежа или друга трайна обществена инфраструктура. С оглед изложеното, и предвид временния характер на дейностите, разглежданите ИП не са фактор, който може да предизвика фрагментация на защитената зона или нейните елементи.

Общата засегната площ от ИП е 42,877 дка, което представлява 0,003% от общата площ на защитената зона.

В конкретния случай, потенциалните негативни въздействия ще бъдат свързани с безпокойство и прогонване на видове по време на осъществяването на дейностите. Въздействията ще са с временен характер, до приключване на експлоатацията. Посочените ефекти ще настъпят по отношение на видовете, за които са налични местообитания в територията на ИП и в района до 50 м настрани от нея, както следва:

Хранителни местообитания на: целеви вид с код A031 - Бял щъркел (*Ciconia ciconia*) и целеви вид с код A087 - Обикновен мишелов (*Buteo buteo*).

Потенциални гнездови местообитания на: целеви вид с код A338 - Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*) и целеви вид с код A255 - Полска бъбрица (*Anthus campestris*).

Потенциални хранителни местообитания на: целеви вид с код A096 - Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*); целеви вид с код A403 - Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*); целеви вид с код A099 - Сокол орко (*Falco subbuteo*); целеви вид с код A246 - Горска чучулига (*Lullula arborea*); целеви вид с код A338 - Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*); целеви вид с код A339 - Черночела сврачка (*Lanius minor*); целеви вид с код A379 - Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*); целеви вид с код A307 - Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*) и целеви вид с код A255 - Полска бъбрица (*Anthus campestris*).

Същността и временният характер на дейностите, включени в обхвата на ИП, не предполагат възникване на негативни въздействия или компрометиране на съществуващи миграционни коридори на птици в района.

Освен целевите видове - предмет на опазване, съгласно заповедта за обявяване, в Стандартния формуляр на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) (актуализиран през 2015 г.) са описани допълнителни видове от орнитофауната, както следва:

• Видове, посочени в член 4 от Директива 2009/147/ЕО и изброени в приложение II към Директива 92/43/ЕИО:

- Голям ястреб (*Accipiter gentilis*). Съгласно Стандартния формуляр, до 9 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението. Според пространствения модел на разпространение и обилие на големия ястреб като гнездящ вид /МВА085/, в района на с. Белотинци са налични места с добра гнездова стойност за вида. Най-вероятно се касае за горските масиви, намиращи се западно и югозападно от селото. При теренните проучвания за целите на ДОСВ не е установено присъствие. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Малък ястреб (*Accipiter nisus*). Съгласно Стандартния формуляр, до 61 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*). Съгласно Стандартния формуляр, до 7 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Полски блатар (*Circus cyaneus*). Съгласно Стандартния формуляр, до 7 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но могат да бъдат потенциално хранително местообитание.

- Ливаден блатар (*Circus pygargus*). Съгласно Стандартния формуляр, до 11 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Малък сокол (*Falco columbarius*). Съгласно Стандартния формуляр, 1 индивид от външна популация използва зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но могат да бъдат потенциално хранително местообитание.

- Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*). Съгласно Стандартния формуляр, до 3 индивида от външни популации използват зоната за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*). Съгласно Стандартния формуляр, 1 индивид използва зоната за размножаване. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

• **Други важни видове от фауната (избирателни):**

- Полска чучулига (*Alauda arvensis*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 2590 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. Въпреки това, по експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него предлагат потенциални гнездови и хранителни местообитания за вида.

- Обикновена кукумявка (*Athene noctua*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 83 двойки. При теренните проучвания за целите на ДОСВ видът е регистриран, по звук, на разстояние около 240 м южно от ПИ № 03722.78.5 (извън защитената зона). По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но могат да бъдат потенциално хранително местообитание.

- Обикновено конопарче (*Carduelis cannabina*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 543 двойки. Видът е регистриран на две локации при теренните проучвания за целите на ДОСВ – на около 160 м източно от ПИ № 03722.79.31 и на около 31 м северно от ПИ № 03722.78.3. По експертна оценка теренът на ИП не предлага гнездови местообитания за вида, но представлява подходящо хранително местообитание. Районът в радиус до 50 м от него осигурява както подходящи хранителни, така и потенциални гнездови местообитания.

- Зеленика (*Carduelis chloris*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 3310 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка теренът на ИП не предлага гнездови местообитания за вида, но представлява

потенциално хранително местообитание. Районът в радиус до 50 м от него предлага, както потенциални хранителни, така и потенциални гнездови местообитания.

- Чавка (*Corvus monedula*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 75 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но могат да бъдат потенциално хранително местообитание.

- Пъдпъдък (*Coturnix coturnix*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 625 двойки. Според пространствения модел на разпространение и обилие на пъдпъдъка като гнездящ вид /МВА113/, северно от с. Белотинци (на около 2 км северно от терена на ИП) са налични места с добра гнездова стойност за вида. При теренните проучвания за целите на ДОСВ не е регистрирано присъствие. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но могат да бъдат потенциално хранително местообитание.

- Зеленогуша овесарка (*Emberiza cirrus*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 182 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка теренът на ИП не предлага гнездови местообитания за вида, но представлява потенциално хранително местообитание. Районът в радиус до 50 м от него предлага, както потенциални хранителни, така и потенциални гнездови местообитания.

- Черноглава овесарка (*Emberiza melanocephala*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 3 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка теренът на ИП не предлага гнездови местообитания за вида, но представлява потенциално хранително местообитание. Районът в радиус до 50 м от него предлага, както потенциални хранителни, така и потенциални гнездови местообитания.

- Червеногръдка (*Erithacus rubecula*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 23 000 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Обикновена чинка (*Fringilla coelebs*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 55 655 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Качулата чучулига (*Galerida cristata*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 310 двойки. Видът е регистриран на две локации при теренните проучвания за целите на ДОСВ – на около 13 м източно от ПИ № 03722.79.31 и в границите на самия ПИ № 03722.79.31. И двете регистрации са на една и съща двойка птици, която търси храна. По експертна оценка, теренът на ИП (конкретно ПИ № 03722.79.31) и районът до 50 м настрани от него са активно заето гнездово и хранително местообитание на качулатата чучулига.

- Селска лястовица (*Hirundo rustica*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 342 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка теренът на ИП не предлага гнездови местообитания за вида, но представлява потенциално хранително местообитание. Районът в радиус до 50 м от него предлага, както потенциални хранителни, така и потенциални гнездови местообитания – две изоставени стопански постройки и действаща овцеферма. Тези сгради няма да бъдат засегнати от ИП, така че потенциалното гнездово местообитание ще остане непроменено. При теренните проучвания е установено присъствие на градска лястовица (*Delichon urbicum*) с общо 4 регистрации, като 2 от тях са на неактивни гнезда, намиращи се в двете изоставени стопански постройки (фигура 17).

- Въртошийка (*Jynx torquilla*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 91 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Южен славей (*Luscinia megarhynchos*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 2620 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Сива овесарка (*Miliaria calandra*, *Emberiza calandra*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 2232 двойки. Видът е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ – на около 88 м източно от ПИ № 03722.79.31 (двойка птици). По експертна оценка теренът на ИП не предлага гнездови местообитания за вида, но представлява подходящо хранително местообитание. Районът в радиус до 50 м от него осигурява както подходящи хранителни, така и потенциални гнездови местообитания.

- Пъстър скален дрозд (*Monticola saxatilis*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 40 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Чухъл (*Otus scops*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 63 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Син синигер (*Parus caeruleus*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 1480 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Жалобен синигер (*Parus lugubris*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 35 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Зелен кълвач (*Picus viridis*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 543 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Пъстрогуша завирушка (*Prunella collaris*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 19 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Жълтоклюна гарга (*Pyrrhocorax graculus*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 32 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Жълтоглаво кралче (*Regulus regulus*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 1000 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Черногушо ливадарче (*Saxicola torquata*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 21 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида, но са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Гургулица (*Streptopelia turtur*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 100 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Голямо черноглаво коприварче (*Sylvia atricapilla*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 4000 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Скалолазка (*Tichodroma muraria*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 3 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Кос (*Turdus merula*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 16 572 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Поеен дрозд (*Turdus philomelos*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 1500 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

- Белогуш дрозд (*Turdus torquatus*). Съгласно Стандартния формуляр, популацията в защитената зона наброява 350 двойки. Видът не е регистриран при теренните проучвания за целите на ДОСВ. По експертна оценка, теренът на ИП и районът до 50 м настрани от него не предлагат гнездови местообитания за вида и не са подходящи за потенциално хранително местообитание.

Карта с всички регистрации на птици, направени при теренните проучвания за ДОСВ, е приложена в Приложение А – Картен материал.

Предвид наличието на вече функционираща кариера в района, която съществува повече от 15 години, не се очаква разглежданите ИП, които по същество представляват съпътстващи дейности към кариерата, да доведат до промяна на видовия състав на орнитофауната.

Не се очакват химически, хидроложки и геоложки промени.

6 ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИП ВЪРХУ ЗЗ „ЗАПАДНА СТАРА ПЛАНИНА И ПРЕДБАЛКАН“ (BG0001040) И ЗЗ „ЗАПАДЕН БАЛКАН“ (BG0002002) И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ В РЕЗУЛТАТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.

6.1 Мярка 1.

Всяко бъдещо разширение и/или изменение на дейността, за което се изисква ОВОС (по реда на Глава шеста от ЗООС) и/или оценка за степента на въздействие (по реда на ЗБР), да се одобрява по реда на съответния специален закон, само след произнасяне с акт за одобряване или съгласуване от компетентните органи по околна среда при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.

Очакван ефект: Предотвратяване на отрицателни въздействия върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

6.2 Мярка 2.

Преди започване на дейностите по временно съхраняване на скални материали и фракции в ПИ № 03722.79.31 да се извърши оглед и обстойно претърсване на терена на имота за наличие на гнезда на наземно гнездящи птици. При откриване на такива, същите да бъдат евакуирани на подходящо и безопасно място (ако естеството на гнездото го позволява). Дейността да бъде консултирана и осъществена под наблюдението на зоолог – специалист в областта на орнитологията.

Очакван ефект: Намаляване и ограничаване на въздействието върху гнездово местообитание на Качулата чучулига (*Galerida cristata*).

6.3 Мярка 3.

При сухо време и при вятър да се извършва редовно оросяване на терена на площадките и на съществуващия транспортен достът, свързващ кариера „Зъбера 2“ с ПИ №№ 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3, 03722.78.5 и 03722.79.31.

Очакван ефект: Намаляване и ограничаване на въздействието от неорганизиран прахови емисии върху съществуващите местообитания на фаунистични видове в района на ИП.

6.4 Мярка 4.

Използваната техника да се поддържа в добро техническо и експлоатационно състояние, с цел минимизиране на емитираните отработени газове в атмосферата и недопускане на разливи от горива и смазочни материали.

Очакван ефект: Намаляване и ограничаване на въздействието от емисии на отработени газове върху съществуващите местообитания на фаунистични видове в района на ИП. Опазване на ландшафта от замърсяване с нефтопродукти.

6.5 Мярка 5.

За ограждане на площадките в ПИ №№ 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3, 03722.78.5 и 03722.79.31 да не се използва плътна и/или монолитна ограда. Ограждането да се извършва с временна, лека, ажурна ограда от подходяща конструкция (оградна мрежа или оградни пана).

Очакван ефект: Намаляване и ограничаване на бариерния ефект за птиците.

6.6 Мярка 6.

Да не се допуска движение на транспортна техника извън работните площадки и утвърдените транспортни маршрути.

Очакван ефект: Намаляване и ограничаване на въздействието върху ландшафта и местообитанията на фаунистични видове в съседните терени.

7 РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗЗ „ЗАПАДНА СТАРА ПЛАНИНА И ПРЕДБАЛКАН“ (BG0001040) И ЗЗ „ЗАПАДЕН БАЛКАН“ (BG0002002), ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.

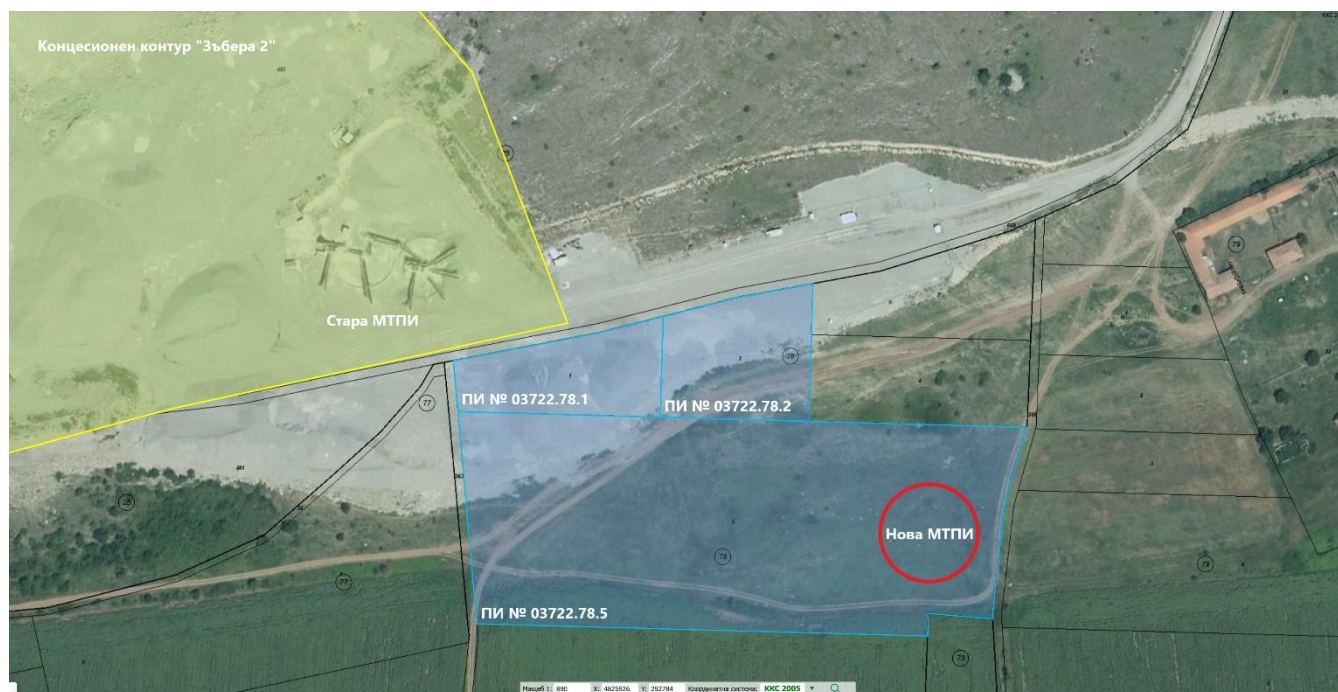
7.1 Нулева алтернатива.

Нулевата алтернатива представлява отказ от реализиране на ИП. В този случай, териториите ще запазят съществуващите си в момента състояние и характеристики, подробно описани в предходните точки на доклада.

7.2 Алтернативи по местоположение на елементите на ИП.

Алтернативите по отношение на местоположението на елементите на ИП се свеждат до избор на конкретна локация за МТПИ в рамките на петте имота. В този контекст е разгледан алтернативен вариант за разполагане на инсталацията в ПИ № 03722.78.1 или ПИ № 03722.78.2, като най-близки до кариера „Зъбера 2“ и най-подходящи от технологична гледна точка. С оглед наличието на друга действаща МТПИ в югоизточния край на концесионния контур (фиг. 50), е направена преценка, че разполагането на новата МТПИ в ПИ № 03722.78.1 или ПИ № 03722.78.2 ще доведе до по-значителни кумулативни повишения на нивата на шум и неорганизиран прахови емисии, концентрирани в една точка, в резултат на синергичното действие на двете инсталации. Въз основа на това заключение алтернативата е отхвърлена. Като най-оптимален, от екологична и технологична гледна точка, е избран вариантът с разполагане на новата МТПИ в югоизточния край на ПИ № 03722.78.5.

Фигура 50. Избраната алтернатива за разположение на новата МТПИ /Източник: КАИС на АГКК/.

7.3 Алтернативи по избор на технология.

Изборът на технология отново се отнася до трошачно-пресевната инсталация, и по-конкретно до нейния тип. Алтернативен вариант е разполагането на стационарно вместо мобилно съоръжение. Този тип инсталация би имал по-съществени и трайни въздействия върху терена и е по-неблагоприятен от икономическа гледна точка. Поради тези причини, разполагането на стационарно съоръжение е отхвърлено, като е приет вариантът с МТПИ.

8 ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ, СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22 ОТ НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКА ЗА СЪВМЕСТИМОСТТА НА ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ, ПРОЕКТИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ С ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

8.1 Пълна характеристика на ИП: териториален обхват, обем, мащаб и други спецификации на ИП, връзки на ИП със защитените зони (ключови разстояния) и т.н.

Пълната характеристика е направена в точки 1.1. и 3. от ДОСВ. В резюме, предмет на двете оценявани ИП е разполагането и експлоатацията на мобилна трошачно-пресевна инсталация (МТПИ) за претрошаване на скален варовик в ПИ с идентификатор 03722.78.5 и временно съхранение на скални материали и фракции (временна складова дейност) в поземлени имоти с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3, 03722.78.5 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана. Осъществяването на тези дейности е необходимо, във връзка със строителството на Лот 4 и Лот 5 от скоростен път Видин – Ботевград (от Монтана до Ружинци), и ще бъде с временен характер – до въвеждане в експлоатация на пътния участък (36 до 48 месеца). Цялата изходна суровина ще се доставя от съществуваща в съседство кариера за скални материали „Зъбера 2“. Не е необходимо изграждане на нова пътна инфраструктура. Реализирането на двете ИП не е свързано с изкопни работи и с извършване на трайно фундиране в земната основа. Съхранението на материалите е директно върху терена на имотите. Няма да се използват взривни вещества и няма да се извършват взривове. По време на експлоатацията, при сухо време и в активния строителен сезон, теренът ще се оросява, като по прогнозни данни, ще са необходими, не повече от 10 тона вода на месец. Водните количества ще се доставят с водоноски. МТПИ е снабдена и със собствена обезпрашаваща система, която действа, чрез пулверизация, създавайки водна мъгла. Инсталацията може да се захранва с електрическа енергия от съществуващото електрозахранване, или посредством дизелов агрегат. Общо, двете ИП включват 5 броя имоти (03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3, 03722.78.5 и 03722.79.31) и заемат обща площ от 42,877 дка (фигура 2).

8.2 Характеристика на други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения (ППП/ИП), съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваните ИП могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.

Подробната характеристика на другите ППП/ИП, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваните ИП могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони, е направена и анализирана в точка 2. от ДОСВ.

Според известните данни за ППП/ИП, които са одобрени и могат да окажат антропогенно въздействие върху ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), в национален мащаб върху защитената зона има кумулативно въздействие на площ от 72 280,778 дка, което представлява 3,29% от цялата площ на зоната. Предполагаемо, ППП/ИП, за които не са налични точни площни данни, засягат още около 0,01-0,03% от зоната. Най-вероятното общо засягане на зоната в национален мащаб възлиза на около 3,30-3,32% от нейната площ. При обобщаването на резултатите не са взети предвид ППП/ИП, които не променят статута на земята, и такива, които се реализират в урбанизирани територии. Съответно, не са включени и ППП/ИП, за които не са налични площни данни. Общото засягане на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) показва тенденция към увеличаване, което в перспектива е предпоставка за възникване на отрицателно въздействие върху части от нейната площ.

Според известните данни за ППП/ИП, които са одобрени и могат да окажат антропогенно въздействие върху ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), в национален мащаб върху защитената зона има кумулативно въздействие на площ от 69 278,382 дка, което представлява 4,72% от цялата площ на зоната. Предполагаемо, ППП/ИП, за които не са налични точни площни данни, засягат още около 0,01-0,03% от зоната. Най-вероятното общо засягане на зоната в национален мащаб възлиза на около 4,73-4,75% от нейната площ. При обобщаването на резултатите не са взети предвид ППП/ИП, които не променят статута на земята, и такива, които се реализират в урбанизирани територии. Съответно, не са включени и ППП/ИП, за които не са налични площни данни. Общото засягане на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) показва тенденция към увеличаване, което в перспектива е предпоставка за възникване на отрицателно въздействие върху части от нейната площ.

По отношение на оценката на кумулативните ефекти от описаните ППП/ИП е прилагана комбинация от количествен анализ и експертна оценка, тъй като не всички ППП/ИП могат да бъдат геореферирани и съответните кумулативни въздействия не могат да бъдат определени с абсолютна точност.

Разглежданите ИП за разполагане и експлоатация на МТПИ и временно съхранение на скални материали и фракции нямат синергично действие с други ППП/ИП върху целостта на двете защитени зони.

8.3 Характеристики на защитените зони – предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени, природозащитно състояние (благоприятно или не).

Пълната характеристика на защитените зони е представена в точка 4. от ДОСВ.

ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) е едно от 2-те места в България с доказано постоянно присъствие на рис. В зоната постоянно се намират няколко мечки, като всички те са мигранти или от планините в Сърбия или от Централните части на Стара планина, но биват бързо убити от браконieri. Тук е единственото място между тези два центъра на разпространение, където мечката може да формира мета-популация с голямо биокоридорно значение за възстановяване генетичният обмен между тези популации. Мечката и рисът са основни видове на основата на които са определени границите на зоната. Територията на защитената зона включва планинските вериги на Стара планина от Искърския пролом към западната част на планината в България, граничеща със Сърбия. В по-високите части нефрагментираните горски територии доминират с значимите за областта на вековни букови и иглолистни гори. В ниските планински райони ландшафта е мозайка от дъбова гора, храсти и сухи тревни местообитания, използвани като обширни пасища, ливади и други земеделски земи, повечето от които изоставени. Околностите на езерото Рабиша също са включени в територията, както и околните хълмове, които са пряко свързани с останалите части от територията.

ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002) се отличава с богато биоразнообразие. В орнитологично отношение мястото не е напълно проучено. Установени са 160 вида птици, от които 62 вида са с европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). В категория SPEC1 (световно застрашени) попадат 4 вида, а в категориите „застрашени в Европа“ – съответно в SPEC2 са 22 вида и в SPEC3 са 36 вида. В Червената книга на България са включени 31 вида от срещашите се тук. Западен Балкан поддържа една от най-многочислените популации на планински кеклик (*Alectoris graeca*) и на ливаден дърдавец (*Crex crex*) в нашата страна.

8.4 Област на въздействие.

а) Типове природни местообитания – предмет на опазване на защитените зони, в областта на въздействие на ИП – площ, местоположение, приоритетност, уязвимост, състояние.

Подробна характеристика на природните местообитания в областта на въздействие на ИП е направена в точки 5.1.1 и 5.1.2 от ДОСВ.

Според крайната карта на разпространение на природните местообитания в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), генерирана в резултат от изпълнението на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ на МОСВ, най-близко разположеният полигон с картиран хабитат се намира на около 140 метра в северозападна посока от терена на ИП. Касае се за картирано природно местообитание 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)* (фигури 3 и 4). Голяма част от полигона с местообитанието се припокрива с котлована на действащата кариера „Зъбера 2“. Идентификаторът на полигона в националната база данни за мрежата „Натура 2000“ е h6210_060103BG000104020120901.

б) Местообитания и популации, на видовете – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

Подробна характеристика на целевите видове и техните местообитания, попадащи в обхвата на въздействие на ИП, е направена в точки 5.1.1 и 5.1.2 от ДОСВ.

Според използвания модел при картирането на местообитанията в ЗЗ Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), в областта на въздействие на ИП попадат местообитания на слените видове: Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Торбогнезница (*Eriogaster catax*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) и Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*).

В областта на въздействие на ИП попадат местообитания на видове птици, представляващи предмет на опазване в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), както и такива, описани в Стандартния формуляр като допълнителни видове от орнитофауната.

8.5 Степен на въздействие върху типове природни местообитания – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

Степента на въздействие върху типовете природни местообитания е подробно представена и анализирана в точка 5.1.1 от ДОСВ. В резюме, може да се обобщи, че ИП нямат пряко или косвено въздействие върху природни местообитания, представляващи предмет на опазване в ЗЗ Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040).

8.6 Степен на въздействие върху местообитания и популации на видовете – предмет на опазване на защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

За анализ на степента на въздействие върху видовете, в тази точка, е приложен матричен принцип с 11 критерия (таблица 14). Използваният метод позволява определяне на въздействията по количествен и качествен показател.

Таблица 14. Матрица с критерии за въздействията.

№	Критерии
1	Реализацията на ИП не оказва въздействие.
2	Реализацията на ИП има много слабо отрицателно въздействие.
3	Реализацията на ИП може да предизвика временни отрицателни въздействия.
4	Реализацията на ИП може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия.
5	Реализацията на ИП може да предизвика вторични отрицателни въздействия.
6	Реализацията на ИП може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия.

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

7	Реализацията на ИП може да предизвика синергични въздействия.
8	Реализацията на ИП може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
9	Реализацията на ИП може да предизвика значителни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
10	Реализацията на ИП може да предизвика предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
11	Реализацията на ИП предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.

Чрез прилагане на изнесената по-горе матрица могат да бъдат диференцирани 5 степени на оценка на въздействието. За всяка една степен е определена и необходимостта от прилагане на мерки за намаляване, смекчаване или компенсиране (таблица 15).

Таблица 15. Степени на оценка на въздействието.

Стойност на степеня на въздействие	Описание на степеня на въздействие
0 /включва критерий 1 от матрицата/	Реализацията на ИП не оказва въздействие.
1 /включва критерии 2-4 от матрицата/	Много слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация.
2 /включва критерии 5-7 от матрицата/	Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване.
3 /включва критерии 8-10 от матрицата/	Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсаторни мерки.
4 /включва критерий 11 от матрицата/	Реализацията на ИП предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие, което не може да бъде премахнато или сведено до допустимо чрез смекчаващи/компенсаторни мерки. При тази степен на въздействие се прилага нулевата алтернатива.

В точки 5.1.2 и 5.2.2 от ДОСВ са представени подробни анализи на възможните въздействия върху местообитания на целевите видове. Направено е заключение, че ИП оказва въздействие върху местообитания на следните видове: 6 вида прилепи (*Myotis myotis*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Myotis emarginatus*, *Rhinolophus euryale*, *Rhinolophus hipposideros* и *Rhinolophus mehelyi*), 1 вид земноводно (*Bombina variegata*), 1 вид безгръбначно (*Eriogaster catax*) и 11 вида птици (*Ciconia ciconia*, *Buteo buteo*, *Lanius collurio*, *Anthus campestris*, *Falco tinnunculus*, *Buteo rufinus*, *Falco subbuteo*, *Lullula arborea*, *Lanius minor*, *Emberiza hortulana* и *Sylvia nisoria*).

Въз основа на представената по-горе 5-степенна скала за оценка на въздействието могат да бъдат направени следните конкретни оценки по отношение на посочените видове:

• Прилепи:

Целеви вид с код 1324 - Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)		
Параметър	Площ на засягане (дка и %)	Степен на въздействие
Потенциално (пригодно) местообитание	0,400 дка; 0,0012%	1
Оптимално местообитание	0	0

Целеви вид с код 1304 - Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)		
Параметър	Площ на засягане (дка и %)	Степен на въздействие
Потенциално (пригодно) местообитание	14,655 дка; 0,02%	1
Оптимално местообитание	6,320 дка; 0,011%	1

Целеви вид с код 1321 - Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)		
Параметър	Площ на засягане (дка и %)	Степен на въздействие
Потенциално (пригодно) местообитание	5,488 дка; 0,013%	1
Оптимално местообитание	0	0

Целеви вид с код 1305 - Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)		
Параметър	Площ на засягане (дка и %)	Степен на въздействие
Потенциално (пригодно) местообитание	6,999 дка; 0,02%	1
Оптимално местообитание	0	0

Целеви вид с код 1303 - Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)		
Параметър	Площ на засягане (дка и %)	Степен на въздействие
Потенциално (пригодно) местообитание	12,052 дка; 0,018%	1
Оптимално местообитание	5,488 дка; 0,008%	1

Целеви вид с код 1302 - Подковонос на Мехели (<i>Rhinolophus mehelyi</i>)		
Параметър	Площ на засягане (дка и %)	Степен на въздействие
Потенциално (пригодно) местообитание	1,030 дка; 0,004%	1
Оптимално местообитание	0	0

• Земноводни:

Целеви вид с код 1193 - Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)		
Параметър	Площ на засягане (дка и %)	Степен на въздействие
Потенциално (пригодно) местообитание*	3,012 дка; 0,0006%	1
Оптимално местообитание*	2,140 дка; 0,0014%	1

*Местообитанията са картирани по модел от 2012 г. При проучванията за целите на настоящия ДОСВ е установено, че на терена липсват местообитания за вида.

• Безгръбначни:

Целеви вид с код 1074 – Торбогнезница (<i>Eriogaster catax</i>)		
Параметър	Площ на засягане (дка и %)	Степен на въздействие
Потенциално (пригодно) местообитание	0	0
Оптимално местообитание	11,900 дка; 0,0027%	1

• Птици:

Въздействието върху местообитания на птици, представляващи предмет на опазване, е сведено до засягане на:

Целеви вид с код A031 - Бял щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>)	
Параметър	Степен на въздействие

ДОСВ на ИП за „Разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация за претрощаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“ и „Временно съхраняване на строителни материали от трошен камък и фракции от варовици в ПИ с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана“

Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	1
Потенциално гнездово местообитание	0
Потенциално хранително местообитание	0

Целеви вид с код A087 - Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	
Параметър	Степен на въздействие
Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	1
Потенциално гнездово местообитание	0
Потенциално хранително местообитание	0

Целеви вид с код A338 - Червеногърба сврачка (<i>Lanius collurio</i>)	
Параметър	Степен на въздействие
Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	0
Потенциално гнездово местообитание	1
Потенциално хранително местообитание	1

Целеви вид с код A255 - Полска бърбрия (<i>Anthus campestris</i>)	
Параметър	Степен на въздействие
Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	0
Потенциално гнездово местообитание	1
Потенциално хранително местообитание	1

Целеви вид с код A096 - Черношипа ветрушка (<i>Falco tinnunculus</i>)	
Параметър	Степен на въздействие
Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	0
Потенциално гнездово местообитание	0
Потенциално хранително местообитание	1

Целеви вид с код A403 - Белоопашат мишелов (<i>Buteo rufinus</i>)	
Параметър	Степен на въздействие
Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	0
Потенциално гнездово местообитание	0
Потенциално хранително местообитание	1

Целеви вид с код A099 - Сокол орко (<i>Falco subbuteo</i>)	
Параметър	Степен на въздействие
Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	0
Потенциално гнездово местообитание	0
Потенциално хранително местообитание	1

Целеви вид с код A246 - Горска чучулига (<i>Lullula arborea</i>)	
Параметър	Степен на въздействие
Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	0
Потенциално гнездово местообитание	0

Потенциално хранително местообитание	1
--------------------------------------	---

Целеви вид с код A339 - Черночела сврачка (<i>Lanius minor</i>)	
Параметър	Степен на въздействие
Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	0
Потенциално гнездово местообитание	0
Потенциално хранително местообитание	1

Целеви вид с код A379 - Градинска овесарка (<i>Emberiza hortulana</i>)	
Параметър	Степен на въздействие
Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	0
Потенциално гнездово местообитание	0
Потенциално хранително местообитание	1

Целеви вид с код A307 - Ястребогушо коприварче (<i>Sylvia nisoria</i>)	
Параметър	Степен на въздействие
Гнездово местообитание	0
Хранително местообитание	0
Потенциално гнездово местообитание	0
Потенциално хранително местообитание	1

8.7 Въздействия върху природозащитните цели и целостта на защитените зони.

ИП за разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация (МТПИ) за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана и ИП за временно съхраняване (временна складова дейност) на скални материали и фракции от варовици в поземлени имоти с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана, няма да повлияят и променят целостта на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) и ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002). Предвидените дейности са с временен характер – за срока на изграждане и въвеждане в експлоатация на Лот 4 и Лот 5 от скоростен път Видин – Ботевград (36 до 48 месеца), и не са в противоречие с целите на опазване на защитените зони, определени, съгласно заповедите за обявяване.

Двете ИП засягат 0,002% от общата площ на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) и 0,003% от общата площ на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002).

Няма да има пряко или косвено засягане на природни местообитания и местообитания на растения, представляващи предмет на опазване в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040).

В много слаба и обратима степен ще бъдат засегнати местообитания на целеви видове, представляващи предмет на опазване в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), съгласно заповедта за обявяване, както следва:

Прилепи - 0,0012% от общата площ на потенциалните (пригодните) местообитания на Голям нощник (*Myotis myotis*) в защитената зона; 0,02% от общата площ на потенциалните (пригодните) местообитания и 0,011% от общата площ на оптималните местообитания на Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) в защитената зона; 0,013% от общата площ на потенциалните (пригодните) местообитания на Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) в защитената зона; 0,02% от общата площ на потенциалните (пригодните) местообитания на Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*) в защитената зона; 0,018% от общата площ на потенциалните (пригодните) местообитания и 0,008% от общата площ на оптималните местообитания на Малък подковонос (*Rhinolophus*

hipposideros) в защитената зона; 0,004% от общата площ на потенциалните (пригодните) местообитания на Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*) в защитената зона.

Земноводни - 0,0006% от общата площ на потенциалните местообитания и 0,0014% от общата площ на оптималните местообитания на Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) в защитената зона, картирани по модел от 2012 г. При проучванията за настоящия ДОСВ е установено, че на терена липсват местообитания на вида.

Безгръбначни - 0,0027% от общата площ на оптималните местообитания на Торбогнезница (*Eriogaster catax*) в защитената зона.

С цел предпазливост на анализа, всички горепосочени процентни съотношения са изчислени в степен на преосигуряване, като площта на потенциалните (пригодните) местообитания е приета за еквивалентна с площта на потенциално най-благоприятните (оптималните) местообитания (*при прилепите*) и площта на оптималните местообитания е приета за еквивалентна с площта на потенциалните (подходящите) местообитания (*при безгръбначните*).

Изпълнението на дейностите по претрошаване и временно съхранение на скални маси, които са обект на двете ИП, няма да промени качеството на местообитанията по отношение на прилепите, представляваща предмет на опазване. Изготвеният модел на разпространение, като продукт от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, включва в площта си цели населени места, вече съществуващи елементи на инфраструктурата и изградени индустриални обекти. В този смисъл, разполагането и работата на МТПИ, както и съхранението на скални маси под формата на насипища, не могат да бъдат считани за фактори, предизвикващи функционална фрагментация на местообитанията на прилепната фауна. Тези заключения са релевантни и по отношение на въздействието върху биокоридорите. Прекъсване на биокоридори, за прилепите е възможно, само когато са налице непреодолими препятствия при денонощни или сезонни миграции. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, и обстоятелството, че ИП не включват формиране на структури с голяма височина, изпълнението на свързаните дейности няма да създава непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни или други биокоридори.

В много слаба и обратима степен ще бъдат засегнати местообитания на целеви видове птици, представляващи предмет на опазване в ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), съгласно заповедта за обявяване, както следва:

- Хранителни местообитания на Бял щъркел (*Ciconia ciconia*) и Обикновен мишелов (*Buteo buteo*).

- Потенциални гнездови местообитания на Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*) и Полска бърбрица (*Anthus campestris*).

- Потенциални хранителни местообитания на Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*) и Полска бърбрица (*Anthus campestris*).

Също така, в много слаба и обратима степен ще бъдат засегнати местообитания на птици, които допълнително са включени в Стандартния формуляр на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), както следва:

- Заети гнездови местообитания на Качулата чучулига (*Galerida cristata*).

- Хранителни местообитания на Качулата чучулига (*Galerida cristata*), Обикновено конопарче (*Carduelis cannabina*) и Сива овесарка (*Miliaria calandra*, *Emberiza calandra*).

- Потенциални гнездови местообитания на Полска чучулига (*Alauda arvensis*), Обикновено конопарче (*Carduelis cannabina*), Зеленика (*Carduelis chloris*), Зеленогуша овесарка (*Emberiza cirrus*), Черноглава овесарка (*Emberiza melanocephala*) и Сива овесарка (*Miliaria calandra*, *Emberiza calandra*).

• Потенциални хранителни местообитания на: Полски блатар (*Circus cyaneus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Полска чучулига (*Alauda arvensis*), Обикновена кукумявка (*Athene noctua*), Зеленика (*Carduelis chloris*), Чавка (*Corvus monedula*), Пъдпъдък (*Coturnix coturnix*), Зеленогуша овесарка (*Emberiza cirrus*), Черноглава овесарка (*Emberiza melanocephala*), Селска лястовица (*Hirundo rustica*) и Черногушо ливадарче (*Saxicola torquata*).

Същността и временният характер на дейностите, включени в обхвата на ИП, не предполагат възникване на негативни въздействия или компрометиране на съществуващи миграционни коридори на птици в района.

Дейностите, свързани с двете ИП, имат потенциала да предизвикат слаба до средна степен на безпокойство върху отделни екземпляри от видовете Качулата чучулига (*Galerida cristata*), Обикновено конопарче (*Carduelis cannabina*) и Сива овесарка (*Miliaria calandra*, *Emberiza calandra*), за които е установено, че присъстват в терена или в района на ИП. Твърде вероятно е да настъпи прогонване на отделни индивиди от техни местообитания. Тези ефекти ще имат временен и обратим характер, до приключване на строителството на пътния участък Монтана - Ружинци, и ще бъдат сведени до много слаба степен с прилагане на предложените смекчаващи мерки. Не се очаква увреждане или смъртност на птици при изпълнението на ИП, тъй като екземплярите ще напуснат района още в началния етап на изпълнение на дейностите.

Двете ИП няма да предизвикат фрагментация на защитените зони и на природни местообитания, представляващи предмет на опазване.

След изпълнение на предвидените дейности, елементите, характеризиращи структурата на защитените зони, ще останат непроменени.

В резултат от реализацията на двете ИП няма да бъде повлияно природозащитното състояние на природните местообитания, на местообитанията и на популациите на видовете, представляващи предмет на опазване в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) и ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), предвид определенията на § 1, т. 1 и 2 от Допълнителната разпоредба на Закона за биологичното разнообразие.

Изпълнението на свързаните с ИП дейности няма да доведе до химически, хидроложки и геоложки промени в защитените зони.

Крайното заключение от настоящия ДОСВ е, че реализацията на ИП за разполагане и експлоатация на мобилна трошачно-пресевна инсталация (МТПИ) за претрошаване на скален варовик и временно съхранение на скални материали и фракции в ПИ с идентификатор 03722.78.5 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана и реализацията на ИП за временно съхраняване (временна складова дейност) на скални материали и фракции от варовици в поземлени имоти с идентификатори 03722.78.1, 03722.78.2, 03722.78.3 и 03722.79.31 по КККР на с. Белотинци, общ. Монтана **няма да доведат до увреждане на предмета на опазване в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) и ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), и няма да доведат до настъпване на значително отрицателно въздействие върху двете защитени зони и техните елементи.**

8.8 Възможни смекчаващи и/или възстановителни мерки.

Предложенията за смекчаващи мерки са представени в точка 6. на ДОСВ.

8.9 Наличие на алтернативни решения и свързаните с тях възможности за промени на ИП.

Алтернативните варианти са представени в точка 7. на ДОСВ.

Алтернативите по отношение на местоположението на елементите на ИП се свеждат до избор на конкретна локация за МТПИ в рамките на петте имота. В този контекст е разгледан алтернативен вариант за разполагане на инсталацията в ПИ № 03722.78.1 или ПИ № 03722.78.2, като най-близки до кариера „Зъбера 2“ и най-подходящи от технологична гледна точка. С оглед наличието на друга действаща МТПИ в югоизточния край на концесионния контур е направена преценка, че разполагането на новата МТПИ в ПИ № 03722.78.1 или ПИ № 03722.78.2 ще доведе

до по-значителни кумулативни повишения на нивата на шум и неорганизиран прахови емисии, концентрирани в една точка, в резултат на синергичното действие на двете инсталации. Въз основа на това заключение алтернативата е отхвърлена. Като най-оптимален, от екологична и технологична гледна точка, е избран вариантът с разполагане на новата МТПИ в югоизточния край на ПИ № 03722.78.5.

Изборът на технология отново се отнася до трошачно-пресевната инсталация, и по-конкретно до нейния тип. Алтернативен вариант е разполагането на стационарно вместо мобилно съоръжение. Този тип инсталация би имал по-съществени и трайни въздействия върху терена и е по-неблагоприятен от икономическа гледна точка. Поради тези причини, разполагането на стационарно съоръжение е отхвърлено, като е приет вариантът с МТПИ.

8.10 Наличие на причини от първостепенен обществен интерес за реализиране на ИП или съображения, във връзка с човешкото здраве, обществената сигурност или благоприятни въздействия върху околната среда.

Не са налице причини от първостепенен обществен интерес за реализиране на ИП или съображения, във връзка с човешкото здраве, обществената сигурност или благоприятни въздействия върху околната среда.

8.11 Предложени компенсаторни мерки.

Предлагането на компенсаторни мерки е необходимо, в случаите, когато ППП/ИП ще предизвика трайно значително отрицателно въздействие върху защитените зони и предмета на опазване. В конкретния случай, реализирането на ИП не е свързано със значителни отрицателни въздействия, предвид което, не са необходими компенсаторни мерки.

9 НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ОТ ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ОТ ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИП И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ.

Предвид, че заключението по точка 9. от ДОСВ е, че предметът на опазване на двете защитени зони няма да бъде значително увреден, не се налага излагане на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР.

10 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВРЕМЕТРАЕНЕ И ПЕРИОД НА ПОЛЕВИ ПРОУЧВАНИЯ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ.

При подготовката на настоящия доклад могат да се разграничат две фази на работа – камерална и теренна.

Камерална фаза

По време на камералната фаза е проучена публикуваната научна и нормативна литература, разглеждаща флората и фауната в ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040) и ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002). Направени са съответните анализи. За прогноза и оценка на въздействието са използвани утвърдени практики и методи, възприети в законодателството и приложимите ръководства на ЕС. По отношение на заключенията от полевите проучвания е използвана експертна оценка. Изготвянето на настоящия ДОСВ и обобщаването на теренните данни са крайния етап на тази фаза.

Теренни проучвания

За целите на ДОСВ са извършени полеви проучвания, обхващащи светлата и тъмната част на денонощието, през месеците април и май 2026 г. (през размножителния период на видовете и пролетната миграция на птиците). Използвани са два метода – трансектен обход и стационарно наблюдение от една точка.

При полевите проучвания са приложени методиките, утвърдени от НСМБР, а за видовете, които не са включени в системата, са приложени методиките от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“.

Торбогнездница (Eriogaster catax)

Нощните пеперуди се привличат със светлинни ловилки тип „палатка“, включващи живачни лампи със специален спектър или луминисцентни тръбни лампи (8W actinic; 8W black light). Специфичното при *Eriogaster catax* е, че лети само нощем през кратък период от есента (септември - октомври). Ларвите му, обаче, живеят на групи и могат да се намерят през пролетта върху хранителните растения – *Pyrus*, *Prunus*, *Crataegus*. Предвид горното, при теренните проучвания за настоящия ДОСВ, е изследвано наличието на подходящи хранителни растения за вида и присъствието на ларви по тях.

Жълтокоремна бумка (Bombina variegata)

Бумките се мониторира с преки наблюдения и с отчитане на вокалната активност при мъжките индивиди.

Прилепи

За установяване на активността на прилепите в района и тяхното видово идентифициране е използван детектор за прилепи „Batlogger“. Уредът извършва записи на ултразвуковите сигнали (ехолокацията) на прилепите, които след това се анализират през специализиран софтуер.

Птици

Мониторингът на пролетната миграция на реещите се птици се извършва в периода 15 март – 15 май. За наблюденията при настоящите теренни проучвания са използвани бинокъл (10x50) и

зрителна тръба с окуляр под ъгъл. За всички забелязани птици са определяни числеността и видовата принадлежност, като при невъзможност за това, определянето е извършвано до двойка видове или род. В случай на наблюдение на ято е използвана следната категоризация: малки ята - от 5 до 9 екземпляра, от 10 до 49 екземпляра и от 50 до 99 екземпляра; средни ята – от 100 до 499 екземпляра и от 500 до 999 екземпляра; големи ята – от 1000 до 4999 екземпляра, от 5000 до 9999 екземпляра и над 10 000 екземпляра.

Мониторингът на гнездови колонии на пчелояд (*Merops apiaster*) се извършва в периода 01 май – 30 юни.

Мониторингът на дърдавцови птици се извършва в периода 01 април – 30 юни.

За регистрация на наземно гнездящи птици и такива, обитаващи храсталаци, шубраци и единични или групи дървета, е използван обход по трансектен метод.

Референтна литература

Големански, В. и др. (ред.) 2011. Червена книга на Република България. Том 2. Животни. ИБЕИ – БАН, София, електронно издание;

Големански, В. и др. (ред.) 2015. Червена книга на Република България. Том 2. Животни. БАН & МОСВ, София;

Бешков, В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft; Българско дружество за защита на птиците – база данни - www.bspb.org;

Наумов, Б., М. Станчев. 2004. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество;

Иванов, Б. 2011. Фауна на България, Aves, Част III, т. 30, София, Академично издателство „Проф. Марин Дринов“;

Пешев, Ц., Д. Пешев, В. Попов. 2004. Фауна на България, Mammalia, т. 27, София, Академично издателство „Проф. Марин Дринов“;

Кавръкова, В., Димова, Д. Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., & Раковска. Р. (ред.). 2009. Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България. Второ преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма и федерация „Зелени Балкани“;

Петров, Б. и кол. 2010. Финален доклад по задание за „Теренно наблюдение на прилепите - находища и численост, съгласно утвърдените схеми за мониторинг - 2010 г.“, Природонаучен музей, БАН. Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие, ИАОС;

Петров, Б., С. Горанов, В. Желязкова, Н. Тошкова, С. Стойчева, С. Делева, 2015. Финален доклад по договор „Теренно наблюдение на прилепи съгласно схемата за мониторинг към Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие“, Природонаучен музей, БАН за Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие, ИАОС;

Костадинова, И. 2002. Опазването на места – един от ключовите подходи в опазването на биоразнообразието. В: Наръчник за НАТУРА 2000 в България, БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., Михайлов, М. (съст.). БДЗП, София;

План за действие за опазване на Кафява мечка (*Ursus arctos* Linnaeus, 1758) в България 2024 -2033 г., МЗХ, 2023 г.;

Цингарска – Седефчева Е., Спасова В., Гаврилов Г., Вълчев К. 2022. План за действие за европейския вълк (*Canis lupus lupus* L.) в България 2022 - 2031. София. МОСВ, ИАГ;

План за действие за опазване на видовете сухоземни костенурки - Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni* Gmelin, 1789) и Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca* Linnaeus, 1758) в България за периода 2022 - 2031 г., МОСВ, 2022 г.;

План за действие за опазване на вида алпийска розалия (*Rosalia alpina* Linnaeus, 1758) в България за периода 2023-2032, МОСВ;

Плачийски Д., В. Рътарова, Д. Демерджиев, С. Чешмеджиев, В. Фердинандова, В. Аркумарев, Д. Баталов, Н. Василев. 2018. План за действие за малкия креслив орел (*Clanga pomarina*) в България за периода 2019–2028 г. София, БДЗП, ИАГ и МОСВ;

План за действие за опазването на кръстатият орел (*Aquila heliaca*) в България 2013 – 2022 г. МОСВ, с изтекъл срок;

Николов, С., Добрев, В., Аркумарев, В., Добромир Д. & Иванова Е. (2022) План за действие за опазване популацията на египетския лешояд (*Neophron percnopterus*) в България за периода 2023-2032 г., МОСВ, София;

Янков, П., Г. Стоянов, Д. Рагъов. 2013. План за действие за опазването на ловния сокол (*Falco cherrug* Gray, 1834) в България, МОСВ, София, с изтекъл срок;

Марин С., Г. Градев, Е. Кметова-Биро. 2020. План за действие за опазването на белошипата ветрушка (*Falco naumanni*) в България (2021 – 2030), Зелени Балкани, МОСВ, София;

Шурулинков, П., и др. 2019. План за действие за опазване на белогърбия кълвач (*Dendrocopos leucotos*) в България за периода 2020-2029 г. София, БФБ и МОСВ;

План за действие за опазване на планинския кеклик (*Alectoris graeca graeca* (Meisner, 1804)) в България за периода 2024-2033 г., ИАГ, 2023 г.;

Стандартен формуляр за набиране на данни за ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), актуализиран 2021 г., МОСВ;

Заповед № РД-268/31.03.2021 г. за обявяване на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан“ (BG0001040), МОСВ;

Стандартен формуляр за набиране на данни за ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), актуализиран 2015 г., МОСВ;

Заповед № РД-119/09.02.2012 г. за обявяване на ЗЗ „Западен Балкан“ (BG0002002), МОСВ;

Резултати от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“, МОСВ – НСЗП.

11 ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ А. Картен материал с местоположението на елементите на ИП, спрямо защитените зони.

ПРИЛОЖЕНИЕ Б. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

ПРИЛОЖЕНИЕ А.

ПРИЛОЖЕНИЕ Б.